

Loviisan kaupunki

Talousarvio ja taloussuunnitelma 2017–2019

Kaupunginvaltuusto 9.11.2016

Loviisan kaupunki

Talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2017–2019

Loviisan kaupunki
Talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2017–2019
Kaupunginhallitus: 18.10.2016
Kaupunginvaltuusto: 9.11.2016

Julkaisija: Loviisan kaupunki
Taitto: Maria Lindroos
Kansikuva: Pepe Kallioinen

SISÄLLYSLUETTELO

TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2017–2019	
Kaupunginjohtajan alkusanat	7
Suunnittelun lähtökohdat	8
Talousarvion yhteenveto	19
Loviisan vesiliikelaitos	20
Loviisa-konserni ja sen tavoitteet	21
TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT	24
KÄYTTÖTALOUS - LOVIISAN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODELLE 2017	32
Vaalit	33
Tarkastuslautakunta	33
Valtuusto	34
Kaupunginhallitus	34
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	35
Perusturvakeskus	47
Sivistyskeskus	69
Tekninen keskus	96
INVESTOINNIT	107
HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT	114
LIITTEET	123
Loviisan vesiliikelaitos	124

Kaupunginjohtajan alkusanat

Vuoden 2017 talousarvio ja vuosien 2018–2019 taloussuunnitelma on laadittu hyvässä ja rakentavassa yhteistyössä keskustusten kanssa. Toimialat ovat olleet hyvin tietoisia tulevien vuosien taloudellisista ja toiminnallisista haasteista. Suurimman toiminnallisen ja taloudellisen haasteen aiheuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyminen pois kuntien tehtäväkentästä. Tämä uudistus astuu voimaan vuoden 2019 alusta. Samanaikaisesti toteutuu myös maakuntauudistus, jonka seurauksena muitakin palveluita, kuten pelastustoimi ja maaseutuhallinto, siirtyy maakuntien hoidettavaksi. Lisäksi useat muut palvelut ovat sellaisia, joilla on selkeää rajapintaa kunnan oman toiminnan kanssa. Näin ollen tässä vaiheessa on hyvin vaikeata arvioida mitä toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia tällä tulee olemaan esimerkiksi Loviisan kaupungille.

Tulevina kolmena vuonna, vuosina 2017, 2018 ja 2019, toteutetaan Loviisan kaupungissa merkittäviä ja suuria investointeja. Vuonna 2017 toteutetaan yhteensä 6,5 miljoonan euron suuruinen tehostetun palveluasumisen hanke Harmaakallioon. Hankkeen osuus vuodelle 2017 on 5,5 miljoonaa euroa. Lisäksi vuodelle 2019 on budjetoitu 4,75 miljoonaa euroa Onnelan palvelutalon toteuttamiseen. Muita merkittäviä vuosien 2017–2019 aikana toteutettavia hankkeita ovat Loviisan ruotsinkielinen koulukeskus, jonka arvioidaan maksavan yhteensä 14 miljoonaa euroa, ja Koskenkylän uusi koulu, jonka arvioidaan maksavan yhteensä 6,8 miljoonaa euroa.

Vuoden 2017 talousarvion ja vuosien 2018 ja 2019 taloussuunnitelman valossa voidaan kyseistä ajanjaksoa hyvällä syyllä luonnehtia peruspalveluiden kehittämisen vuosiksi.

Muun muassa kaupungin omien kiinteistöyhtiöiden fuusioituminen yhdeksi yhtiöksi on vuoden 2017 alussa tapahtuva toiminnallisesti merkittävä asia. Tämä tulee helpottamaan ja tehostamaan kaupungin kiinteistöihin liittyvää toimintaa. Toinen toiminnallisesti tärkeä asia on Loviisan Satama Oy:n jakautuminen kiinteistöosakeyhtiöksi ja liiketoimintayhtiöksi. Kiinteistöosakeyhtiö tulee kokonaisuudessaan säilymään Loviisan kaupungin omistuksessa. Liiketoimintayhtiöstä puolestaan myydään 60 prosentin osuus Helsingin kaupungin konserniyhtiölle Helsingin Satama Oy:lle. Tämä toimenpide antaa hyvät lähtökohdat Loviisan sataman kehittämiseksi tulevana vuosina.

Kaupunginvaltuuston koko muuttuu 2017 kunnallisvaaleista lähtien 35 valtuutetun kokoiseksi. Kotihoidon kuntalisää maksetaan myös vuosina 2017 ja 2018 ja vuonna 2018 arvioidaan jatko kuntalisän suhteen. Itsenäinen Suomi täyttää 100 vuotta vuonna 2017. Tämä näkyy myös Loviisan kaupungissa, ja erityisesti sen kulttuuri- ja vapaa-aikatoimissa, joka tulee järjestämään ohjelmaa ympäri juhluvuoden.

Henkilöstömenot vähenevät -1,1 prosenttia muun muassa kilpailukykyohjelman seurauksena. Kilpailukykyohjelmalla leikataan esimerkiksi julkisen puolen lomarahoja 30 prosentilla kolmen vuoden ajan.

Vuoden 2017 aikana parannetaan myös kaupungin ja yrittäjien välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta siten, että palvelukokemus olisi yrittäjien puolelta mahdollisimman hyvä. Tämä edellyttää koulutusta ja prosessien hiomista kaupungin puolelta ja toiminnan lähtölaukaus on ammuttu jo syyskuudella 2016.

Muita vuoden 2017 aikana voimaan tulevia toiminnallisesti tärkeitä asioita ovat valmisteilla oleva organisaatiouudistus ja Loviisan kaupungin uusi kaupunkistrategia. Organisaatiouudistus tähtää sellaisiin rakenteisiin, jotka ovat Loviisan kaupungin elinvoiman kannalta tärkeitä ja toimivia. Uusi kaupunkistrategia otetaan käyttöön myös vuoden 2017 aikana. Strategian kulmakiviä ovat yhteisöllisyys, kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö ja elinvoiman edistäminen, eli elinkeinopolitiikka ja sitä tukevat opetus- ja kulttuuripalvelut sekä vapaa-ajan palvelut, jotka luovat edellytyksiä elinvoiman kehittymiselle.

Muita Loviisan kaupungin toimintaan vaikuttavia asioita ovat päätökset liittyen toisen asteen ammatilliseen koulutukseen täällä itäisellä Uudellamaalla. Viimeistään vuoden 2017 alusta joudutaan ottamaan kantaa siihen millä tavoin koulutusta tulisi järjestää omalla alueella.

Haasteet ovat suuret tuleville vuosille. Sellaisia ovat valtion alullepanemat rakenteelliset uudistukset ja niiden vaikutukset kuntien toimintaympäristöön, omat investointipaineet ja toiminnan sopeuttamiset vallitseviin taloudellisiin olosuhteisiin. Kaikesta huolimatta Loviisan kaupungilla on kaikki edellytykset selvittää myös uusista tulevaisuuden haasteista. Tämä edellyttää kykyä priorisoida oikein, toiminnan sopeuttamista, uusien toimintatapojen löytämistä palvelujen tuottamiseksi, yhteistyön tehostamista eri toimijoiden kanssa ja sitoutumista yhteisiin, määrätietoisien strategian kautta toteutettaviin, tavoitteisiin.

Olavi Kaleva
kaupunginjohtaja

Suunnittelun lähtökohdat

Talousarvioesitys vuodelle 2017 perustuu edelleen Loviisan kaupunginvaltuuston 13.6.2012 hyväksymään kaupunkistrategiaan.

Loviisa – pieni kaupunki, suuria elämyksiä

Loviisan visiona on hyvinvoiva, uutta teknologiaa ja energiamuotoja hyödyntävä kaksikielinen kaupunki, jossa merenranta, maaseutu ja hyvät lähipalvelut lisäävät asukkaiden ja lomailijoiden elämänlaatua. Loviisa mahdollistaa monipuolisen elinkeino- ja kulttuurielämän kehittymisen myös hyvien tietoliikenne- ja kulkuyhteyksien avulla.

Loviisan kaupunki toimii avoimesti, oikeudenmukaisesti, suvaitsevaisesti ja tasapuolisesti. Toimintaperiaatteina kaikessa toiminnassa on hyvä palvelu, yhdessä tekeminen, vastuullisuus, aloitteellisuus, kaksikielisyys ja asiantuntemus.

Toiminnan painopisteet

1. Asiakas ja kuntalainen:

Toimivat palvelut, osallisuus ja hyvinvointi.

- Asiakaslähtöistä palvelua annetaan oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa.
- Vuorovaikutus-, osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia parannetaan ja kuntalaisviestintää tehostetaan.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky:

Kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen ja sijainnin hyödyntäminen.

- Loviisa on vetovoimainen ja monien mahdollisuuksien merenranta- ja maaseutukaupunki, jossa on tarjolla korkealaatuista asumista ja virkistystä.
- Loviisa lisää työpaikkojen ja asukkaiden sekä matkailijoiden määrää hyödyntämällä sijaintiaan kehityskäytävällä E18.

3. Henkilöstö ja johtaminen:

Toimivat yhteistyö- ja johtamisjärjestelmät sekä osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

- Loviisassa on luottamukseen, avoimuuteen ja arvostukseen perustuva yhteistyö- ja johtamisjärjestelmä.
- Loviisassa on osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

4. Talous:

Terve ja kustannustehokas kuntatalous.

- Loviisassa on ennakoitavissa oleva tasapainoinen kuntatalous.
- Kaupungin toiminnan tuottavuutta, toimintatapoja ja kustannustehokkuutta parannetaan.

Kysely kaupunginvaltuutetuille

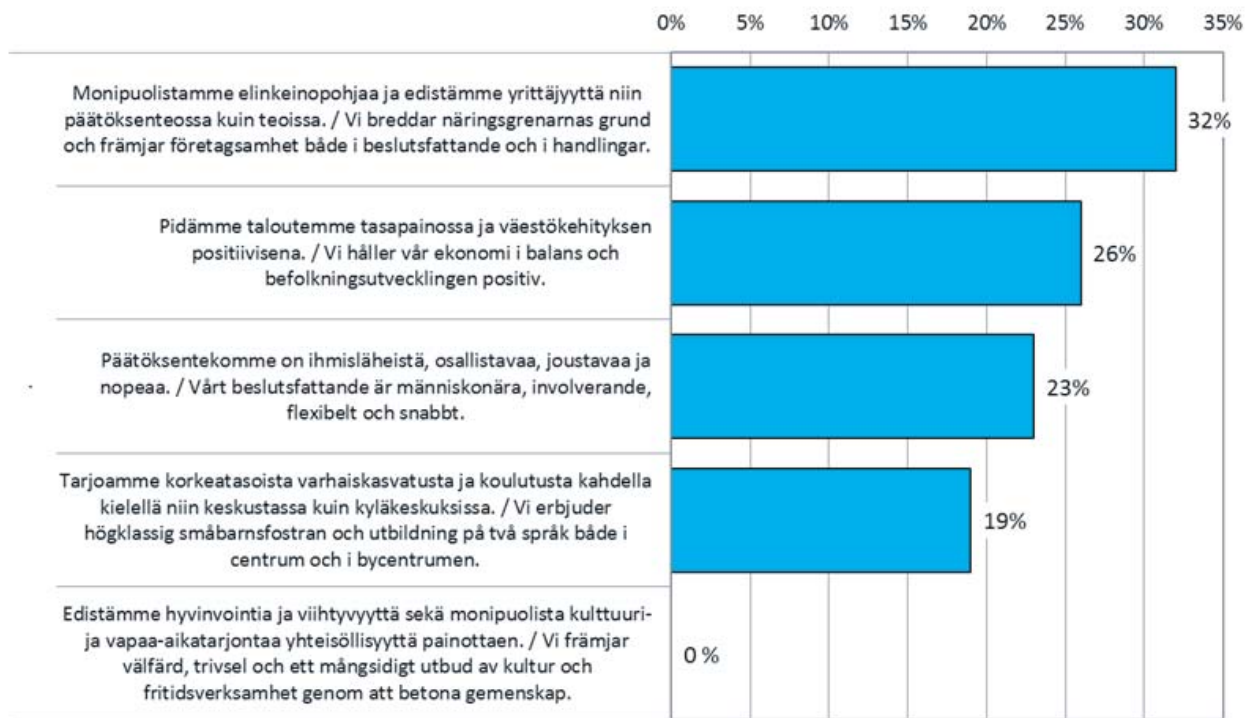
Koko kuntasektorilla, kuten myös Loviisan kaupungin toimintaympäristössä, on tapahtumassa merkittäviä muutoksia sekä palveluiden järjestämisen että resurssien riittävyyden näkökulmasta. Loviisan kaupungin voimassaolevan strategian uudistaminen on käynnistetty. Kaupunginvaltuusto palautti strategian uudelleen valmisteluun 12.5.2016.

Koska uuden strategian päivitystyö on keskeneräinen ja tulee päätöksentekoon vasta syksyllä 2016, Loviisan kaupunginvaltuutetuille ja varavaltuutetuille (64 henkilöä) lähetettiin kesäkuun alussa 2016 sähköpostitse linkki kyselyyn, jolla selvitettiin valtuutettujen näkemyksiä talousresurssin kohdentamisesta ja talouden tasapainottamisesta. Kyselyn vastausaktiivisuus oli noin 48 prosenttia.

Kysely pohjautui uuden strategian tavoitteisiin:

- 1) Monipuolistamme elinkeinopohjaa ja edistämme yrittäjyyttä niin päätöksenteossa kuin teoissa.
- 2) Tarjoamme korkeatasoista varhaiskasvatusta ja koulutusta kahdella kielellä niin keskustassa kuin kyläkeskuksissa.
- 3) Päätöksentekomme on ihmisläheistä, osallistavaa, joustavaa ja nopeaa.
- 4) Edistämme hyvinvointia ja viihtyvyyttä sekä monipuolista kulttuuri- ja vapaa-aikatarjontaa yhteisöllisyyttä painottaen.
- 5) Pidämme taloutemme tasapainossa ja väestökehityksen positiivisena.

Kaikista tärkeimmiksi painopisteiksi muodostuivat elinkeinopohjan edistäminen ja talouden tasapainossa pitäminen. Oheisessa taulukossa on kyselyn kautta saatu priorisointijärjestys.

Käytämme kyselyn tulosta signaalina ja olemme noudattaneet sitä talousarvion valmistelussa.

Toimintaympäristö ja talousarvio-odotukset

Yleinen taloudellinen tilanne

Maailman talouskasvu jatkuu hitaana

Länsimaissa talouskasvu on ollut hidasta ja sen ennustetaan jatkuvan samanlaisena. Iso-Britannian kansa äänesti EU eron puolesta. Brexit-tuloksen seurauksien odotetaan hidastavan erityisesti Iso-Britannian, mutta myös koko euroalueen kasvua. Lisäksi USA:n lähestyvät presidentinvaalit lisäävät omalta osaltaan poliittista epävarmuutta, millä on heijastusvaikutuksia talouteen.

Suomen julkinen talous on jo lähes vuosikymmenen ollut kroonisesti alijäämäinen.

Julkisen velkaantuneisuuden kasvun taustalla on Suomen pitkittynyt taloustaantuma, johon ovat vaikuttaneet keskeisellä tavalla vaisu ulkomainen kysyntä, ventialojen heikentynyt kustannuskilpailukyky ja väestön ikääntymisen aiheuttama kiihtyvä poistuma työmarkkinoilta sekä näiden tekijöiden yhteisvaikutuksena tuottavuuden kasvun hidastuminen.

Kuluvan vuoden alkupuoliskolla työmarkkinatilanne on pysynyt vaikeana. Työllisyys polki paikallaan ja työvoiman tarjonta supistui, kun aktiivisesti työtä hakevien määrä väheni. Ennusteen mukaan kuitenkin yritysten investointien vilkastuminen ja viennin elpyminen lisäävät työn kysyntää ja työttömyysasteen arvioidaan alenevan valtakunnan tasolla jo tänä vuonna 0,3 prosenttiyksikköä 9,1 prosenttiin, ja että suuntaus jatkuu niin, että vuonna 2018 työttömyysaste olisi 8,7 prosenttia. Loviisassa työttömyys oli 13,5 prosenttia osavuosikatsauksen 1–8 2016 mukaan.

Julkisen velkaantumisen kääntäminen laskuun on erittäin vaikeaa, koska talouskasvun käynnistäminen vaatii talouden rakenteiden perinpohjaista uudistamista. Talouspolitiikan päätöksentekijät ovat viiden vuoden vitkastelun jälkeen löytäneet kutakuinkin yhteisen tavoitteen ja keinot Suomen vapauttamiseksi pysähtyneisyyden tilasta.

Kilpailukykykysopimus

Kuluvan vuoden alussa saatiin aikaiseksi vaalikauden mittainen kilpailukykykysopimus, jonka keskeinen sisältö on yritysten sosiaalivakuutusmaksujen asteittainen alentaminen ja kustannusten siirtäminen palkansaajien maksettavaksi. Lisäksi päätettiin jäädyttää palkankorotukset ensi vuodelle ja pidentää työaikaa kolmella päivällä sekä leikata julkisen sektorin henkilöstön lomarahoja 30 prosenttia.

Lisäksi hallitusohjelmaan kirjatut miljardin euron suuruiset vuosittaiset **julkisten menojen leikkaukset** ovat jo kuluvan vuoden osalta toteutuksessa. Hallituksen kunnianhimoisen kasvustrategian suurimmat riskit liittyvät julkisten menojen säästöjen toteutumisiin ja veropäätöksiin. Osa säästöistä on jo toteutumassa, mutta vaikeammat päätökset kuten muun muassa ammatillisesta koulutuksesta ja ansiosidonnaisesta työttömyysturvasta tehtävät säästöt ovat vielä edessä.

Ensi vuonna kokonaisveroasteen ennustetaan laskevan varsin tuntuvasti, kun hallitus päätti kilpailukykykysopimuksen tueksi keventää palkansaajien ansiotuloverotusta ja kun vakuutetun sekä työnantajan yhteenlasketut sosiaalivakuutusmaksut suhteessa palkkasummaan laskevat.

Maakunta-uudistus

Poliittisen kompromissin tuloksena on syntynyt periaate asiakkaiden valinnanvapaudesta sekä rakenteeltaan monimutkainen ja tehtäviltään paisunut maakuntamalli. Siten suuri osa nykyisestä julkisesta sote-palvelujen tuotannosta ryhtyy kilpailemaan asiakkaista. Palvelujen nykyisestä menoperusteisesta rahoitusmallista on tarkoitus siirtyä vuosina 2019–2023 maakuntien tarveperusteiseen rahoitukseen. Silloin rahoitus pohjautuu muun muassa väestömäärään, ikärakenteeseen ja sairastavuuteen. Menorajoitteen tiukkuutta kuvaa muun muassa se, että tavoitteena on saada lähes 3 miljardin euron laskennallinen säästöavoite toteutettua.

Talousarvion laadinnassa on otettu huomioon maakuntaudistus ja sote-ratkaisu olemassa olevien tietojen nojalla. Perusturvakeskuksen, pelastuslaitoksen ja maaseutuhallinnon nettomenot sekä niitä vastaavat tulot, sekä verotulojen että valtionosuuksien osalta, on vähennetty suunnitelmavuoden 2019 tuloslaskelmasta. Tukipalveluista kohdistuu 35,5 henkilötyövuoden panos perusturvakeskukseen, mikä vastaa laskennallisina kuluina noin 1,5 miljoonaa euroa. Tukipalvelujen siirtyminen muista keskuksista on huomioitu ennenmainitussa laskelmassa. Lisäksi on oletettu, että maakuntahallinto vuokraa alkuvaiheessa perusturvan toimitilat lyhytaikaisilla vuokraussopimuksilla. Vuokratulo on myös huomioitu ennen mainitussa laskelmassa vuonna 2019.

Loviisan kaupungin taloudelliset näkymät

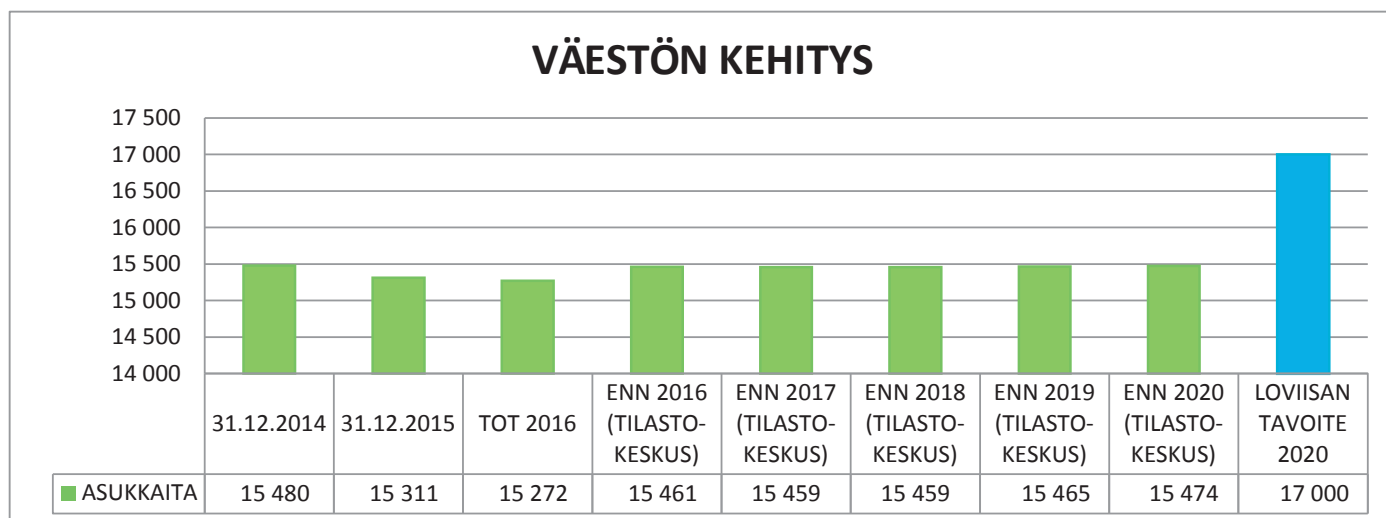
Tulosennuste 2016

Alkuvuoden toteuman perusteella ennustetaan -2,2 miljoonan euron tulosta. Talousarviossa 2016 tulos oli -1,6 miljoonaa euroa. Ruotsinkielisen yläasteen laittaminen käyttökieltoon ja opetuksen siirtäminen väliaikaisiin tiloihin parakkeihin aiheuttaa merkittävimmän muutoksen kulujen kasvulle. Kulujen arvioidaan ylittyvän noin 600 000 euroa. Lisäksi käyttökieltoon asetetulla rakennuksella on 0,7 miljoonan euron kirjanpidollinen arvo, mikä tulee alaskirjata. Eläkemenoperusteisten kulujen alenema ja säästöt erikoissairaanhoidon kuluissa kompensoivat kulujen kasvua.

Helsingin Satama Oy osti 60 prosenttia Loviisan Satama Oy:n liiketoiminnasta 3,7 miljoonalla eurolla. Kaupasta aiheutuvat vaikutukset realisoituvat vuonna 2017. Tulemme kirjaamaan kaupasta noin 155 000 euron tappion. Vaikutus rahoitussuunnitteluun on +3,7 miljoonaa euroa.

Kaupungin asukkaat

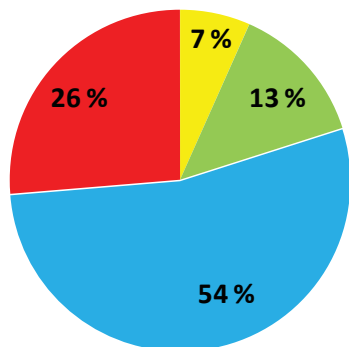
Elokuun 2016 lopussa Loviisan kaupungin asukasmäärä oli 15 272. Verrattuna tilanteeseen 31.12.2015 asukasluku oli elokuussa 2016 vähentynyt 39 henkilöllä (-0,25 %).

Loviisan strateginen asukastavoite vuoteen 2020 mennessä on edelleen 17 000 asukasta. Tavoite on 1 526 asukasta enemmän kuin tilastokeskuksen ennuste. Asukaslukutavoitetta tullaan tarkistamaan strategian päivittämisen yhteydessä.

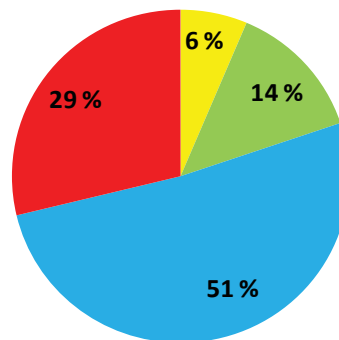
Väestö ikäryhmittäin 2016

0-6 v 7-19 v 20-64 v yli 64-v

Ikärakenne-ennuste 2020

0-6 v 7-19 v 20-64 v yli 64-v

Loviisan kaupungin asukkaiden painopiste on työssäkäyvässä väestössä. 20–64-vuotiaiden osuus on 54 prosenttia koko asukasluvusta. Huomioitavaa on, että työikäisten osuus näyttää pienenevän noin prosentin vuosivauhdilla. Yli 65-vuotiaiden osuus on kasvanut samassa suhteessa. Loviisan kaupungin ikärakenteen ennustetaankin nousevan ja yli 65-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan 26 prosentista 29 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Lasten ja nuorten osuuden ennustetaan pysyvän suunnilleen samalla, 20 prosentin tasolla.

Työpaikat ja työllisyys

Elokuussa 2016 Loviisan kokonaistyövoima oli 7 148 henkilöä ja työttömyysaste 12,5 prosenttia. Vastaavat luvut elokuussa 2015 olivat 7 226 henkilöä ja 13,1 prosenttia. Loviisassa oli elokuussa 2016 avoimia työpaikkoja yhteensä 100. Elokuussa 2016 Uudenmaan työttömyysaste oli 11,7 prosenttia. Loviisan työttömyysaste on laskenut vuoden aikana 0,6 prosentilla ja 56 henkilöllä eli työttömien määrä on vähentynyt 6 prosenttia.

Loviisan kaupungin toteutuma ja tulosennuste 2016

	Talousarvio 2016 (10000, 11000)	Toteutuma 1-8/2016	TP 2015	Toteutuma 1-8/2015	Ennuste 1-12/2016	Ennuste/ TA %	Ennuste/ TA
TULOSLASKELMA, ulkoinen							
Kaupunki ja vesiliikelaitos							
Toimintatuotot yhteensä	23 486 746	13 056 336	22 212 338	12 697 907	22 387 376	95 %	-1 099 370
Myyntituotot	11 547 131	6 692 402	11 855 509	6 788 905	11 716 277	101 %	169 146
Maksutuotot	6 535 297	4 235 542	6 490 927	3 699 410	6 549 289	100 %	13 992
Tuet ja avustukset	1 693 604	1 267 170	1 741 016	1 256 258	1 694 969	100 %	1 365
Muut toimintatuotot	3 710 714	861 223	2 124 886	953 333	2 426 841	65 %	-1 283 873
Toimintakulut yhteensä	-111 524 725	-71 352 291	-109 442 610	-73 986 104	-111 573 765	100 %	-49 040
Henkilöstökulut	-50 772 256	-34 266 861	-49 850 014	-34 453 049	-50 940 829	100 %	-168 573
Palvelujen ostot	-45 516 993	-27 718 247	-45 167 153	-30 509 388	-45 066 646	99 %	450 347
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 891 283	-4 149 839	-6 391 102	-4 102 843	-7 063 347	102 %	-172 064
Avustukset	-7 192 360	-4 457 365	-6 829 686	-4 330 119	-7 323 210	102 %	-130 850
Muut toimintakulut	-1 151 833	-759 979	-1 204 654	-590 705	-1 179 733	102 %	-27 900
TOIMINTAKATE	-88 037 979	-58 295 955	-87 230 271	-61 288 197	-89 186 389	101 %	-1 148 410
VEROTULOT	63 900 000	42 781 988	65 832 227	42 778 989	65 027 000	102 %	1 127 000
VALTIONOSUUDET	26 000 000	17 263 072	24 732 009	16 501 988	26 000 000	100 %	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 066 300	1 459 308	1 336 899	1 358 571	1 150 910	108 %	84 610
VUOSIKATE	2 928 321	3 208 412	4 670 864	-648 649	2 991 521	102 %	63 200
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 306 881	-3 028 156	-4 069 800	-2 697 248	-5 018 441	117 %	-711 560
Poistot ja arvonalentumiset	-4 306 881	-3 028 156	-4 069 800	-2 697 248	-5 018 441	117 %	-711 560
Satunnaiserät	-200 000		-155 030		-200 000		
Satunnaiset tulot							
Satunnaiset menot	-200 000		-155 030		-200 000		
TILIKAUDEN TULOS	-1 578 560	180 256	446 033	-3 345 897	-2 226 920	141%	-648 360
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	197 000		197 649		190 000	96 %	-7 000
Poistoeron muutos	197 000		197 649		190 000	96 %	-7 000
Rahastojen muutos							-7 000
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 381 560	180 256	643 682	-3 345 897	-2 036 920	147 %	-655 360

Lähtökohdat talousarviovuodelle 2017 ja taloussuunnitelmalle 2018–2019

Loviisan kaupungin ja Loviisan Vesiliikelaitoksen kirjanpidollinen tulos oli 0,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen tilinpäätöksessä 2015. Loviisan kaupungin velkamäärä kasvoi 424 euroa asukasta kohden tilikaudella 2015 ollen 2 078 euroa per asukas tilinpäätöksessä 2015.

Vuoden 2016 talousarvio on laadittu -1,4 miljoonaa euroa alijäämäisenä. Alkuvuoden toteumatietojen perusteella laaditun ennusteen mukaan Loviisan kaupungin ja Loviisan Vesiliikelaitoksen tulosten mukaan alijäämä on kasvanut -2,0 miljoonaa euroon. Loviisan Vesiliikelaitoksen ennustetaan pysyvän talousarviossa, mutta kaupungin tulokseen vaikuttavat muun muassa alkuvuodesta realisoituneet sisäilmaongelmat sekä etenkin kotihoidon palveluiden kysynnän kasvu ja pitkäaikaistyöttömyys.

Verotulokehitys on toteutunut alkuvuodesta 2016 talousarvion mukaisena. Sahaniemen myyntitulon ei odoteta toteutuvan, mutta rantatonttien myyntitulojen oletetaan toteutuvan budjetin mukaisina.

Vuonna 2019 on tarkoitus siirtää maakunnille sosiaali- ja terveystoimen tehtävät. Arvioimme kehityksessä uudistuksen vaikutuksia Loviisan kaupungin talouteen. Laskelmat perustuvat valtakunnalliseen sote-valmistelun yhteydessä saatuihin tietoihin ja ne sisältävät vielä paljon epävarmuustekijöitä. Alustavien laskelmien mukaan Loviisan kaupungin vuosikate romahtaa sote-uudistuksen vaikutuksesta ja yhdessä investointisuunnitelman kanssa aiheuttaa merkittävän rahoitusvajeen ja velkataakan kasvun.

Verotulot ja valtion osuudet

Tuloveroprosentti

Kilpailukyky sopimus vaikuttaa tuloveroihin palkkatulojen vähenemisen kautta. Verotulomenetykseen kompensoidaan kunnille valtionosuuksissa. Lomarahojen leikkaus ja työajanpidennyksen vaikutukset taas puolestaan vähennetään kuntien saamista valtionosuuksista.

Talousarvioesitys ja taloussuunnitelma olivat alkuperäisessä valmistelussa rakennettu sillä oletuksella, että veroprosenttia mahdollisesti korotettaisiin 0,5 % vuonna 2017. Kilpailukykyohjelman valmistuttua veroprosentin korotuspaine jäi pois talousarvion ja taloussuunnitelman jatkovalmistelusta. Ehdotus valmisteltiin nykyisen veroprosentin pohjalta.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Osakeyhtiöt ja muut yhteisöt maksavat tuloveroa yhteisöveron muodossa. Yhteisövero lasketaan kunkin yhteisön veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena. Liikelaitosten, julkisyhteisöjen ja yleishyödyllisten yhdistysten sekä laitosten yhteisöverovelvollisuus koskee vain elinkeinotuloja.

Kuntaryhmän osuudeksi vuonna 2017 esitetään 30,34 prosenttia (2016: 30,92 prosenttia).

Yhteisöverotuotto on merkittävä rahoituserä Loviisan kaupungin talousarviossa. Koska yhteisöverotuotto on riippuvainen yritysten tuloksesta, sen suuruutta on vaikea arvioida etukäteen.

Kiinteistöveroprosentti

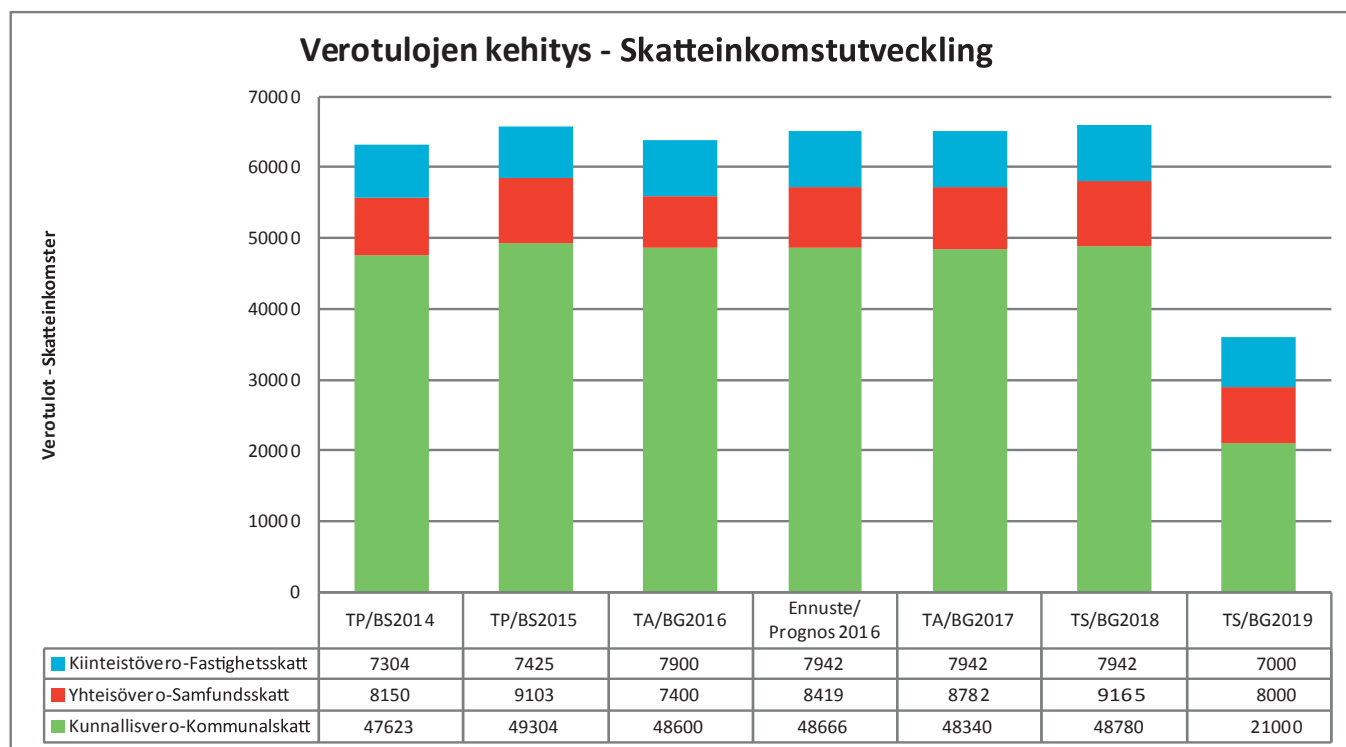
Talousarvioesitys on laadittu sen pohjalta, että kiinteistöveroprosentit säilytetään vuoden 2016 tasolla. Oheisesta taulukosta selviävät Loviisan kaupungin voimassa olevat kiinteistöveroprosentit ja ehdotus vuoden 2017 kiinteistöveroprosenteiksi sekä kiinteistöverolaissa säädetyt ylä- ja alarajat. Valtio on esittämässä edelleen korotuksia ylä- ja alarajoihin. Korotukset on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2017 osalta.

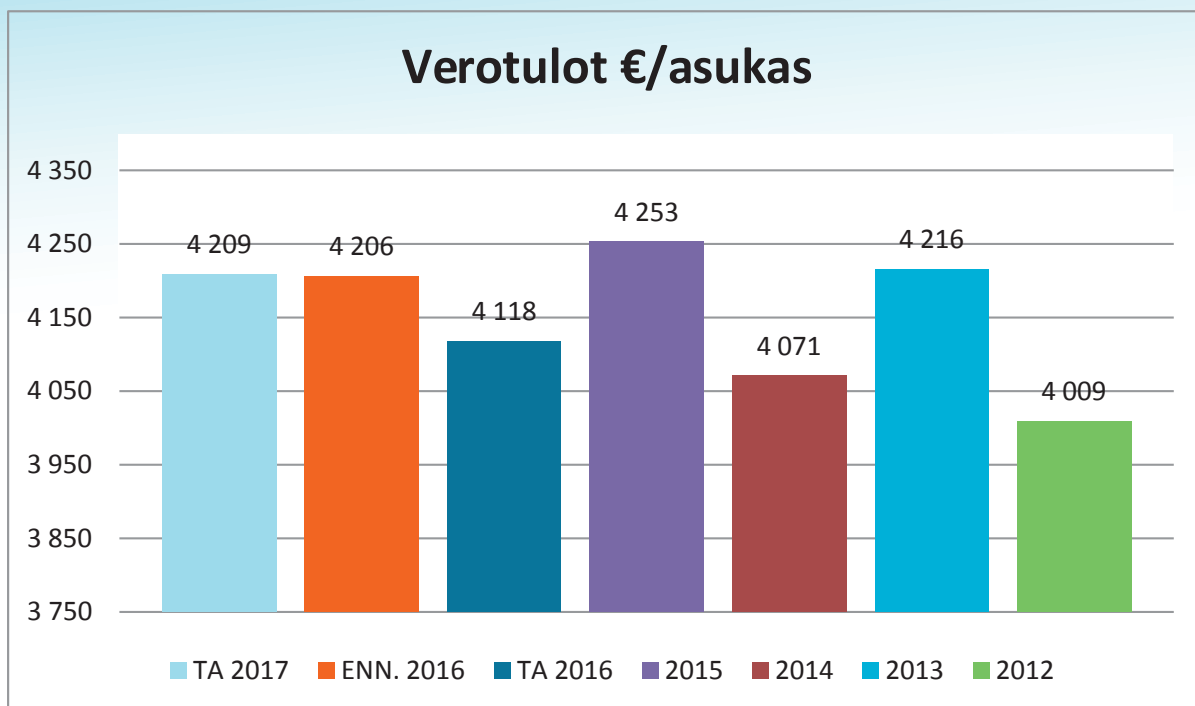
KIINTEISTÖVERO- PROSENTIT	2015 verotus- arvo 1 000 €	2017 arvio 1 000 €	VAIHTELU- VÄLI 2017	VALTION ESITYS UUSIKSI VAIH- TELUVÄLEIKSI	2016	2017	KIINTEISTÖVERO- TUOTTO 2017 1 000 €
Yleinen kiinteistövero	230 253	230 253	0,86–1,80 %	0,93-1,80 %	1,00 %	1,00 %	2 302
Vakituisten asuntojen kiinteistövero	303 156	303 156	0,39–0,90 %	0,41-0,90 %	0,50 %	0,50 %	1 516
Muiden kuin vakituisten asuntojen kiinteistövero	51 919	51 919	*)	0,93-1,80 %	1,20 %	1,20 %	623
Voimaloiden kiinteistövero	116 069	116 069	maks. 3,1 %	maks. 3,1 %	3,10 %	3,10 %	3 598
Yleishyödylliset yhteisöt	3 590	3 590			0,00 %	0,00 %	
Rakentamattomat rakennuspaikat	1 067	1 067	1,00–4,00%	2,00-6,00 %	3,00 %	3,00 %	32
YHTEENSÄ:	706 054	706 054					8 071

*) Tämä veroprosentti voidaan määrätä enintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeammaksi kuin pääasiassa vakituiseen asumiseen käytettävien rakennusten veroprosentti.

Verotulot yhteensä

Talousarvio 2017 pohjautuu oletukselle, että verotuloja saadaan yhteensä 65 miljoonaa euroa (63,9 miljoonaa euroa vuoden 2016 talousarviossa). Elokuun 2016 ennusteen mukaan verotuloja saadaan noin 65 miljoonaa euroa. Talousarviossa 2017 verotuloissa ei ennusteta kasvua vuodesta 2016.

Valtionosuudet

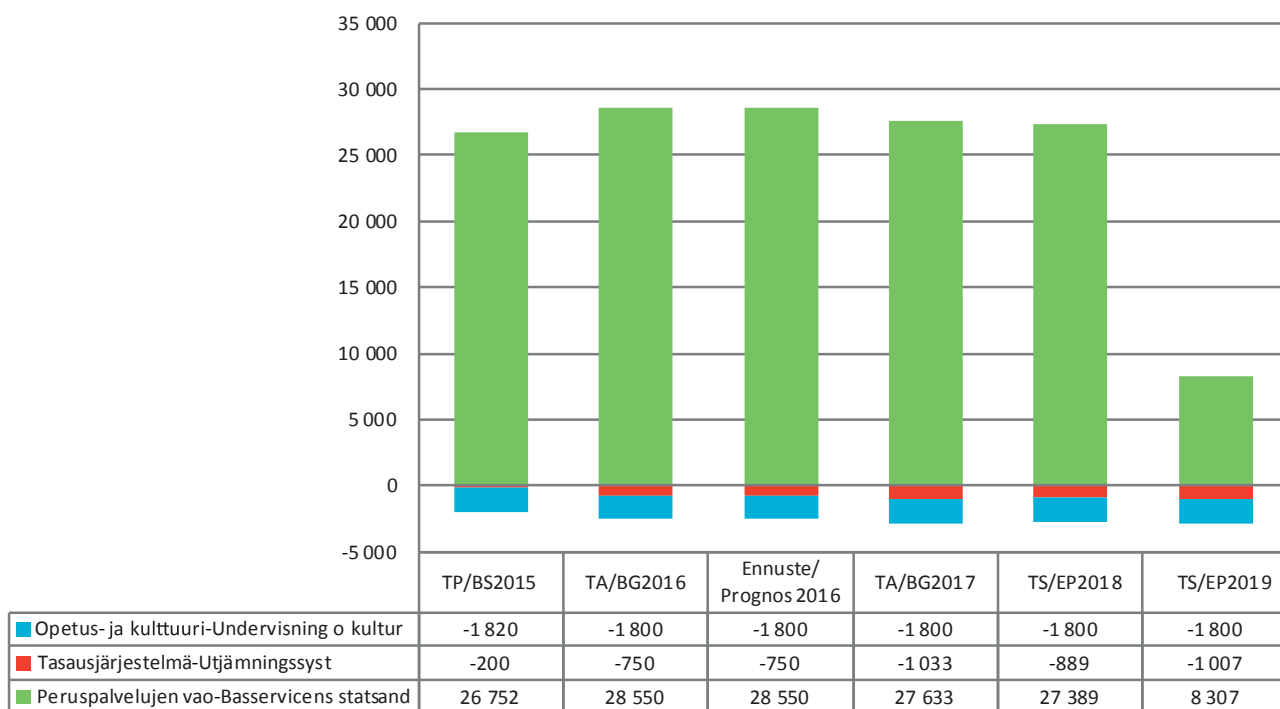
Kaupungin valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtionvarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoituksesta.

Kuntien valtionosuuksista leikataan vuodelta 2017 kilpailukyky sopimuksessa toteutettuja menosäästöjä vastaavasti yhteensä noin 356 miljoonaa euroa ja asukasta kohden 65,22 euroa (Loviisan kaupungin osuus on siis noin miljoona euroa). Vastaavasti kilpailukyky sopimuksesta aiheutuvia verotulojen menetyksiä kompensoidaan kunnille valtionosuuksissa yhteensä noin 390 miljoonaa euroa. Eläketuen uudistuksen rahoituksena vähennetään kuntien valtionosuuksista noin 33 miljoonaa euroa (asukasta kohden 6,05 euroa, eli Loviisan kaupungin osuus on noin 94 000 euroa). Kilpailukyky sopimus ja eläketuen uudistus on siten tarkoitus toteuttaa valtion ja kuntien kannalta kustannusneutraalina.

Perustoimeentulotuen siirtyessä Kelalle kunnille jää edelleen rahoitusvastuuna perustoimeentulotuen menoista 50 prosenttia. Rahoitusvastuu vähennetään valtionosuuksista ja merkitsee vuodelta 2017 yhteensä noin 0,6 miljoonan euron vähennystä kaupungin saamiin valtionosuuksiin. Edellisen hallituksen päättämästä valtionosuusleikkauksesta kohdistuu edelleen kunnille valtionosuuksien vähenemistä vuonna 2017 yhteensä noin 125 miljoonaa euroa ja asukasta kohden laskettuna 22,86 euroa. Loviisan kaupungille tämä merkitsee vuoden 2017 osalta valtionosuuksien leikkauksena noin 0,4 miljoonaa euroa. Kaupungin valtionosuuksia vähentää myös verotulojärjestelmään liittyvä verotulotasaus, joka vähentää valtionosuuksia noin miljoona euroa vuonna 2017.

Kuntaliiton ennakkotietojen mukaan Loviisan kaupunki tulee saamaan valtionosuuksia vuonna 2017 noin 24,8 miljoonaa euroa, joka on noin 1,2 miljoonaa euroa vähemmän kuin kuluvana vuonna saadaan (26,0 miljoonaa euroa talousarvioennusteessa 2016).

Valtionosuudet-S tatsandelar

Lainanotto ja rahoitustarve

Kaupungin lainakanta liikelaitos mukaan lukien tilinpäätöksessä 2015 oli 32 miljoonaa euroa, eli 2 078 euroa jokaista loviisalaista kohden. Vuoden 2016 loppuun mennessä lainamäärän arvioidaan nousevan noin 41,0 miljoonaan euroon.

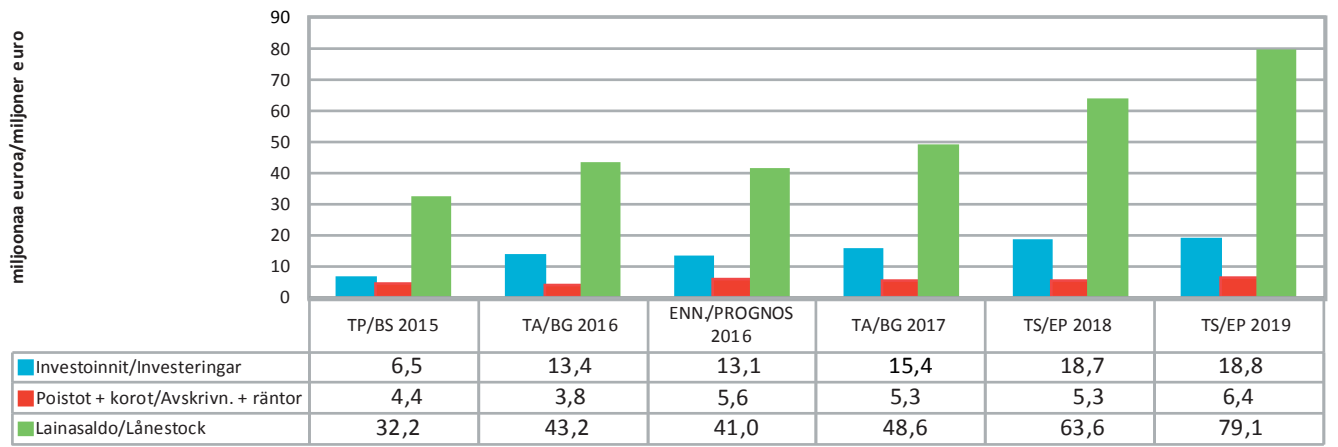
Loviisan kaupungin investointitarve on varsin mittava verrattuna kaupungin tulorahoitukseen. Nykyisen investointisuunnitelman 2017–2021 mukaan lainakanta kasvaa liian voimakkaasti ja varsinaisessa taloussuunnitelmassa lainamäärä ylittää jo 5 100 euroa asukasta kohden. Vuonna 2015 maan keskiarvo oli ennakkotietojen mukaan 2 835 euroa asukasta kohden. Uuden kuntalain myötä tunnusluku mitataan konsernitasolla.

Konsernitasolla lainat olivat tilinpäätöksessä 2015 yhteensä 52 miljoonaa euroa ja asukasta kohden laskettuna 3 855. Suunnitelmakauden loppuun mennessä arvio nousee 90 miljoonaan euroon ja asukasta kohden 5 600 euroon. Tilinpäätöksessä 2015 maan keskiarvo oli 5 878 euroa per asukas.

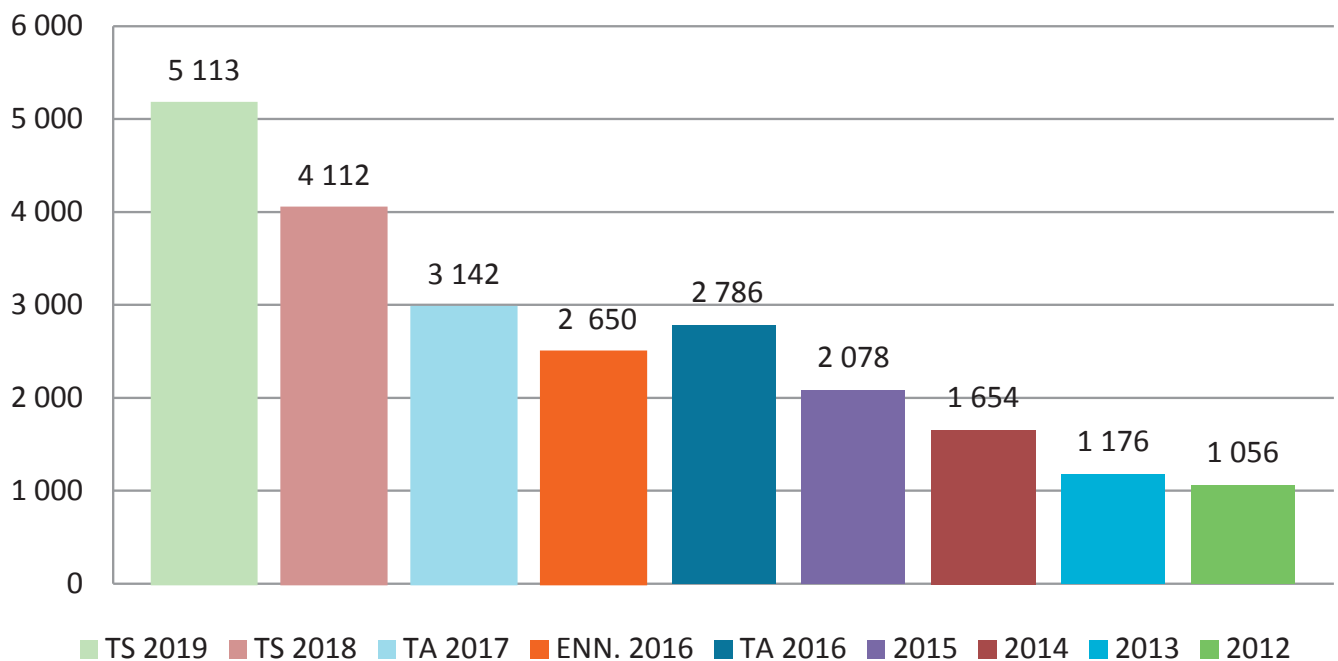
Suhteellinen velkaantuneisuus ja konsernilainat asukasta kohden vaikuttavat talouden arviointikriteereihin, siksi on tärkeää miettiä myös muita rahoitusvaihtoehtoja tulevien investointihankkeiden rahoituksen järjestämiselle.

Helsingin Satama Oy tulee ostamaan Loviisan Satama Oy:n osakkeista 60 prosenttia hinnalla 3,7 miljoonaa euroa. Kauppa toteutuu vuoden 2017 alussa ja sillä on positiivinen vaikutus rahoituksen järjestämiseen.

Investoinnit, poistot, korot ja lainasaldo Investeringar, avskrivningar, räntor och lånestock

Lainakanta €/asukas

Talousarvion yhteenveto

211AA Loviisan kaupunki (ei sis. Loviisan Vesiliikelaitos)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
TOIMINTATUOTOT	40 922 783	19 928 746	28 132 274	28 497 994	8 200 000
<i>josta sisäiset</i>	22 206 250	9 643 327	9 775 750	9 902 835	
Myyntituotot	21 318 580	10 017 833	11 075 586	11 219 569	
Maksutuotot	6 490 927	6 535 297	6 414 290	6 497 676	
Tuet ja avustukset	1 741 016	1 693 604	1 386 475	1 404 499	
Muut toimintatuotot	11 372 260	11 325 339	9 255 923	9 376 250	
TOIMINTAKULUT	-129 269 286	-109 115 886	-117 811 105	-118 291 999	-49 000 000
<i>josta sisäiset</i>	-22 309 452	-9 691 766	-9 854 643	-9 982 753	
Henkilöstökulut	-49 010 147	-49 949 517	-49 259 919	-48 900 298	
Palvelujen ostot	-60 614 144	-44 879 393	-48 876 289	-49 461 031	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 678 313	-6 002 683	-6 130 963	-6 210 666	
Avustukset	-6 829 686	-7 192 360	-5 912 550	-5 989 413	
Muut toimintakulut	-7 136 996	-1 091 933	-7 631 384	-7 730 592	
TOIMINTAKATE	-88 346 502	-89 187 140	-89 678 831	-89 794 006	-40 800 000
<i>josta sisäiset</i>	-103 202	-48 439	-78 893	-79 919	
ULKOINEN TOIMINTAKATE	-88 243 300	-89 138 701	-89 549 938	-89 714 087	-40 800 000
VEROTULOT	65 832 227	63 900 000	65 064 000	65 887 000	36 000 000
VALTIONOSUUDET	24 732 009	26 000 000	24 800 000	24 700 000	5 500 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 335 868	1 121 300	837 700	908 661	660 000
<i>josta sisäiset</i>			14 700		
Korkotuotot	35 234	11 800	11 800	11 953	
Muut rahoitustuotot	1 669 945	1 610 000	1 624 700	1 705 892	
Korkokulut	-341 075	-500 500	-798 800	-809 184	
Muut rahoituskulut	-28 236				
VUOSIKATE	3 553 602	1 834 160	1 022 869	1 701 655	1 360 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 251 592	-3 346 281	-3 346 281	-3 346 281	-4 500 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 251 592	-3 346 281	-3 346 281	-3 346 281	-4 500 000
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	-155 030		-300 000		
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut	-155 030		-300 000		
TILIKAUDEN TULOS	146 980	-1 512 121	-2 623 412	-1 644 626	-3 140 000
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	177 376	177 000	170 000	170 000	170 000
Poistoeron muutos	177 376	177 000	170 000	170 000	170 000
Rahastojen muutos					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	324 555	-1 335 121	-2 453 412	-1 474 626	-2 970 000

Loviisan Vesiliikelaitos

Loviisan Vesiliikelaitos toimii kaupunginhallituksen alaisena kunnallisena liikelaitoksena. Liikelaitoksen toimintaa ohjataan kuntalaissa sekä liikelaitoksen johtosäännöllä. Vesiliikelaitoksella on oma johtokunta ja asiat johtokunnalle esittelee vesihuoltopäällikkö. Johtokunta päättää liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa (kuntalaki 87 c §).

Liikelaitoksen talousarvion hyväksyy kuntalain mukaisesti johtokunta. Johtokunta myös päättää liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista. Johtokunnan esitys talousarvioksi on talousarviokirjan liitteenä.

Valtuusto asettaa liikelaitokselle tuottotavoitteet ja hyväksyy mahdolliset vesiliikelaitokselle annettavat takaukset ja muut avustukset, mikäli vesiliikelaitos ei pysty niitä omalla tulonmuodostuksellaan kattamaan.

Vesiliikelaitoksen talousarvioesitys sisältää investointi- ja rahoitussuunnitelman. Kaikki investoinnit rahoitetaan lainanotolla ja mahdollisella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tuella, jota vesiliikelaitos hakee. Vuodelle 2017 Loviisan Vesiliikelaitoksen rahoituslaskelmassa pitkäaikaista lainaa esitetään otettavaksi 3,0 miljoonaa euroa.

Johtosäännön mukaisesti valtuusto antaa Loviisan Vesiliikelaitoksen johtokunnalle luvan nostaa lainaa maksimissaan rahoitussuunnitelmassa esitetyn euromäärän verran ja päättää samanaikaisesti, että vesiliikelaitoksen kaikki lainat kilpailutetaan yhdessä kaupungin talousarviolainojen kanssa. Kaupungin lainojen kilpailutuksesta vastaa talousjohtaja.

Loviisan Vesiliikelaitoksen tulee tavoitella positiivista tulosta vuosittain koko suunnitelmakaudella 2017–2019. Tuottavuutta on lisättävä ja toimintoja edelleen aktiivisesti kehitettävä. Hinnankorotusten on oltava maltillisia. Loviisan Vesiliikelaitos maksaa Loviisan kaupungille peruspääomalle korkoa 0,1 %.

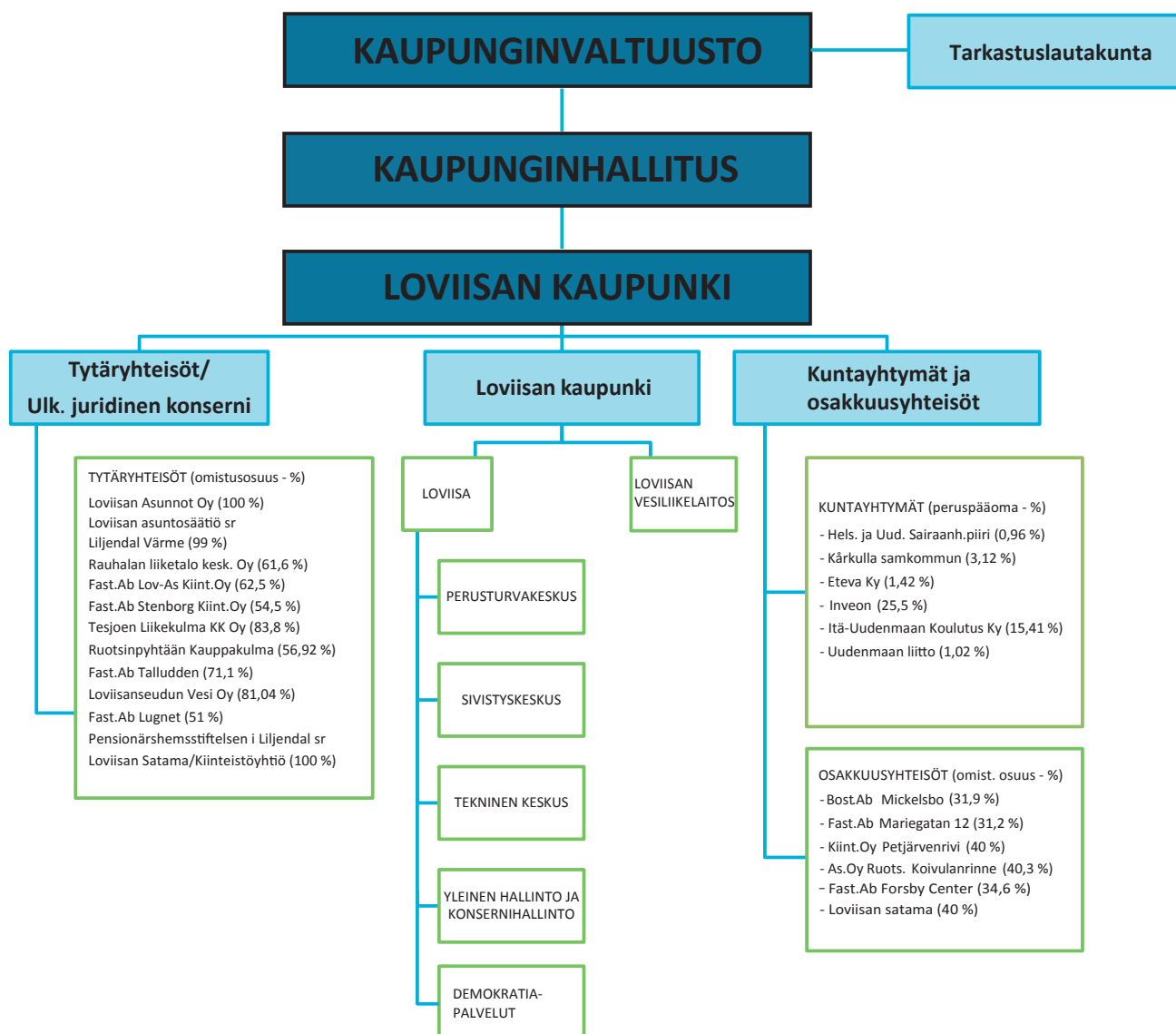
Loviisa-konserni ja sen tavoitteet

Kuntakonserni tarkoittaa kunnan sekä yhden tai useampien juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin (emoyhteisöllä) tai yhdessä kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisöt).

Kuntakonsernin tilinpäätökseen yhdistellään myös osuudet osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Osakkuusyhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kaupungilla on merkittävä omistusosuus, mutta joissa edellä mainittua määräysvaltaa ei ole.

Kuntayhtymät sisältyvät kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, kuinka suuri osuus kunnalla on kuntayhtymässä.

Loviisa-konserni

Loviisa-konserni

Loviisan kaupungin konserniohje hyväksyttiin valtuustossa 4.3.2015. Konserniohjeessa määritellään puitteet konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti ja määritellään konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet. Konserniohjeet koskevat Loviisan kaupunkia ja tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä, sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjä ja kuntayhtymiä. Ohjeella on keskeinen merkitys kaupungin omistajapolitiikan välineenä.

Kaupunkia kuntayhtymissä edustaville henkilöille annetaan myös konserniohjeen mukaisia toimintaohjeita. Edustajia informoidaan siitä, että heidän on tärkeää välittää jatkuvasti asianmukaista tietoa kyseisen yhteisön toiminnasta kaupungille.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy konsernille tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista. Kuntalain muutoksen myötä valtuusto voi asettaa kunnan konsernijohtolle tavoitteita ja määritellä periaatteita tytäryhteisöjen toiminnan ja ohjauksen valvonnasta. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisöjen toimitelmissä. Kaupungin tilinpäätöksessä on selonteko asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Loviisan kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ovat pääosin kiinteistöyhteisöjä, joiden tehtävänä on huolehtia kaupungin vuokra-asuntotarjonnasta. Konserniin kuuluu myös Loviisanseudun Vesi Oy, joka omistetaan yhdessä Lapinjärven ja Myrskylän kuntien kanssa. Loviisanseudun Vesi Oy on voittoa tavoittelematon, käyttöveden hankinnasta vastaava yhtiö. 1.9.2014 lähtien Loviisan kaupunkikonserniin on kuulunut myös Loviisan Satama Oy, jonka toiminta päätettiin vuodesta 2017 jakaa kahteen osakeyhtiöön – kiinteistöyhtiöön ja liiketoimintayhtiöön. Liiketoimintayhtiöstä myydään 60 % osakkeista Helsingin Satama Oy:lle. Kiinteistöyhtiö jää kaupungin tytäryhteisöksi 100 %:n omistusosuudella.

Kaupunginhallitus johtaa kuntakonsernia ja käyttää omistajan ohjausvaltaa. Operatiivinen johtaminen on kaupunginjohtajan vastuulla.

Uusi Kuntalaki tuli voimaan 1.5.2015 ja laissa kunnan toiminta pyritään huomioimaan laajasti kuntakonserninäkökulmaa korostaen. Huomioitavaa on, että mm. kuntatalouden tunnusluvut lasketaan jatkossa kuntakonsernin tilinpäätösluvuista, joka edellyttää mahdollisuutta seurata koko Loviisan kaupunkikonsernin talouden kehitystä myös tilikauden aikana. Seurannan mahdollistavan raportoinnin edellytyksenä on tehokas ja tarkoituksenmukainen konsernirakenne, joka edistää myös laadukasta konserniohjausta ja konsernivalvontaa.

Suurta osaa lain säännöksistä sovelletaan seuraavan valtuustokauden alusta 1.6.2017 lukien.

Kuntakonsernin 2017–2019 tavoitteena ovat:

1. Terävöitetään konsernirakennetta ja edistetään konserniohjausta
 - Kaupungin omistamien asunto-osakkeiden keskittämistä Loviisan Asunnot Oy:lle selvitetään.
 - Säätiön Pensionärshemsstifelsen i Liljendal sr asema suhteessa toimintaansa aloittavaan Loviisan asuntosäätiöön sr selvitetään viranhaltijatyönä.
2. Pitkän aikavälin investointisuunnitelman laatiminen ja yhteensovittaminen Loviisan Vesiliikelaitoksen, Loviisanseudun Vesi Oy:n ja omistajakuntien kanssa.
3. Kiinteistö Oy Talluddenin asema selvitetään ja yhtiön tilanne tuodaan päätöksentekoon.
4. Omistajaohjauksen toteutumista seurataan yhtiöissä ja mahdollisiin puutteisiin reagoidaan.
5. Kaupungin edunvalvonta kuntayhtymissä on toimivaa ja omistajaohjauksen linjausten mukaista.

Tytäryhteisöille asetetut tavoitteet on esitetty alla olevassa taulukossa.

YHTIÖ	TOIMINNALLINEN TAVOITE	TALOUDELLINEN TAVOITE
Loviisan Asunnot Oy	Vuokrausaste on korkea ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukainen. Yhtiön toiminta organisoituu hyvin ja yhtiö toimii itsenäisesti sekä omavaraisesti vuokra-asuntomarkkinoilla. Yhtiön toiminta tukee kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita.	Yhtiön talous on tasapainossa. Vuokrataso on maltillinen. Erilaisia kiinteistöjen ylläpitokustannusten säästöön tähtääviä toimenpiteitä toteutetaan taloudellisten resurssien puitteissa.
Loviisan asuntosäätiö sr	Vuokrausaste on korkea ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukainen. Säätiön toiminta organisoituu hyvin ja säätiö toimii itsenäisesti sekä omavaraisesti vuokra-asuntomarkkinoilla sääntöjensä mukaisesti.	Säätiön talous on tasapainossa. Vuokrataso on maltillinen. Erilaisia kiinteistöjen ylläpitokustannusten säästöön tähtääviä toimenpiteitä toteutetaan taloudellisten resurssien puitteissa.
Rauhalan Liiketalo keskinäinen Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Tesjoen Liikekulma kk Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Kiint. Oy Ruotsinpyhtään Kaupakulma	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Kiint. Oy Talludden	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti. Yhtiön talousongelmat ratkaistaan.	Yhtiön tilanne selvitetään ja saatetaan päätöksentekoon kaupungin osalta.
Kiint. Oy Lugnet-Fast. Ab Lugnet	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Fast. Ab Lov-as Kiint. Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Fast. Ab Lovisa Stenborg Kiint. Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Oy Loviisanseudun Vesi	Tukkuveden hinta on edullinen ja vedensaanti turvattu.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Pensionärshemstiftelsen i Liljendal sr	Vuokrausaste säilyy korkeana. Kiinteistöjen ylläpito on asianmukainen.	Säätiön talous on tasapainossa.
Loviisan satamakiinteistöt Oy	Yhtiö huolehtii kaupungin omistuksista satama-alueella ja yhteistyö uuden Satamayhtiön kanssa vakiintuu.	Yhtiön talous on tasapainossa. Yhtiö lyhentää lainasaamisiaan kaupungille lainaheitojen mukaisesti.

TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT

Loviisan kaupunki TULOSLASKELMA, ulkoinen sisältää kaupungin ja liikelai- toksen väliset erät	TILIN- PÄÄTÖS 2015	TALOUS- ARVIO 2016	ENNUSTE 2016	RAAMI 2017	Kaupungin- valtuuston päätös TA 2017	TALOUS- SUUNN. 2018	TALOUS- SUUNN. 2019
Toimintatuotot	18 862 619	19 928 746	18 829 376	18 000 000	18 465 231	18 705 279	8 200 000
Myyntituotot	8 363 988	7 989 131	8 158 277	7 669 131	7 872 724		
Maksutuotot	6 490 927	6 535 297	6 549 289	6 605 297	6 414 290		
Tuet ja avustukset	1 741 016	1 693 604	1 694 969	1 093 604	1 386 475		
Muut toimintatuotot	2 266 688	3 710 714	2 426 841	2 631 968	2 791 742		
Toimintakulut	-107 209 121	-109 115 886	-109 364 925	-107 300 000	-108 142 981	-108 498 190*	-49 000 000*
Henkilöstökulut	-49 010 146	-49 949 517	-50 118 089	-49 879 527	-49 258 838		
Palvelujen ostot	-44 600 759	-44 879 393	-44 629 046	-44 833 497	-45 306 127		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 624 681	-6 002 683	-6 174 747	-6 002 683	-6 130 963		
Avustukset	-6 829 686	-7 192 360	-7 323 210	-5 492 360	-5 912 550		
Muut toimintakulut	-1 143 849	-1 091 933	-1 119 833	-1 091 933	-1 534 503		
Toimintakate	-88 346 502	-89 187 140	-90 535 549	-89 300 000	-89 677 750	-89 792 911	-40 800 000
Verotulot	65 832 227	63 900 000	65 027 000	65 000 000	65 064 000	65 887 000	36 000 000
Kunnallisvero	49 303 877	48 600 000	48 666 000	49 700 000	48 340 000	48 780 000	21 000 000
Kiinteistövero	7 425 210	7 900 000	7 942 000	7 500 000	7 942 000	7 942 000	7 000 000
Yhteisövero	9 103 140	7 400 000	8 419 000	7 800 000	8 782 000	9 165 000	8 000 000
Valtionosuudet	24 732 009	26 000 000	26 000 000	24 700 000	24 800 000	24 700 000	5 500 000
Rahoitustuotot ja -kulut	1 335 868	1 121 300	1 205 910	823 000	897 000	678 000	660 000
Korkotuotot	35 234	11 800	19 000	50 000	11 800	50 000	50 000
Muut rahoitustuotot	1 669 945	1 610 000	1 687 710	1 560 000	1 624 700	1 560 000	1 560 000
Korkokulut	-341 075	-500 500	-500 800	-757 000	-798 800	-902 000	-950 000
Muut rahoituskulut	-28 236			-30 000		-30 000	
Vuosikate	3 553 602	1 834 160	1 697 361	1 223 000	1 023 950	1 472 089	1 360 000
Poistot ja arvonalentumiset	-3 251 592	-3 346 281	-4 057 841	-3 300 000	-3 300 000	-3 300 000	-4 500 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 251 592	-3 346 281	-4 057 841	-3 300 000	-3 300 000	-3 300 000	-4 500 000
Satunnaiset erät	-155 030				-300 000		
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset kulut	-155 030				-300 000		
Tilikauden tulos	146 980	-1 512 121	-2 360 480	-2 077 000	-2 576 050	-1 827 911	-3 140 000
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	177 376	177 000	170 000	170 000	170 000	170 000	170 000
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)							
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)							
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	324 355	-1 335 121	-2 190 480	-1 907 000	-2 406 050	-1 657 911	-2 970 000
Tavoitteet ja tunnusluvut							
Toimintatuotot/toimintakulut %	18	18	17	17	17	17	17
Vuosikate/Poistot %	109	55	42	37	31	45	30
Vuosikate, euro/asukas	232	118	110	79	66	95	88
Kertynyt yli-/alijäämä	16 187 358	14 852 237	13 996 878	12 089 878	11 590 828	9 932 917	6 962 917
Oletetaan, että vesiliikelaitoksen tulos +/-0							
Asukasmäärä vuoden lopussa**)	15 311	15 518	15 461	15 459	15 459	15 459	15 465

*) 2017 ja 2018 organisaatiouudistuksen yhden miljoonan säästötavoite on talousarviokirjassa huomioitu tuloslaskelmassa, mutta se ei sisälly kaupunginvaltuuston nähden sitoviin keskuskohtaisiin määrärahatavoitteisiin.

**) Tilastokeskus

Loviisan kaupunki RAHOITUSOSA	TILIN- PÄÄTÖS 2015	TALOUS- ARVIO 2016	ENNUSTE 2016	RAAMI 2017	Kaupungin- valtuuston päätös TA 2017	TALOUS- SUUNN. 2018	TALOUS- SUUNN. 2019
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	3 553 602	1 834 160	1 697 361	1 223 000	1 023 950	1 472 089	1 360 000
Satunnaiset erät	-155 030				-300 000		
Tulorahoituksen korjaukset	-911 963						
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-3 612 146	-8 295 000	-8 347 000	-10 525 000	-12 645 000	-17 470 000	-17 560 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 531 000	770 000	50 000		1 800 000		
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	482 667	200 000	200 000		4 000 000	500 000	500 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 888 130	-5 490 840	-6 399 639	-9 302 000	-6 121 050	-15 497 911	-15 700 000
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset	501 690						
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000 000	9 000 000	9 000 000		9 000 000	19 500 000	20 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 450 940	-3 730 000	-3 500 000		-3 700 000	-4 500 000	-4 500 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000 000						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 331 408						
Rahoituksen rahavirta	3 607 473	-220 840	-899 639		-821 050	-497 911	-200 000
							-200 000

Tavoitteet ja tunnusluvut							
Lainanhoitokate	1,0	0,4	0,4	-0,6	0,1	0,2	0,1
Kassan riittävyys	24						
Lainat/asukas	1 905	2 380	2 243	2 536	2 586	3 556	4 557

Lainakanta (1 000 €)	29 173	36 940	34 673	39 197	39 973	54 973	70 473
Asukasmäärä vuoden lopussa (til.k.)	15 311	15 518	15 461	15 459	15 459	15 459	15 465

Lainakanta (Lov.kaup + Vesiliikelaitos, 1 000 €)	32 173	43 240	40 973	47 797	48 573	63 573	79 073
Lainat/asukas (Loviisan kaup. + Vesil.)	2 101	2 786	2 650	3 092	3 142	4 112	5 113

Sitova kaupunginvaltuustoon nähden.

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTAMISEEN					
LOVIISAN KAUPUNKI	Talousarvio 2017		Eliminoinnit		Kaupungin tuloslaskelmaosa ml. liikelaitos
	Kaupungin tuloslask.osa	Liikelaitokset	Kaupunki	Liikelaitokset	
Toimintatuotot					
Myyntituotot, ulkoiset	7 807 731	3 637 000			11 444 731
Myyntituotot, sisäiset	64 993	187 600	-1 611	-187 600	
Maksutuotot	6 414 290				6 414 290
Tuet ja avustukset	1 386 475				1 386 475
<i>Tuet ja avustukset, kaupungilta</i>					
Muut toimintatuotot	2 748 028				2 748 028
Muut toimintatuotot, sisäiset	43 714		-107 096		
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-49 258 838	-839 635			-50 098 473
Palvelujen ostot	-45 200 927	-623 000			-45 823 927
Palvelujen ostot, sisäiset	-105 200	-64 993	105 200	64 993	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-6 048 563	-897 300			-6 945 863
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sisäiset	-82 400		82 400		
Avustukset	-5 912 550				-5 912 550
Avustukset liikelaitokselle					
Muut toimintakulut	-1 534 503	-62 700			-1 597 203
Muut toimintakulut, sisäiset		-43 714		43 714	
Toimintakate	-89 677 750	1 293 258	78 893	-78 893	-88 384 492
Verotulot	65 064 000				65 064 000
Valtionosuudet	24 800 000				24 800 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	11 800				11 800
Muut rahoitustuotot	1 624 700	6 000	-14 700		1 616 000
Korkokulut	-798 800	-55 000			-853 800
<i>Korvaus peruspääomasta</i>		-14 700		14 700	
Muut rahoituskulut		-6 000			-6 000
Vuosikate	1 023 950	1 223 558	64 193	-64 193	2 247 508
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 300 000	-1 060 000			-4 360 000
Satunnaiset erät	-300 000	-200 000			-500 000
Tilikauden tulos	-2 576 050	-36 442	64 193	-64 193	-2 612 492
LIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN RAHOITUKSEN MUODOSTAMISEEN					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 023 950	1 223 558	64 193	-64 193	2 247 508
Satunnaiset erät	-300 000	-200 000			-500 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-12 645 000	-2 790 000			-15 435 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 800 000				1 800 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 000 000				4 000 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 121 050	-1 766 442	64 193	-64 193	-7 887 492
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000 000	3 000 000			12 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 700 000	-700 000			-4 400 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-821 050	533 558	64 193	-64 193	-287 492

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO			
ULKOINEN	Sitovuus ^{*)}	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Vaalit	N	-66 156	
Tarkastuslautakunta	N	-44 634	
Valtuusto	N	-107 265	
Kaupunginhallitus	N	-1 308 557	710 000
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	N	-14 437 640	4 857 290
Perusturvakeskus	N	-53 283 698	8 101 322
Sivistyskeskus	N	-25 159 838	2 551 671
Tekninen keskus	N	-13 547 592	2 136 241
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		65 064 000
Valtionosuudet	B		24 800 000
Rahoitustuotot ja -menot	B	-798 800	1 621 800
Satunnaiset erät	B	-300 000	
INVESTOINTIOSA			
Yleinen hallinto ja konsernihallinto			
yli 100 000 euron hankkeet, hankekohtaisesti	B	-1 510 000	48 000
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-50 000	
Perusturvakeskus			
yli 100 000 euron hankkeet, hankekohtaisesti	B	-6 140 000	1 800 000
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-280 000	
Sivistyskeskus			
yli 100 000 euron hankkeet, hankekohtaisesti	B	-1 545 000	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-250 000	
Tekninen keskus			
yli 100 000 euron hankkeet, hankekohtaisesti	B	-1 650 000	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-1 220 000	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B		
Antolainasaamisten vähennykset	B		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		9 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-3 700 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen			-821 050
TALOUSARVIO YHTEENSÄ		-125 399 180	119 869 274

^{*)} N = Sitova nettomääräraha/-tuloarvio kaupunginvaltuustoon nähden

B = Sitova bruttomääräraha/-tuloarvio kaupunginvaltuustoon nähden

Keskusten yhteenveto määrärahoista ja tuloarviosta

	2015 Tilinpäätös	2016 Talousarvio	2016 Ennuste	2017 Talousarvio
VAALIT				
Tulot, ulkoiset	25 811			
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-39 611	-3 100	-3 100	-66 156
Menot, sisäiset	-660	-360	-360	-300
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-13 800</i>	<i>-3 100</i>	<i>-3 100</i>	<i>-66 156</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>-660</i>	<i>-360</i>	<i>-360</i>	<i>-300</i>
TARKASTUSLAUTAKUNTA				
Tulot, ulkoiset				
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-37 915	-43 724	-43 868	-44 634
Menot, sisäiset				
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-37 915</i>	<i>-43 724</i>	<i>-43 868</i>	<i>-44 634</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>				
KAUPUNGINVALTUUSTO				
Tulot, ulkoiset				
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-114 626	-123 363	-124 170	-107 265
Menot, sisäiset	-4 877			
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-114 626</i>	<i>-123 363</i>	<i>-124 170</i>	<i>-107 265</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>-4 877</i>			
KAUPUNGINHALLITUS				
Tulot, ulkoiset	89 945	1 810 000	500 000	710 000
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-1 090 901	-1 168 156	-1 176 736	-1 308 557
Menot, sisäiset	-47 825	-4 343	-4 343	-2 997
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-1 000 956</i>	<i>641 844</i>	<i>-676 736</i>	<i>-598 557</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>-47 825</i>	<i>-4 343</i>	<i>-4 343</i>	<i>-2 997</i>
YLEINEN HALLINTO JA KONSERNIHALLINTO				
Tulot, ulkoiset	4 942 018	4 568 675	4 677 899	4 857 290
Tulot, sisäiset	5 841 674	3 445 116	3 445 116	3 267 855
Menot, ulkoiset	-13 694 339	-14 158 056	-14 326 993	-14 437 640
Menot, sisäiset	-676 607	-406 472	-406 472	-377 025
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-8 752 321</i>	<i>-9 589 381</i>	<i>-9 649 094</i>	<i>-9 580 350</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>5 165 067</i>	<i>3 038 644</i>	<i>3 038 644</i>	<i>2 890 830</i>
PERUSTURVAKESKUS				
Tulot, ulkoiset	8 860 416	8 978 060	9 044 466	8 101 322
Tulot, sisäiset	5 993 320			
Menot, ulkoiset	-55 086 866	-55 048 139	-54 536 256	-53 283 698
Menot, sisäiset	-10 165 162	-3 430 477	-3 430 477	-3 105 879
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-46 226 450</i>	<i>-46 070 079</i>	<i>-45 491 790</i>	<i>-45 182 376</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>-4 171 842</i>	<i>-3 430 477</i>	<i>-3 430 477</i>	<i>-3 105 879</i>

	2015 Tilinpäätös	2016 Talousarvio	2016 Ennuste	2017 Talousarvio
SIVISTYSKESKUS				
Tulot, ulkoiset	2 768 658	2 633 665	2 668 665	2 551 671
Tulot, sisäiset	1 237 534	184 000	184 000	159 420
Menot, ulkoiset	-24 814 021	-25 510 355	-25 145 892	-25 159 838
Menot, sisäiset	-7 485 288	-5 605 854	-5 605 854	-5 761 427
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-22 045 363</i>	<i>-22 876 690</i>	<i>-22 477 227</i>	<i>-22 608 167</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>-6 247 754</i>	<i>-5 421 854</i>	<i>-5 421 854</i>	<i>-5 602 007</i>
TEKNINEN KESKUS				
Tulot, ulkoiset	2 029 860	1 938 346	1 938 346	2 136 241
Tulot, sisäiset	9 133 524	6 014 211	6 324 399	6 348 475
Menot, ulkoiset	-12 081 547	-13 060 992	-13 807 910	-13 547 592
Menot, sisäiset	-3 929 034	-244 260	-244 260	-607 015
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-10 051 687</i>	<i>-11 122 646</i>	<i>-11 869 564</i>	<i>-11 411 351</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>5 204 490</i>	<i>5 769 951</i>	<i>6 080 139</i>	<i>5 741 460</i>

KAUPUNKI YHTEENSÄ				
Tulot, ulkoiset	18 716 732	19 928 746	18 829 376	18 356 524
Tulot, sisäiset	22 206 052	9 643 327	9 953 515	9 775 750
Menot, ulkoiset	-106 959 834	-109 115 885	-109 164 925	-107 955 380
Menot, sisäiset	-22 309 452	-9 691 766	-9 691 766	-9 854 643
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-88 243 102</i>	<i>-89 187 139</i>	<i>-90 335 549</i>	<i>-89 598 857</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>-103 400</i>	<i>-48 439</i>	<i>261 749</i>	<i>-78 893</i>

VESILIIKELAITOS				
Tulot, ulkoiset	3 495 606	3 558 000	3 558 000	3 637 000
Tulot, sisäiset	249 288	187 600	187 600	187 600
Menot, ulkoiset	-2 482 777	-2 408 840	-2 408 840	-2 422 635
Menot, sisäiset	-145 888	-139 161	-139 161	-108 707
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>1 012 829</i>	<i>1 149 160</i>	<i>1 149 160</i>	<i>1 214 365</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>103 400</i>	<i>48 439</i>	<i>48 439</i>	<i>78 893</i>

KAUPUNKI + VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ				
Tulot, ulkoiset	22 212 339	23 486 746	22 387 376	21 993 524
Tulot, sisäiset	22 455 340	9 830 927	10 141 115	9 963 350
Menot, ulkoiset	-109 442 611	-111 524 725	-111 573 765	-110 378 016
Menot, sisäiset	-22 455 340	-9 830 927	-9 830 927	-9 963 350
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-87 230 272</i>	<i>-88 037 979</i>	<i>-89 186 389</i>	<i>-88 384 492</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>				

LOVIISAN KAUPUNKI - LOVISA STAD, ulkoiset - externa (ml. liikelaitos/inkl. affärsverket)

TALOUSARVION TUNNUSLUVUT–BUDGETENS NYCKELTAL				
	TP 2015 BS 2015	TA 2016 BG 2016	Ennuste 2016 Prognos 2016	TA 2017 BG 2017
Asukasluku - Invånarantal 31.12	15 480	15 518	15 461	15 459
Veroprosentti - Skattesats	19,75	19,75	19,75	19,75
Käyttömenot milj. € - Driftsutgifter mn €	109,4	111,5	111,6	110,4
muutos% - förändrings%	-1,2	1,9	2,0	-1,1
Käyttömenot/asukas - Driftsutgifter/invånare	7 070	7 166	7 313	7 141
Käyttötulot milj. € - Driftsinkomster mn €	22,2	23,5	23,6	22,0
muutos% - förändrings%		5,9	6,3	-7,2
Toimintakate milj. € - Verksamhetsbidrag mn €	-87,2	-88,0	-89,2	-88,4
muutos% - förändrings%		0,9	1,4	-0,9
Toimintakate €/asukas - Verksamhetsbidrag €/invånare	5 635	-5 671	-5 769	-5 718
Verotulot yht. milj. € - Skatteintäkter totalt mn €	63,1	63,9	63,9	65,1
Verotulot €/asukas - Skatteintäkter €/invånare	4 253	4 118	4 133	4 209
Valtionosuudet milj. € - Statsandelar mn €	24,7	26,0	26,0	24,8
Valtionosuudet €/asukas - Statsandelar €/invånare	1 598	1 675	1 682	1 604
Vuosikate milj. € - Årsbidrag mn €	4,7	2,9	4,6	2,2
Vuosikate €/asukas - Årsbidrag €/invånare	302	187	298	145
Vuosikate/poisto % - Årsbidrag i % av avskrivningar	114,8	67,4	89,4	51,5
Investoinnin netto milj. € - Investeringar netto mn €	3,0	11,8	8,3	13,6
Investoinnit €/asukas - Investeringar €/invånare	194	757	540	879
Lainakanta milj. € - Lånestock mn €	32,2	43,2	38,5	48,6
Lainakanta €/asukas - Lånestock €/invånare	2 078	2 786	2 493	3 142
Lainanhoitokate - Låneskötselbidrag	1,3	0,4	0,4	0,3

KÄYTTÖTALOUS

LOVIISAN KAUPUNGIN

TALOUSARVIO

VUODELLE 2017

Vaalit

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Kunnallisvaalit järjestetään vuonna 2017.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNELMA 2018	TALOUS- SUUNNELMA 2019
Toimintatuotot	25 811			47 000	49 000
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakulut	-40 271	-3 460	-66 456	-58 000	-81 900
<i>josta sisäiset</i>	<i>-660</i>	<i>-360</i>			
Toimintakate	-14 460	-3 460	-66 456	-11 000	-32 900
<i>josta sisäiset</i>	<i>-660</i>	<i>-360</i>	<i>-300</i>		
Toimintakate ulkoinen	-13 800	-3 100	-66 156	-11 000	-32 900
Poistot ja arvonalentumiset					
Kustannuslaskennalliset erät					

Tarkastuslautakunta

JHTT:n tilintarkastus hoidetaan sopimus pohjalta BDO Auditor Oy:n kanssa. Tarkastuspäiviä on 31 + 4. Lautakuntatyöskentelyyn varataan 7 tarkastuspäivää. Tarkastuspalvelut on kilpailutettu keväällä 2013 ja sopimus on voimassa v. 2013–2016.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNELMA 2018	TALOUS- SUUNNELMA 2019
Toimintatuotot					
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakulut	-37 915	-43 724	-44 634	-45 214	-45 802
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakate	-37 915	-43 724	-44 634	-45 214	-45 802
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-37 915	-43 724	-44 634	-45 214	-45 802
Poistot ja arvonalentumiset					
Kustannuslaskennalliset erät					

Valtuusto

Valtuustossa on 59 jäsentä toimintakaudella 2013–31.5.2017. Valtuuston kokouksia pidetään pääsääntöisesti kerran kuukaudessa ja valtuuston iltakouluja järjestetään tarvittaessa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNELMA 2018	TALOUS- SUUNNELMA 2019
---------------------	-------------------------------------	---------------------	------------------------------	------------------------------

Toimintatuotot

josta sisäiset

Toimintakulut	-119 503	-123 363	-107 265	-108 659	-110 595
----------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

josta sisäiset

Toimintakate	-119 503	-123 363	-107 265	-108 659	-110 595
---------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

josta sisäiset

Toimintakate ulkoinen	-114 626	-123 363	-107 265	-108 659	-110 595
------------------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Poistot ja arvonalentumiset

Kustannuslaskennalliset erät		3 364	3 212	3 254	3 296
-------------------------------------	--	--------------	--------------	--------------	--------------

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksessa on 11 jäsentä. Kokouksiin voivat osallistua myös kaupunginvaltuuston puheenjohtajat ja heillä on läsnäolo-, sekä puheoikeus kokouksissa. Kaupunginhallituksen tavoitteena on kehittää toimintaa strategisempaan suuntaan.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNELMA 2018	TALOUS- SUUNNELMA 2019
---------------------	-------------------------------------	---------------------	------------------------------	------------------------------

Toimintatuotot	89 945	1 810 000	710 000	719 230	728 580
-----------------------	---------------	------------------	----------------	----------------	----------------

josta sisäiset

Toimintakulut	-1 138 726	-1 172 499	-1 311 554	-1 328 604	-1 345 876
----------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

josta sisäiset

Toimintakate	-1 048 781	-637 501	-601 554	-609 374	-617 296
---------------------	-------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

josta sisäiset

Toimintakate ulkoinen	-1 000 956	641 844	-598 557	-609 374	-617 296
------------------------------	-------------------	----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Poistot ja arvonalentumiset

Kustannuslaskennalliset erät		37 328			
-------------------------------------	--	---------------	--	--	--

YLEINEN HALLINTO JA KONSERNIHALLINTO

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja

Toiminta-ajatuksena on tuottaa ja toteuttaa laadukkaat palvelut asukkaille kustannustehokkaasti. Toiminnan päämäärinä ovat toimintatapojen jatkuva parantaminen, tuottavuuden lisääminen ja ennakoitavissa oleva talous.

Yleiseen hallintoon ja konsernihallintoon kuuluvat seuraavat vastuualueet:

- hallintopalvelut
- talouspalvelut
- kehittämisspalvelut.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2112 Yleinen hallinto ja konsernihallinto

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Myyntituotot	7 021 970	6 888 510	7 048 063	7 139 688	3 232 504
Maksutuotot	365 701	398 708	366 000	370 758	375 578
Tuet ja avustukset	554 600	533 000	550 000	557 150	564 393
Vuokratuotot	91 743	93 000	97 700	98 970	100 257
Muut toimintatuotot	2 749 677	100 573	63 382	64 206	65 041
Toimintatuotot	10 783 691	8 013 791	8 125 145	8 230 772	4 337 772
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 841 674</i>	<i>3 445 116</i>	<i>3 267 855</i>	<i>3 310 337</i>	<i>3 353 371</i>
Henkilöstökulut	-7 399 808	-7 794 653	-7 889 245	-7 991 805	-4 275 699
Palveluiden ostot	-3 232 345	-2 827 281	-2 987 686	-3 026 006	-2 564 824
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-948 908	-1 149 830	-1 057 131	-1 070 874	-1 084 795
Avustukset	-2 308 878	-2 290 210	-2 359 400	-2 390 072	-1 421 143
Muut toimintakulut	-481 007	-502 554	-521 204	-527 980	-534 843
Toimintakulut	-14 370 946	-14 564 528	14 814 666	15 006 737	9 881 304
<i>josta sisäiset</i>	<i>-676 607</i>	<i>-406 472</i>	<i>-377 025</i>	<i>-381 926</i>	<i>-386 891</i>
Toimintakate	- 3 587 255	-6 550 737	-6 689 521	-6 775 965	-5 543 532
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 165 067</i>	<i>3 038 644</i>	<i>2 890 830</i>	<i>2 928 411</i>	<i>2 966 480</i>
Toimintakate ulkoinen	-8 752 322	-9 589 381	-9 580 351	-9 704 376	-8 510 012
Poistot ja arvonalentumiset	-77 356	-113 021	-113 021	-113 021	-113 021
Kustannuslaskennalliset erät		2 499 864	2 498 900	2 531 386	1 424 294

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2017 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Yleisen hallinnon ja konsernihallinnon toiminnan painopisteet:

1. Asiakas ja kuntalainen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Palvelukokemuksen parantaminen.	Tyytyväiset asiakkaat.	Tavoitettavuus on hyvä ja asiat käsitellään joutuisasti.	Kaupunginjohtaja ja keskusten johtajat.
Kuntalaisten osallistaminen.	Sisäinen ja ulkoinen vuorovaikutus lisääntyy.	Valmisteluvaiheen viestintää lisätään ja osallistamisen keinovalikoimia kehitetään.	Kaupunginjohtaja ja keskusten johtajat.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Tunnettuuden lisääminen.	Lapsiperheiden määrä lisääntyy. Yritysmäärä kasvaa. Yhteistyö tiivistyy kolmannen sektorin kanssa.	Kohdennettu markkinointi, jossa korostuvat kaupungin vahvuudet. Palvelevat ja joustavat prosessit. Yhteistyömuotoja kehitetään.	Kaupunginjohtaja ja kehittämisjohtaja.
Positiivinen työpaikkakehitys.	20 uutta työpaikkaa 2017.	Tehokas yhteistyö kehittämis-yhtiö Posintran kanssa. Yritystoiminnan yleisten edellytysten kehittäminen.	Kaupunginjohtaja, kehittämisjohtaja ja kehittämis-yhtiö Posintra.

3. Henkilöstö ja johtaminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Osaamisen kehittäminen.	Tietotekniset valmiudet paranevat. Esimiesvalmiudet tehostuvat.	Järjestetään kohdennettua koulutusta. Yhteiset koulutustilaisuudet, opastus ja ohjeistus yhteisiin käytäntöihin.	Kaupunginjohtaja, keskusten johtajat ja tietohallintopäällikkö. Kaupunginjohtaja, keskusten johtajat ja henkilöstöpäällikkö.
Maakuntauudistukseen varautuminen.	Resurssit on optimoitu kaupungin elinvoiman varmistamiseksi.	Uudistusta seurataan aktiivisesti. Prosesseja tehostetaan. Henkilökunnan työhyvinvointia tuetaan.	Kaupunginjohtaja, keskusten johtajat ja henkilöstöpäällikkö.
Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta.	Vuorovaikutteinen, tuloksellinen ja kannustava johtaminen.	Käydään kehitys-/seurantakeskusteluja ja asetetaan tavoitteet yhdessä.	Kaupunginjohtaja ja keskusten johtajat.
Uusi organisaatorakenne.	Uusi organisaatorakenne on hyväksytty kaupunginhallituksessa 31.3.2017 mennessä. Pysyvät säästöt henkilöstökuluissa.	Saavutetaan yhteensä yhden miljoonan säästöt henkilöstökuluissa vuosien 2017 ja 2018 aikana.	Kaupunginjohtaja ja kaupunginhallitus.

2017 ja 2018 organisaatiouudistuksen yhden miljoonan säästötavoite on talousarviokirjassa huomioitu tuloslaskelmassa, mutta se ei sisälly kaupunginvaltuustoon nähden sitoviin keskuskohtaisiin määrärahatavoitteisiin.

4. Talous

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Tasapainoinen talous.	Lainat per asukas ovat korkeintaan kuntien keskiarvoa. Veroprosentti on korkeintaan kuntien keskiarvoa. Taseessa oleva kertynyt ylijäämä pysyy ylijäämäisenä koko suunnittelukauden.	Investoinnit sopeutetaan taloudellisiin resursseihin ja eri rahoitusvaihtoehtoja arvioidaan. Kulutasoa seurataan aktiivisesti, poikkeamiin puututaan nopeasti ja toimintoja tehostetaan.	Kaupunginjohtaja, talousjohtaja ja muut keskusten johtajat.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Vastuualueen tehtävät

Hallintopalveluiden vastuualue ohjaa kaupungin henkilöstöstrategian toteutumista ja huolehtii henkilöstöhallinnon tasapuolisuudesta ja oikeudenmukaisuudesta. Vastuualue koordinoi kaupungin ulkoista ja sisäistä viestintää ja kehittää niiden vuorovaikutteisuutta ja ajankohtaisuutta. Hallintopalveluiden vastuualue edistää myönteisen kaupunkikuvan muodostumista ja kuntalaisten yhteenkuuluvuutta markkinoinnin ja viestinnän keinoin. Vastuualueen tehtävänä on edistää toiminnan tehokkuutta ja vähentää sisäistä ja ulkoista byrokratiaa tuottamalla tehokkaita ja käyttäjäystävällisiä sekä samalla tietoturvallisia ja toimintavarmoja IT-palveluja. Vastuualue luo mahdollisuudet luottamushenkilötyön kehittämiseksi ja avoimelle toimintakulttuurille kuntalaisiin, luottamushenkilöihin, työntekijöihin ja muihin sidosryhmiin nähden.

Vastuualueen toiminnan painopisteenä on

- parantaa toiminnan tehokkuutta
- vahvistaa henkilöstön ammatillista osaamista
- huolehtia henkilöstön hyvinvoinnista
- edistää vuorovaikutteista ja yhtenäistä viestintää
- saavuttaa hyvä kuntamaine
- tarjota toimintavarmoja ja keskusten toimintaa tukevia IT-palveluja
- jatkaa sähköisen asiakirjajakelun kehittämistä.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Porrastetusti voimaan astunutta kuntalakia sovelletaan kokonaisuudessaan valtuustokaudesta 1.6.2017 alkaen. Jatkossa kaupungilla on vain yksi hallintosääntö, johon lähtökohtaisesti kootaan kaikki muut hallintoa koskevat säännöt. Luonnos uudeksi hallintosäännöksi pyritään saamaan valmiiksi keväällä 2017. Kuntavaalien vaalipäivä on 9.4.2017 ja uusi, 35 valtuutetun kaupunginvaltuusto kokoontuu ensimmäisen kerran kesäkuussa. Varautuminen maakunta- ja sote-uudistusten edellyttämiin toimenpiteisiin tehostuu toimintavuoden aikana valtion päätöksenteon ja ohjeistuksen mukaisesti. EU:n tietosuoja-asetus astui voimaan toukokuussa 2016. Asetuksen myötä uudistuvalla henkilötietolainsäädännöllä on merkittäviä vaikutuksia henkilötietojen käsittelyyn kunnissa ja se edellyttää tietojenkäsittelymenettelyiden uudistamista.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Kaupunginkanslia:

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Hallintosäännön saattaminen uuden kuntalain vaatimuksia vastaavaksi.	Valmistelua jatketaan viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kesken.	Uusi hallintosääntö pyritään käsittelemään kaupunginvaltuustossa maaliskuussa 2017.	Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja ja keskusten johtajat.
Hyvä tavoitettavuus ja asioiden joutuva käsittely.	Asiakaspalvelutoimiston toimintaa ja prosesseja kehitetään edelleen yhteistyössä keskusten kanssa.	Palvelutapahtumat tilastoidaan ja tehdään asiakastytytyväisyyskysely.	Osavuosisiraportointi, hallintojohtaja ja asiakaspalvelutoimiston vastaava.

Henkilöstöyksikkö:

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Työhyvinvoinnin edistäminen.	<p>Henkilöstö kokee, että työnantaja huolehtii jokaisen työntekijän työhyvinvoinnista.</p> <p>Työntekijät voivat vaikuttaa oman työnsä kehittämiseen ja tulevat kuulluiksi omaa työtä koskevissa kysymyksissä.</p> <p>Varhaisen tuen malli vakiinutetaan osaksi esimiestyötä. Esimiehille järjestetään koulutusta työkyvyn johtamisessa.</p>	<p>Työhyvinvointia seurataan vuosittaisella henkilöstökyselyllä. Kyselyn tuloksista johdetaan kehittämistavoitteita, jotka toteutetaan. Seurataan TYKY-toiminnan toteutumista.</p> <p>Käydään tavoitteelliset kehityskeskustelut koko organisaatiossa. Seurannalla varmistetaan, että keskustelut käydään vuosittain.</p> <p>Sairauspoissaolojen seuranta on säännöllistä ja tulokset raportoidaan johdolle.</p> <p>Eryteisesti lyhytaikaiset sairauspoissaolot vähenevät.</p> <p>Työkyvyttömyydestä johtuvat ennenaikaiset eläkkeelle siirtymiset eivät lisäänty.</p>	<p>Henkilöstöpäällikkö ja työhyvinvointikoordinaattori.</p> <p>Henkilöstöpäällikkö yhdessä keskusten johtajien ja vastuualueiden päälliköiden kanssa.</p> <p>Henkilöstöpäällikkö ja työhyvinvointikoordinaattori.</p>
Palvelussuhdeasioiden kehittäminen.	<p>Uusi työ- ja virkaehtosopimus pannaan toimeen.</p> <p>Varaudutaan maakuntaudistukseen.</p>	<p>Esimiehille järjestetään koulutusta uuden työ- ja virkaehtosopimuksen soveltamisessa.</p> <p>Palkkarakennetta tarkistetaan osittain ja eräitä työaikaratkaisuja arvioidaan uudelleen.</p>	Henkilöstöpäällikkö, työhyvinvointikoordinaattori ja palkkasihteerit.

Viestintäyksikkö:

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Vuorovaikutteinen ja osallistava viestintä.	Osallistamista edistetään. Henkilökunnan viestintäosamista kehitetään.	Täysin uudistettu verkkosivusto avataan maaliskuussa. Ne on tehty erityisesti mobiilikäyttö ja käyttäjäystävällisyys huomioiden. Prosessin aikana panostetaan koulutukseen ja muutenkin sisällöntuottajien ja päivittäjien tukemiseen. Verkkosivustolle avataan uusia osallistumisen ja sähköisen tiedottamisen keinoja uuden kuntalain mukaisesti. Kaupunki toimii aktiivisemmin sosiaalisessa mediassa. Laaditaan viestinnässä noudatettavat yleiset ohjeet.	Osavuosisiraportointi; viestintäpäällikkö.
Hyvä kuntamaine.	Viestimme itse aktiivisesti kaupungin tekemistä myönteisistä teoista. Innostamme asukkaita ja kaupungin henkilökuntaa puhumaan Loviisan puolesta. Hyödynnämme uusia verkkosivuja ja sosiaalista mediaa lapsiperheille suunnatussa asumismarkkinoinnissa. Kehitämme uusia tapoja tehdä markkinointiyhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.	Loviisa on myönteisesti esillä julkisuudessa. Kaupungin tunnettuus ja vetovoima kasvavat. Loviisaan muuttavien lapsiperheiden määrä kasvaa.	Osavuosisiraportointi; mediaseuranta, markkinointisuunnittelija.

Tietohallintoyksikkö:

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Digitaalisten prosessien ja osaamisen kehittäminen.	Työkalut ja toimintatavat paranevat ja tietoteknisiä työkaluja osataan käyttää paremmin.	Toimintaa muutetaan sähköiseksi. Koulutetaan ja jaetaan parhaita käytäntöjä organisaation sisällä.	Osavuosisiraportointi; tietohallintopäällikkö.
Perusopetuksen digiloikan tukeminen.	Opetuksessa on käytettävissä riittävä määrä henkilökohtaisia laitteita ja verkkoinfrastruktuuri tukee niiden käyttöä.	Laitekantaa uusitaan, laitteita lisätään ja tietoverkkoja parannetaan.	Osavuosisiraportointi; tietohallintopäällikkö.
Sote-uudistukseen valmistautuminen.	Perusturvakeskuksen järjestelmät ovat ajanmukaisia. Laitekanta ja tietoverkot tukevat sähköistä asiointia ja mobiilia toimintatapaa.	Järjestelmät päivitetään. Laitekantaa uusitaan ja etäkäyttösovelluksia otetaan käyttöön.	Osavuosisiraportointi; tietohallintopäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21120 Hallintopalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	2 480 145	271 668	235 306	238 365	241 464
<i>josta sisäiset</i>	<i>2 071 359</i>	<i>29 168</i>	<i>18 766</i>	<i>19 010</i>	<i>19 257</i>
Toimintakulut	-3 303 362	-3 209 757	-3 427 281	-3 471 836	-3 336 970
<i>josta sisäiset</i>	<i>-172 541</i>	<i>-183 204</i>	<i>-183 256</i>	<i>-185 638</i>	<i>-188 052</i>
Toimintakate	-823 216	-2 938 089	-3 191 975	-3 233 471	-3 095 506
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 810 124</i>	<i>-154 036</i>	<i>-164 490</i>	<i>-166 628</i>	<i>-168 795</i>
Toimintakate ulkoinen	-2 633 340	-2 784 053	-3 027 485	-3 066 842	-2 926 711

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Talouspalvelut

Vastuuhenkilö: talousjohtaja

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tukea toimialojen toimintaa ja huolehtia talouden ohjauksen yhteisistä periaatteista ja ohjeistuksesta sekä edistää taloudellisuuden ja tuloksellisuuden huomioimista kaupungin toiminnassa.

Talouspalvelut vastaa talouden suunnittelusta ja koordinoi keskitetysti talousarvion valmistelua sekä tilikaudella tapahtuvan toiminnan ja talouden ajantasaista raportointia. Talouspalvelut huolehtii Loviisan kaupungin juoksevasta kirjanpidosta ja vastaa konsernitilinpäätöksen laadinnasta. Sen tehtäväkenttään kuuluu myös vastata kaupungin rahoituksen ja maksuvalmiuden hoidosta sekä rahaprosessiin liittyvistä viranomaisilmoituksista omalta osaltaan.

Talouspalvelut koordinoi ja vastaa kustannuslaskenta-, tuotteistus- ja hinnoitteluprosessien kehittämisestä yhdessä keskustusten kanssa. Vastuualueen tehtäviin kuuluvat myös keskitetty hankinta-toimi sekä kaupungin tytäryhteisöihin kohdistuvan omistajaohjauksen ja valvonnan toteuttaminen.

Ruokapalvelu- ja siivouspalveluyksiköt kuuluvat talouspalveluihin. Ruokapalvelut valmistaa ravitsemuksellisesti hyvää ja laadukasta ruokaa kustannustehokkaasti. Ruokapalveluiden laadun varmistamiseksi aterioiden laatua seurataan säännöllisesti tehtävillä asiakastytyväisyyskyselyillä. Siivouspalvelut vastaa kustannustehokkaasti Loviisan kaupungin toimitilojen ja rakennusten laadukkaasta ja kokonaisvaltaisesta siivouksesta.

Vastualueen toiminnan painopisteet

Talousstrategian päätavoitteena on luoda vakautta, kilpailukykyä ja pitkäjänteisyyttä kaupungin taloudenhoitoon. Terve taloudellinen pohja on Loviisan kaupungin vakaan toiminnan ja sen kehittämisen perusta.

Painopisteitä tulevalla suunnitelmakaudella ovat

1. taloudellisessa tasapainossa oleva kaupunkikonserni
2. tuottavuuden, toimintatapojen ja kustannustehokkuuden jatkuva parantaminen
3. osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Talousoaston uusitun kirjanpitojärjestelmän täysimääräinen käyttöönotto edellyttää henkilökunnan kouluttautumista ja etenkin Excel-työkalun osaamisen lisäämistä omien työtehtävien ta-
salle.

Kaupunginhallitus päätti 3.10.2016 keskittää ruoanvalmistuksen keskuskeittiöön. Muutos tarkoittaa samalla sitä, että nykyiset valmistuskeittiöt muutetaan palvelukeittiöiksi. Lisäksi ruoka- ja siivouspalveluiden prosesseja tehostetaan mm. kouluttamalla yhdistelmätyöntekijöitä.

Vuoden 2017 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Talousoasto:

1. Taloudellisessa tasapainossa oleva kaupunkikonserni

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Lisäarvoa tuotetaan päätöksentekoon analysoidun tiedon avulla tavoitteena säilyttää talous tasapainossa.	Raportointia ja seuranta lisätään sekä Kuntari-raportointi otetaan käyttöön.	Raportointi ja analyysit ovat käytössä ja tukemassa päätöksentekoa.	Talousjohtaja ja talousasiantuntija.
Osallisuutta ja viestintää lisätään.	Otetaan käyttöön sähköinen talousarvio. Ajantasaista viestintää lisätään sekä intra- että internetissä.	Talousarvio 2018 laaditaan sähköisenä.	Talousjohtaja ja talousasiantuntija.

2. Tuottavuuden, toimintatapojen ja kustannustehokkuuden jatkuva parantaminen

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Ulkaisen kirjanpidon prosesseja määritellään optimaaliseksi ja henkilökunnan toimenkuvat päivitetään prosessin mukaisiksi.	Myyntisaamis- ja ostoreskontoraprosessit määritellään ja työpanos kohdennetaan uudelleen.	Prosessit on määritelty ja toimenkuvat sovittu yhteisesti henkilökunnan kanssa.	Talousjohtaja.
Myynti- ja ostolaskuprosessit tuotteistetaan.	Lasketaan kustannukset per tosite sekä myynti- että ostolaskuille.	Sisäiset vyörytyserät on kohdennettu keskuksille talousarviossa 2018 tuotteiden mukaisesti.	Talusasiantuntija.
Ruoka- ja siivouspalveluiden tuottavuutta kehitetään kilpailukykyinen kustannustaso huomioiden.	Keittiöverkkoselvityksessä hyväksytyt toimenpiteet toteutetaan ruoka- ja siivouspalveluissa.	Palveluiden hinnan ja laadun kehitystä seurataan. Ruoka- ja siivouspalveluiden sisäinen hinta säilyy nykyisenä tai laskee. Kustannussäästöt toteutuvat.	Ruokapalvelupäällikkö ja siivouspäällikkö.
Ruoka- ja siivouspalveluiden hyvä laatu.	Asiakastytyväisyysselvitys toteutetaan. Kertätään päivittäistä happy or not -palautetta.	Asiakastytyväisyysselvelyn tulosten on oltava vähintään edellisen kyselyn tasolla. Päivittäistä asiakaspalautetta on kerätty.	Ruokapalvelupäällikkö ja siivouspäällikkö.
Loviisan kaupungin julkisten hankintojen seuranta kehitetään.	Kehitetään julkisten hankintojen seurantaan mittarit ja seurataan mittareita säännöllisesti.	Kaupungin julkisia hankintoja seurataan säännöllisesti määriteltujen ja hyväksytyjen mittareiden mukaisesti.	Hankinta-asiantuntija.
Hankintayhteistyötä kehitetään yritysten kanssa.	Kehitetään tapoja yritysyhteistyölle.	Uudet toimintatavat ovat käytössä yritysyhteistyössä.	Hankinta-asiantuntija.
Talousjärjestelmien tehokkuuden parantaminen.	Toimenkuvat päivitetään ja automaatiota hyödynnetään.	Läpimenoaikoja tarkastellaan.	Talousjohtaja.

3. Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Henkilöstön motivaatiota, osaamista ja työssä jaksamista tuetaan ja kehitetään.	Järjestetään työntekijän työtehtävien kannalta riittävää täsmäkoulutusta etenkin ICT-funktion osalta sekä kehitetään etenkin ruoka- ja siivouspalveluhenkilöstön ammatillista monitaitoisuutta tavoitteena motivoitunut henkilöstö muuttuvassa toimintaympäristössä.	Excel-pivotointiominaisuus osataan hyvin henkilökunnan keskuudessa. Moniosaajien määrä kasvaa ja omaksutaan uusia toimintatapoja.	Talousjohtaja, ruokapalvelupäällikkö ja siivouspäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21124 Talousosasto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	3 874 690	3 513 278	3 291 389	3 334 177	3 377 521
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 765 403</i>	<i>3 415 978</i>	<i>3 249 089</i>	<i>3 291 327</i>	<i>3 334 114</i>
Toimintakulut	-4 194 633	-4 287 964	-4 120 375	-4 173 940	-3 088 201
<i>josta sisäiset</i>	<i>-244 174</i>	<i>-141 176</i>	<i>-102 985</i>	<i>-104 324</i>	<i>-105 680</i>
Toimintakate	-319 943	-774 686	-828 986	-839 763	-289 320
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 521 229</i>	<i>3 274 802</i>	<i>3 146 104</i>	<i>3 187 003</i>	<i>3 228 434</i>
Toimintakate ulkoinen	-3 841 172	-4 049 488	-3 975 090	-4 026 766	-2 939 114

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Kehittämispalvelut

Vastuuhenkilö: kehittämisjohtaja

Vastuualueen tehtävät

Kehittämispalvelujen vastuualueen tehtävänä on tukea elinkeinoelämää, niin toimivia kuin uusia-kin yrityksiä, kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa elinkeino- ja kehittämissasioissa sekä muissa edunvalvontakysymyksissä. Vastuualue yhdistää elinkeino-, matkailu- ja maaseututoimen sekä yleisen strategia- ja kehittämistoimen yhdeksi kokonaisuudeksi.

Kehittämissosastolle kuuluvat seuraavat tehtäväalueet: kehittämistoimi, elinkeinotoimi, matkailutoimi, maaseututoimi sekä työllisyyspalvelut.

Kaupungin kehittämistyö on koko kaupungin tehtävä – niin elinkeinoelämän, yhdistysten kuin kaupunkiorganisaation eri sektoreiden. Uudistettava kaupunkistrategia painottaa yhteistyön tärkeyttä. Ensi vuonna on keskeistä miten strategia siirtyy käytäntöön ja sen henki toteutuu.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- luoda vetovoimaiset edellytykset väestö- ja työpaikkakehitykselle yhteistyössä yrittäjien ja kaupungin eri toimijoiden kanssa
- vahvistaa yhdessä viestintäyksikön kanssa kuvaa kaupungin idyllistä ja osaamisesta
- elinkeinopoliittisen ohjelman ja muiden ohjelmien toteuttaminen ja seuranta.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Sataman uusi yhteistyökumppani antaa hyvän pohjan koko meriklusterin kehittymiselle Valkossa. Uusien yritysten tulo alueelle on siirtynyt aiottua myöhempään, mutta toteutuvat pääosin vuonna 2017.

Matkailun kasvupotentiaali löytyy Euroopasta ja Aasiasta, venäläisten toistaiseksi vähentyneen ulkomaan matkailun kanssa. Kotimaan matkailussa panostamme perhematkailuun, osin tukemaan lapsiperheille suunnattua kaupunkimarkkinointia.

Maakuntauudistus ja sen sisältö on edelleen epävarmuustekijä, joka heijastuu myös maaseututoimeen. Kaupunki työskentelee aktiivisesti turvatakseen yksikön tulevaisuuden.

Vuoden 2017 aikana valmistellaan metsäomaisuuden jaottelu viranhaltijatyönä.

Työllisyystilanne koko maassa on heikentynyt entisestään. Loviisan työttömyysaste ei ole heikentynyt, mutta pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut. Pitkäaikaistyöttömyyttä torjutaan ennaltaehkäisevillä peruspalveluilla. Kunnan talouskasvua tavoitteleva elinkeinopolitiikka tukee parhaiten työllisyyttä.

Pitkäaikaistyöttömien työllistymisen helpottamiseksi on perustettu kuntouttavaan toimintaan keskittyvä työpaja. Täällä toteutettavien kartoitusjaksojen perusteella henkilöitä voidaan ohjata heitä hyödyttäviin palveluihin: joko työllistäviin palveluihin tai esimerkiksi eläkeselvittelyyn.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Kehittämistoimi:

Strategian mukainen palvelukokemus otetaan kaiken toiminnan keskiöön.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Elinkeinojen, yrittäjyyden ja työmahdollisuuksien edistäminen sekä kilpailukyisen toimintaympäristön varmistaminen yrityksille.	Toteutetaan, kehitetään ja edistetään kaupungin kehittämis- ja elinkeinoohjelman tavoitteita.	Seurataan keskusten, yrityspalveluiden, yritysneuvonnan sekä yritystulkin käsittelyaika, tuloksia, palautetta ja käyttäjäliikennettä.	Kehittämisjohtaja, kaupunginjohtaja ja keskusten johtajat.
Kehitysyhtiö Posintra, osakkaan palvelusopimus.	Ostetaan neuvonta-, yrityskehitys-, edunvalvonta- ja hankehallinnointipalveluja.	Neuvontapalvelut, kehittämissankkeet, koulutukset, rekistereiden päivitykset ja ylläpito ja matkailutuotteiden kehittäminen.	Kaupunginjohtaja, keskusten johtajat ja kaupunginhallitus.
Asiakastyytyväisyys.	Asioita käsitellään joutuisasti ja palvelulupauksia tarkennetaan. Tavoitettavuutta parannetaan hyödyntäen teknologiaa ja koulutusta.	Henkilöstökoulutus keväällä ja palautteen seuranta.	Kaupunginjohtaja ja keskusten johtajat.

Elinkeinotoimi:

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Vuonna 2017 syntyy runsaasti työpaikkoja uusiin ja laajeneviin yrityksiin.	Kaupungin elinkeino- ja kehittämistoimenpiteitä tehostetaan. Kasvun esteiden poistaminen ja hyvän toimintaympäristön luominen yrityksille.	Uusien työpaikkojen määrä avoimella sektorilla (Tilastokeskus). Yritysbarometri.	Kehittämisjohtaja, kaupunginjohtaja ja kaupunginhallitus.
Suurten kyläkeskusten elävöittäminen.	Kylien kehittämishankkeet toteutetaan yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Kylien ja keskustaajaman välisiä liikenneyhteyksiä parannetaan.	Kuntalaisten palaute kehittämishankkeiden toteuttamisesta. Palvelujen käyttöaste.	Kehittämisjohtaja.
Päätöksenteon yritysystävällisyyden parantaminen.	Otetaan käyttöön yritysvalitusten arviointijärjestelmä (YRVA).	Järjestetään yritys-kysely.	Kehittämisjohtaja.

Matkailutoimi:

Matkailun Action plan toteutetaan yhdessä matkailukentän kanssa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Toteutetaan Loviisan matkailun kehittämissuunnitelmaa (Action Plan 2014–2020).	Perhematkailuun panostetaan. Tarjotaan monipuolista ja laadukasta asiakaspalvelua. Kaupungin sijainti joen, meren ja saariston äärellä tarjoaa ainutkertaisen vetovoimatekijän kaupungin kasvulle ja matkailulle.	Perhematkailu tuotteistetaan ja nostetaan esille matkailumarkkinoinnissa. Osallistutaan Suomi 100–yhteistyöhön. Talvikaudella panostetaan yhteistyöhön matkailukentän kanssa, kesäkaudella palvelaan matkailijoita osaavalla henkilöstöllä ja markkinoidaan Loviisaa matkailukaupunkina erilaisissa mediakanavissa. Ympäröivä luonto, joki, meri, kauniit maisemat ja luontoaktiviteetit tuotteistetaan.	Matkailusihteeri. Matkailusihteeri. Matkailusihteeri ja kehittämisjohtaja.

Maaseututoimi:

Tehtäviin kuuluu alueellisesti maataloustukien ja lomituspalveluiden hallinnointi, sekä paikallises-ti yksityistieasiat, maa- ja metsäalueiden hoito sekä vuokraus.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Tuotetaan alueellisia palveluita sopimusosapuolia ja asiakkaita palvellin.	Omaksutaan sähköisiä toimintatapoja.	Toiminta on tehokasta ja taloudellista. Koulutusta seurataan.	Maaseutupäällikkö.
Metsätuloja lisätään.	Hakkuut kaksinkertaistetaan vuosina 2017–2018.	Myyty puumäärä vastaa talousarvion tavoitetta.	Maaseutupäällikkö.

Työllisyyspalvelut:

Työllisyyttä edistetään laajan yhteistyön avulla.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Vähennetään pitkäaikaistyöttömyyttä. Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksulistalla olevien henkilöiden määrän kasvu estetään.	Ohjataan henkilöitä heidän tarpeidensa mukaisten toimenpiteiden piiriin ja edistetään heidän työllistymistään.	Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksulistalla olevien henkilöiden määrä kasvaa vähemmän kuin uusia henkilöitä tulee listalle.	Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksulistasta seuranta. Työllisyyskoordinaattori.
Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) toimintaa kehitetään.	2016 käynnistetyn TYP-toiminnan asiakasprosessien kehittäminen.	TYP:n asiakasmäärän kasvu.	TYP-raportit asiakkaiden määrästä ja asiakkuuksien kestosta. Työllisyyskoordinaattori.
Selvitetään työttömien eläkkeelle siirtymismahdollisuuksia.	Selvitetään työttömien henkilöiden työkyky ja tarvittaessa henkilöt ohjataan eläkeselvittelyyn. Eläkeselvittelyn osalta selvitetään mahdollisuus Itä-Uudenmaan TYP-alueen yhteiseen prosessiin.	Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksulistalla on vain työkuntoisia henkilöitä.	Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksulistasta seuranta. Työllisyyskoordinaattori.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21125 Kehittämispalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	4 428 857	4 228 875	4 598 450	4 658 230	718 787
<i>josta sisäiset</i>	4 912				
Toimintakulut	-6 872 647	-7 057 824	-7 267 009	-7 360 960	-3 456 133
<i>josta sisäiset</i>	-171 198	-73 108	-90 784	-91 964	-93 160
Toimintakate	-2 443 790	-2 828 949	-2 668 559	-2 702 730	-2 737 346
<i>josta sisäiset</i>	-166 286	-73 108	-90 784	-91 964	-93 160
Toimintakate ulkoinen	-2 277 504	-2 755 841	-2 577 775	-2 610 766	-2 644 186

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Uusia aloittaneita yrityksiä	89	50	50	50	50
Maatalouden lomituspäivät	14 195	14 000	14 000	14 000	14 000
Tilojen lukumäärä	965	870	850	830	800
Työllisyyspalveluiden asiakkuudet		220	230	230	230

PERUSTURVAKESKUS

Toimintaperiaatteet

Järjestämme vastuullamme olevat perusturvapalvelut Loviisan kaupungin strategiaa huomioiden, asiakaslähtöisesti, kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti sekä hyödyntäen teknologiaa ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia. Tavoitteena on monialainen, laadukas palvelu ja asiakkaiden valinnanvapautta ja osallisuutta huomioiva toiminta sekä terveys- ja sosiaalipalvelujen oikea kohdentuminen. Senioripalveluja lukuun ottamatta Loviisan kaupunki huolehtii yhteistoimintasopimuksella Lapinjärven kunnan asukkaiden perusturvapalveluista. Loviisan kaupungin perusturvakeskuksen järjestämisvastuu siirtynee 1.1.2019 Uudenmaan maakunnalle.

Toiminnan painopisteet

Toiminnan keskeisenä päämääränä on ylläpitää ja kehittää lakisääteisiä perusturvapalveluja alueella, edistää asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta, tarjota varhaista tukea, ehkäistä syrjäytymistä, vähentää terveysongelmia ja väestöryhmien terveyseroja sekä keskittyä toimintakykyä edistävään ja ylläpitävään toimintaan.

Tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon historiallisen suurin rakenneuudistus, sote-uudistus, johtaa perusturvakeskuksessa suuriin muutoksiin ja vaatii hyvää muutosjohtamista. Vuodet 2017–2019 tulevat olemaan kaikille haastavia. Kunnan rooliin kuuluu jatkossakin huolehtia asukkaittensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja ylläpitämisestä yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon itsehallintoalueiden kanssa. Kunnan tehtävät muuttuvat merkittävästi, eivätkä ne välttämättä vähene siinä määrin kuin aikaisemmin uskottiin.

Loviisan kaupungin hyvinvointiohjelman mukaisesti päämääränä on asiakaslähtöisen ja terveystietoisuutta edistävän toiminnan tukeminen. Perusturvakeskus on pyrkinyt säilyttämään mahdollisuuden panostaa yllämainittuihin tavoitteisiin sekä ylläpitämään ja kehittämään edellä mainitun kaltaisia palveluja. Hyvinvointitavoitteena on edelleen fokusoida olemassa olevien voimavarojen puitteissa vanhemmuuden tukemiseen matalakynnyksen palveluilla, päihde- ja mielenterveyspalvelujen kehittämiseen, väestöryhmien välisten terveyserojen kaventamiseen, kroonisten sairauksien hoidossa varhaiseen puuttumiseen ja etenkin kuntouttavaan toimintaan.

Vuonna 2017 hyväksytään ensimmäinen Loviisan kaupungin menneen valtuustokauden laaja hyvinvointikertomus. Samalla laaditaan kaupungin uuden strategian mukaisesti uuden valtuustokauden (2017–2021) hyvinvointisuunnitelma. Tämä on haastava tehtävä, koska uusi maakunta-toiminta edellyttää, että kaupungin uusi suunta päätetään poliittisesti. Strategia linjaa siis voimakkaasti kaupungin tulevaisuutta ja elinvoimaisuutta.

Kasvava ikääntyneiden määrä ja taloudelliset haasteet ovat vaatineet rohkeutta tehdä nopeita toimintamuutoksia perusturvan rakenteisiin. Laitoshoidon toimintamuutoksiin, tehostettuun palveluasumiseen sekä kotihoitoon ja niiden hyvään ja seinättömään yhteistoimintaan on kuitenkin edelleen panostettava, jotta mahdollistetaan ikääntyneiden turvallinen ja antoisa elämä kotona.

Perusturvakeskuksen henkilöstö on suurien muutosten edessä ja henkilöstön jaksamista on vahvasti tuettava. Täydennyskoulutukseen, työnohjaukseen ja sijaisjärjestelyihin on tarpeiden mukaan panostettava. Samalla on kehitettävä prosesseja ja toimintaa. Tämä kokonaisuus on haastava ja se vaatii onnistuakseen voimavaroja sekä hyvää ja saumatonta yhteistyötä kaikkien tahojen välillä. Sote-uudistus ja siihen valmistautuminen tarkoittaa, että perusturvakeskuksen on myös osattava rakentaa hyvää yhteistyötä muiden Itä-Uudenmaan kuntien kanssa tai jopa laajemmin Uudenmaan kuntien kanssa. Tämä vaatii myös suurta ponnistusta perusturvakeskuksen koko henkilökunnalta.

Toiminnan painopisteet ovat

1. Asiakas ja kuntalainen: palvelut, osallisuus ja hyvinvointi
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen ja sijainnin hyödyntäminen
3. Henkilöstö ja johtaminen: toimivat yhteistyö- ja johtamisjärjestelmät sekä osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö
4. Talous: terve ja kustannustehokas kuntatalous.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2113 Perusturvakeskus

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Myyntituotot	9 110 047	3 086 790	2 741 702	2 777 340	
Maksutuotot	4 680 767	4 767 300	4 665 730	4 726 380	
Tuet ja avustukset	641 535	709 280	276 900	280 500	
Vuokratuotot	270 217	280 650	383 150	388 130	
Muut toimintatuotot	151 171	134 040	33 840	34 280	
Toimintatuotot	14 853 737	8 978 060	8 101 322	8 206 630	
<i>josta sisäiset</i>	5 993 320				
Henkilöstökulut	-18 587 308	-18 444 859	-18 415 169	-18 654 570	
Palvelujen ostot	-40 266 263	-33 265 501	-32 595 642	-33 019 385	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 206 880	-1 166 230	-1 130 919	-1 145 620	
Avustukset	-3 105 627	-3 409 350	-2 089 850	-2 117 020	
Muut toimintakulut	-2 085 950	-2 192 676	-2 157 997	-2 186 051	
Toimintakulut	-65 252 028	-58 478 616	-56 389 577	-57 122 646	
<i>josta sisäiset</i>	-10 165 162	-3 430 477	-3 105 879	-3 146 255	
Toimintakate	-50 398 291	-49 500 556	-48 288 255	-48 916 016	
<i>josta sisäiset</i>	-4 171 842	-3 430 477	-3 105 879	-3 146 255	
Toimintakate ulkoinen	-46 226 449	-46 070 079	-45 182 376	-45 769 761	
Poistot ja arvonalentumiset	-42 519	-40 310	-39 448	-40 000	
Kustannuslaskennalliset erät		-953 361	-1 138 234	-1 153 031	

Josta Lapinjärven osuus n. 2 174 000 euroa.

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2017 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Perusturvakeskuksen toiminnan painopisteet:

1. Asiakas ja kuntalainen: palvelu, osallisuus ja hyvinvointi

AVAINVAOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Kuntalaisten aktiivisen roolin vahvistaminen, varhainen puuttuminen sekä omahoidon tehostaminen.	Panostetaan ennaltaehkäisevään toimintaan ja aikaiseen puuttumiseen. Lisätään kuntalaisten osallisuutta ja vastuunottoa omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan. Kuntalaiset osallistuvat aktiivisesti oman hoitonsa toteuttamiseen.	Pidetään yleisöluentoja ja teemapäiviä. Hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma laaditaan yhdessä kaupungin keskusten kanssa.	Perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.
Kuntouttava työote.	Kuntouttavaa työtä kehitetään asiakastyössä.	Potilas- ja asiakastyössä laaditaan kuntoutussuunnitelmat.	Palvelupäälliköt.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen ja sijainnin hyödyntäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Palveluiden saatavuuden ja joustavuuden parantaminen sekä digitalisaation hyödyntäminen aiempaa monipuolisemmin.	Tarjotaan matalan kynnyksen palveluja oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti.	Lisätään sähköisiä ja digitaalisia palveluja. Verkostoidaan lasten ja nuorten palveluja. Vahvistetaan osastohoidon ja kotihoidon yhteistyötä.	Palvelupäälliköt.

3. Henkilöstö ja johtaminen: toimivat yhteistyö- ja johtamisjärjestelmät sekä osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Rohkea, vastuullinen ja oikeudenmukainen johtaminen sekä palveluhenkinen ja osallistava päätöksenteko.	Johtajuus on yhteensovittavaa ja yhteistyötä sivistys- ja perusturvakeskuksen välillä tehostetaan. Henkilökunnan palveluvalmiuksia, osaamista ja työmotivaatiota vahvistetaan.	Kehitetään lasten, nuorten, perheiden ja hyvinvoinnin yhteisen johtoryhmän toimintaa. Käytetään hyödyksi moniammatillisia kehitystyöryhmiä ja työpajoja. Annetaan koulutusta ja perehdytystä uusiin haasteisiin. Valmistaudutaan soteuudistukseen.	Perusturva- ja sivistyskeskusten johtajat ja päälliköt. Perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.

4. Talous: terve ja kustannustehokas kuntatalous

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Talouden jatkuva seuranta ja tasapainottaminen.	Pysytään talousarviossa.	Aktiivinen talousseuranta toteutetaan kaikilla tasoilla ja poikkeamiin reagoidaan välittömästi.	Perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.

Riskien arviointi ja hallinta

Jos henkilökuntaa ei sitoudu kehittämiseen ja muutokseen, kehittämis- tai tehostamissuunnitelmien toteutus siirtyy. Riski on kohtalaisen suuri ja vaikutukset erittäin suuret.

Jos sähköisten palveluiden kehittäminen ei etene aikataulun mukaisesti, odotettuja tehostamistoimenpiteitä jää toteutumatta. Riski on kohtalaisen suuri ja vaikutukset kohtalaisen suuret sekä asiakkaisiin että henkilökuntaan.

Jos Porvoon sairaalan ja lähi-terveyskeskusten toiminta hajautuu tai supistuu eivätkä suunnitellut yhteishankkeet toteudu, eikä digitalisoinnin antimia voida käyttää, hoidon saanti hankaloituu hoitomatkojen pidentyessä. Riski on suhteellisen suuri ja vaikutuksiltaan potilaille merkittävä.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Hallinto ja terveyden edistäminen

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja

Vastuualueen tehtävänä on

- toimia terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen toimintatapojen kehittämisen puolesta
- koordinoita ja kehittää palvelutuotantoa toimintapäämäärien mukaisesti
- valvoa ja seurata eri toimijoiden tuottamien palvelujen laatua lakien ja säädösten mukaisesti.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- Asiakas ja kuntalainen: asiakkaiden aktiivisen roolin vahvistaminen, varhainen puuttuminen sekä omahoidon ja kuntouttavan työtteen tehostaminen
- Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: palveluiden saatavuuden ja joustavuuden parantaminen sekä digitalisaation hyödyntäminen aiempaa monipuolisemmin
- Henkilöstö ja johtaminen: rohkea, vastuullinen ja oikeudenmukainen johtaminen sekä palveluhenkinen ja osallistava päätöksenteko työllisyyttä huomioiden
- Talous: talouden jatkuva seuranta ja tasapainottaminen.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Hallinnon keskeisin tehtävä on saavuttaa perusturvakeskuksen kehittämis- ja muutostoimenpiteiden tavoitteet. Johto tukee elinkaarisektoreita työssään ja jaksamisessa. Hyvää yhteistyötä ylläpidetään myös alan yksityisyrittäjien ja kolmannen sektorin kanssa. Muutosten määrä on valtava ja johdon tehtävä on silloin rauhoittaa, tukea ja auttaa muutosten mahdollistamisessa.

Seuraavat hankkeet ovat ajankohtaisia suunnittelukaudella:

- Sipilän hallituksen kärkihanke ”Lapsi ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE)”
- Sipilän hallituksen kärkihanke ”Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa sekä vahvistetaan kaikenikäisen omaishoitoa”
- Hankkeen ”Iloa vanhemmuuteen” jatkaminen
- Porvoon sairaanhoitoalueen ja Uudenmaan maakunnan alueella tehtävä yhteistyö samantasoisten palveluiden aikaansaamiseksi alueella sote-uudistusta ajatellen
- Loviisan kaupungin ja Lapinjärven kunnan ensimmäinen laaja hyvinvointisuunnitelman arviointi vuonna 2017.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. *Asiakas ja kuntalainen: kuntalaisten aktiivisen roolin vahvistaminen, varhainen puuttuminen sekä omahoidon ja kuntoutuksen työtöiden tehostaminen*

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Kuntalaisten hyvä terveys ja hyvinvointi.	Kannustetaan kuntalaisia toimimaan aktiivisesti oman terveytensä ja hyvinvointinsa edistämiseksi.	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.	Perusturvajohtaja, palvelupäälliköt ja hyvinvointikoordinaattori.

2. *Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: palveluiden saatavuuden ja joustavuuden parantaminen sekä digitalisaation hyödyntäminen aiempaa monipuolisemmin*

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Sujuvat asiakaskontaktit palveluissa.	Digitalisaation ja sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksien selvittäminen ja niiden käyttöönottojen hallinta ja mahdollistaminen talousarvion puitteissa.	Toteutuneiden käyttöönottojen määrä.	Perusturvajohtaja, taloussuunnittelija, ja perusturvakeskuksen ICT-henkilöstö.

3. *Henkilöstö ja johtaminen: rohkea, vastuullinen ja oikeudenmukainen johtaminen sekä palveluhenkinen ja osallistava päätöksenteko työllisyyttä huomioiden*

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Motivoitunut henkilökunta suunnittelemaan sote-uudistukseen siirtymistä.	Avoin ja rohkea yhteistyö Itä-Uudenmaan ja Uudenmaan kuntien kanssa palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä.	Sote-valmistelut ovat edenneet. Kärkihankkeet ovat alkaneet ja edenneet Uudella maalla.	Perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.
Perusturvakeskus työllistää vuoden aikana mahdollisuuksien mukaan 5–6 pitkäaikaisytyöntä henkilöä.	Tiivis yhteistyö työllisyyspalveluiden kanssa.	Työllistettyjen lukumäärä.	Perusturvajohtaja, palvelupäälliköt ja taloussuunnittelija.

4. *Talous: Talouden jatkuva seuranta ja tasapainottaminen*

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Palveluja tuotetaan kustannustehokkaasti.	Talousarvion jatkuva seuranta ja poikkeamiin reagointi varhaisessa vaiheessa.	Talousarvion toteutuminen.	Perusturvajohtaja.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21130 Hallinto ja terveyden edistäminen

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	1 701 865				
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 694 685</i>				
Toimintakulut	-1 704 728	-1 116 015	-1 187 853	-1 203 295	
<i>josta sisäiset</i>	<i>-542 084</i>		<i>-45 447</i>	<i>-46 038</i>	
Toimintakate	-2 863	-1 116 015	-1 187 853	-1 203 295	
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 152 601</i>		<i>-45 447</i>	<i>-46 038</i>	
Toimintakate ulkoinen	-1 155 464	-1 116 015	-1 142 406	-1 157 257	

Riskien arviointi ja hallinta

Kaupungin ja kolmannen sektorin välillä on menneen ”Yksillä purjeilla” -hankkeen myötä kehittynyt yhteinen hyvä yhteistyö ja tuki asukkaiden hyvinvointia ajatellen. Tämä työ voi valua hiekkaan, mikäli kaupungin kaikki keskuksset ja kolmannen sektorin toimijat eivät jaksaa jatkaa hyvää yhteistyötä ja kehittää sitä edes hyvinvointikoordinaattorin tuella. Riski on todennäköinen ja se merkitsisi toteutuessaan asukkaille ei-toivottua saavuttamatonta hyvinvointia.

Sote-uudistuksen takia perusturvakeskuksessa eletään suurten muutosten aikaa. On mahdollista, että palvelujen saatavuus ja laatu kärsivät, jos henkilökuntaa ei onnistuta tukemaan kaikissa muutoksissa ja se väsy eikä enää jaksaa. Riski on todennäköinen ja toteutuessaan se olisi asukkaille epämieluisuinen.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Lasten ja nuorten palvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on edistää ja ylläpitää lasten, nuorten ja heidän perheidensä hyvinvointia sekä ehkäistä syrjäytymistä järjestämällä lapsille, nuorille ja heidän perheilleen tarpeelliset ja säästöjen mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut kustannustehokkaasti, oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- Asiakas ja kuntalainen: asiakkaiden aktiivisen roolin vahvistaminen, varhainen puuttuminen sekä omahoidon ja kuntouttavan työotteen tehostaminen
- Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: palveluiden saatavuuden ja joustavuuden parantaminen sekä digitalisaation hyödyntäminen aiempaa monipuolisemmin
- Henkilöstö ja johtaminen: rohkea, vastuullinen ja oikeudenmukainen johtaminen sekä palveluhenkinen ja osallistava päätöksenteko työllisyys huomioon ottaen
- Talous: talouden jatkuva seuranta ja tasapainottaminen.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat hankkeet suunnittelukaudella

Ensisijaisesti kehitetään vanhemmuuden tukemisen ja varhaisen tuen matalankynnyksen palveluja. Syvennetään Iloa vanhemmuuteen hankkeessa kehitettyjä hyviä moniammatillisia toimintatapoja.

Sipilän hallituksen kärkihankeen ”Lapsi ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) tavoitteena on nykyistä lapsi- ja perhelähtöisemmät yhteen sovitettut palvelukokonaisuudet kunnissa ja maakunnissa. Perusturvakeskuksen lasten ja nuorten palvelut yhdessä sivistyskeskuksen kanssa on mukana Uudenmaan maakunnan LAPE-kärkihankeen kehittämistyössä. Palveluiden saatavuutta pyritään parantamaan verkostoimalla lasten ja nuorten palveluita sekä varhaiskasvatuksen palveluita perhekeskustoimintamallin mukaisesti.

Digitalisaatiota hyödynnetään matalan kynnyksen palveluissa, esim. ”Pyydä apua” -toiminta, jossa vanhemmat voivat jättää yhteydenottopyynnön lasten ja nuorten palveluiden kotisivuilla olevan linkin välityksellä mihin vuorokauden aikaan hyvänsä ja siihen vastataan seuraavan työpäivän aikana.

Loviisan, Porvoon ja Askolan lastenvalvojen palvelut suunnitellaan yhdistettäväksi vuoden 2017 alusta lukien Itä-Uudenmaan perheoikeudelliseksi yksiköksi, mikä parantaa palvelujen laatua mahdollistamalla nykyistä paremmat erovanhempien sovittelu- ja neuvontapalvelut. Eropalvelujen parantaminen on myös yksi LAPE-kärkihankeen tavoitteista. Perheoikeudellinen yksikkö tulee sijaitsemaan Porvoossa, mutta palveluja on mahdollista tarvittaessa saada myös lähipalveluna Loviisassa ja Lapinjärvellä.

Lasten ja nuorten palveluiden sekä sivistyskeskuksen yhteensovittavaa johtamista on tarkoitus syventää mm. yhteisen johtoryhmän toiminnalla. Johtoryhmän yhtenä tavoitteena on toimialojensa henkilökunnan osalta parantaa monialaista yhdessä tekemistä ja yhteistyötä ja siten parantaa palveluiden sujuvuutta ja joustavuutta.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Asiakas ja kuntalainen: asiakkaiden aktiivisen roolin vahvistaminen, varhainen puuttuminen sekä omahoidon ja kuntouttavan työotteiden tehostaminen

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Edistetään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia tarjoamalla vanhemmuutta tukevia matalankynnyksen palveluja, ennaltaehkäisemällä ongelmien syntymistä, tarjoamalla varhaista tukea ja lisäämällä osallisuutta.	Tarjotaan monialaista yhteistoimintaa vanhemmuuden tukemiseksi, esim. perhekahvilan teemapäivät, vauvakahvila ja vauvanruokakurssi, ja vanhemmuutta tukevaa ryhmätoimintaa, esim. Vahvuutta vanhemmuuteen ja Reflektiivinen vanhempainkurssi. Lapsiperheiden Facebook-sivuja kehitetään edelleen.	Teemapäivien ja vauvakahvilan osallistujamäärät sekä ryhmien lukumäärä.	Palvelupäällikkö yhdessä peruspalveluiden palveluvastaavan kanssa.
Nuorten elämänhallintaa vahvistetaan sekä tupakointia ja päihteidenkäyttöä vähennetään.	Nuorille tarjotaan päihdevalistustilaisuuksia, esim. Hubu-toimintaa ja kokemusasiantuntijoita. Yhteisöllistä oppilashuoltoa kehitetään yhdessä koulutoimen kanssa. Tarjotaan ryhmätoimintaa elämänhallinnan vahvistamiseksi, mm. tyttöjen tila. Tehostetaan oppilashuollon, etsivän nuorisotyön, työllisyyspalveluiden ja lapsiperheiden sosiaalitoimen yhteistyötä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi.	Hubu-toimintamallin tulokset verrattuna Loviisan aikaisempiin vuosiin. Koulun hyvinvointiprofiilin tulokset ja ryhmien lukumäärä.	Palvelupäällikkö ja erityispalveluiden palveluvastaava. Palvelupäällikkö ja palveluvastaavat.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: palveluiden saatavuuden ja joustavuuden parantaminen sekä digitalisaation hyödyntäminen aiempaa monipuolisemmin

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Tarjotaan matalan kynnyksen palveluita oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti.	Palveluita verkostoidaan perhekeskustoimintamallin mukaisesti.	Toimintamallin toteutuminen.	Palvelupäällikkö ja palveluvas- taavat.
	Toimintamalli "Paina apua" otetaan käyttöön.	Yhteydenottojen määrä.	Palvelupäällikkö ja palveluvas- taavat.
	Suoritetaan kokeilu lastenneu- volan kolmivuotistarkastuksen ja varhaiskasvatussuunnitel- man yhdessä tekemisestä.	Kerätään palautetta vanhem- milta.	Peruspalveluiden palveluvas- taava.

*Henkilöstö ja johtaminen: rohkea, vastuullinen ja oikeudenmukainen johtaminen sekä palvelu-
henkinen ja osallistava päätöksenteko työllisyyttä huomioiden.*

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Yhteensovittava johtajuus ja yhteistyön tehostaminen.	Kehitetään edelleen lasten, nuorten ja perheiden sekä hyvinvoinnin yhteisen johtoryh- män toimintaa. Asiakastyössä kehitetään monialaista yhdessä tekemistä.	Yhteistyön määrä.	Perusturva- ja sivistyskeskus- ten johtajat ja päälliköt.

Talous: talouden jatkuva seuranta ja tasapainottaminen

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Palveluja tuotetaan kustan- nustehokkaasti.	Talousarvion seuranta on jat- kuvaa ja poikkeamiin reagoi- daan varhaisessa vaiheessa.	Talousarvion toteutuminen.	Palvelupäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21131 Lasten ja nuorten palvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	796 927	502 670	415 300	420 700	
<i>josta sisäiset</i>	<i>271 409</i>				
Toimintakulut	-4 162 238	-3 964 685	-3 792 674	-3 841 979	
<i>josta sisäiset</i>	<i>-698 409</i>	<i>-180 949</i>	<i>-162 963</i>	<i>-165 082</i>	
Toimintakate	-3 365 311	-3 462 015	-3 377 374	-3 421 279	
<i>josta sisäiset</i>	<i>-427 000</i>	<i>-180 949</i>	<i>-162 963</i>	<i>-165 082</i>	
Toimintakate ulkoinen	-2 938 311	-3 281 066	-3 214 411	-3 256 197	

Josta Lapinjärven osuus noin 381 000 euroa.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Lastenneuvola			
0-6 vuotiaita lapsia	1 152	1 130	1 116
Hoitajakäynnit yhteensä	4 268	4 110	4 103
Hoitajakäynnit lasta kohden	3,7	3,63	3,67
Lääkärikäynnit yhteensä	951	890	885
Lääkärikäynnit lasta kohden	0,82	0,78	0,79
Kouluterveydenhuolto			
Perusopetuksen oppilaita yhteensä	1 635	1 672	1 669
Hoitajakäynnit yhteensä	5 256	5 310	5 295
Hoitajakäynnit lasta kohden	3,21	3,17	3,17
Lääkärikäynnit yhteensä	773	784	780
Lääkärikäynnit lasta kohden	0,46	0,46	0,47
Sijoitettujen lasten hoitovuorokaudet			
Perhehoito	3 437	1 950	1 800
Ammatillinen perhekoti	2 589	2 200	2 100
Laitohoito	1 892	1 020	930
Yhteydenotot ja ilmoitukset lapsia koskevan sosiaalihuollon tarpeesta sekä lastensuojeluilmoitukset	386	350	340

Riskien arviointi ja hallinta

LAPE-kärkihankeen Uudenmaan maakunnallisen kehittämistyön riskinä Loviisan kannalta voi olla toiminnan keskittäminen liikaa Keski-Uudenmaan kuntiin ja näiden kasvukuntien näkökulman liian keskeinen rooli. LAPE-hankkeessa luodaan yhteyksiä tulevaan sote-alueeseen, joten riski voi toteutua myös siellä. Tämän vuoksi tulisi tehdä nykyistä enemmän yhteistyötä Itä-Uudenmaan kuntien lapsiperhetyön lisäksi myös Länsi-Uudenmaan kuntien lapsiperhetyön kanssa, joka on myös kielialueena samanlainen.

Yhteensovittavan johtamisen riskinä on yhdessä tekemisen jalkauttamisen epäonnistuminen. Johto- ja päällikkötasolla yhteistoiminta sujuu hyvin ja tahtotila ja tavoitteet ovat yhteiset. Voi olla haastavaa jalkauttaa tämä koskemaan perusturvakeskuksen koko lasten ja nuorten henkilökuntaa sekä innostaa henkilökuntaa ja saada se mukaan. Panostetaan erityisesti koulutuksen, myös verkkokoulutuksen, avulla oman ja toisen työn kunnioittamiseen ja luottamuksen luomiseen.

Vanhemmuutta tukeva toiminta ei tavoita riittävästi vanhempia eikä heitä saada aktivoitua mukaan toimintaan. Riskiä voidaan vähentää panostamalla erityisesti tapahtumien, ryhmien ja tilaisuuksien markkinointiin myös sosiaalisen median välityksellä. Lapsiperheiden Facebook-sivujen riskinä voi olla asiattomat kommentit. Riskin hallinta vaatii sivujen säännöllisen seurannan organisointia.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2019

Vastuualueen nimi: Työikäisten palvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö, johtava lääkäri

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tarjota aikuisväestölle hyvinvointipalveluja voimassa olevan lainsäädännön ja yhteisesti sovitun työnjaon mukaisesti. Vuosina 2017–2019 on tehtävänä jatkaa talouden sopeuttamista niukentuneisiin voimavaroihin. Sopeuttamistyö tehdään toimintoja edelleen järkeistämällä ja siten tuottavuutta lisäämällä. Erityinen huomio on tulevina vuosina kiinnitettävä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen (jatkossa sote-uudistus) mukanaan tuomaan, aikaisempaa selvästi konkreettisemmalle tasolle yltävään lähikuntayhteistyöhön, joka sekä muokkaa totuttua toimintakulttuuria että antaa uusia mahdollisuuksia talouden sopeuttamiselle.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- Asiakas ja kuntalainen: asiakkaiden aktiivisen roolin vahvistaminen, varhainen puuttuminen sekä omahoidon ja kuntouttavan työotteen tehostaminen
- Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: palveluiden saatavuuden ja joustavuuden parantaminen sekä digitalisaation hyödyntäminen aiempaa monipuolisemmin
- Henkilöstö ja johtaminen: rohkea, vastuullinen ja oikeudenmukainen johtaminen sekä palveluhenkinen ja osallistava päätöksenteko työllisyys huomioon ottaen
- Talous: talouden jatkuva seuranta ja tasapainottaminen

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Perusturvakeskuksen toimintaympäristöä muokkaa vuonna 2017 eniten muuttuva lainsäädäntö, jonka sisältö tarkentuu vasta vuoden 2017 toimintasuunnitelman hyväksymisprosessin jälkeen.

On todennäköistä, että kiireellisen hoidon ja sosiaalipäivystyksen työnjakoon sekä terveyskeskusten virka-ajan ulkopuolisiin palveluihin tulee muutoksia. Sote-maakuntien rakentaminen käynnistyy ja sen vaikutukset tulevat tuntumaan vuoden 2017 toiminnassa erityisesti lähikuntayhteistyön lisääntymisenä ja kriittisenä suhtautumisena hankintapalveluja kohtaan. Sosiaali- ja terveyspalvelujen sisällön kehittäminen jatkuu kuntatasolla valtakunnan tason muutoksista huolimatta. Muutokset tapahtunevat esimerkiksi seuraavilla alueilla:

- Kotisairaaloimintaa on tarkoitus laajentaa entisestään. Vuodeosasto supistui 25-paikkaiseksi kesällä 2016, minkä vuoksi osasto ei voi enää hoitaa pelkkää hoivapaikkaa jonottavia, vaan akuutisti sairaita potilaita.
- Työ sairaanhoitoalueen yhteisen apuvälinekeskuksen perustamiseksi jatkuu ja tuleva yhteinen apuvälinekeskus tarvitsee henkilöstösiirtoja kaikista alueen kunnista.
- Vastaanottotoiminnassa siirytään hoidontarpeen arvioimisesta lääkärin konsultaatiotukeen perustuvaan asioiden vireillepanoon saman arkipäivän aikana. Jako kiireelliseen ja ei-kiireelliseen vastaanottotoimintaan poistunee.
- Fysioterapian kuntoutusohjaus siirtyy verkkoajanvaraukseen.
- Unipolygrafiatutkimukset, nuorten diabeetikoiden hoito ja siedätysoidot ovat erikoissairanhoidosta perusterveydenhuoltoon siirtyviä tehtäviä.
- Porvoon sairaalaan perustettavaan palliatiivisen hoidon poliklinikalle siirtynee osa-aikaisesti henkilöstövoimavaroja perusturvakeskuksestamme.
- Perustoimeentulotuki siirtyy Kelan tehtäväksi 1.1.2017.
- Hammashuolto liittyy Kanta-arkistoon keväällä 2017.

Sisäiset kehityshankkeet vuonna 2017

Laajin yhteinen kehitystyö Itä-Uudellamaalla on kuntouttavan toimintakulttuurin juurruttaminen toimintaan. Hanke on Porvoon sairaanhoitoalueen yhteinen. Hankkeen onnistuminen edellyttää henkilökunnan koulutuksen lisäksi kirjallisten hoito- ja kuntoutussuunnitelmien laadintaa sekä vastuuhenkilöiden nimeämistä eniten apua tarvitseville asiakasryhmille (esim. vanhuksille, mielenterveyskuntoutujille, päihdepotilaille, syrjäytyneille tai syrjäytymisvaarassa oleville, moniongelmaisille, työttömille, vammaisille jne.) samaan tapaan kuin kroonisesti sairaiden kohdalla on jo aikaisemmin menetelty. Kaikkien näihin ryhmiin kohdistuvien interventioiden tulee lähtökohtaisesti olla kuntoutumista edistäviä. Kaikille vuodeosaston potilaille laaditaan hoito- ja kuntoutussuunnitelma. Hammashuoltoon ollaan myös luomassa omaa hoitosuunnitelmaa.

Toisena päähankkeena on matalan kynnyksen palvelujen ja hoitoon pääsyn parantaminen suoraan asiakkaille suunnattuja sähköisiä palveluja ja työntekijöiden välistä sähköistä konsultointia kehittämällä. Ajanvaraus, kiireellisyysmäärittely ja hoidon tarpeen arviointi korvataan lääkärin avustuksella tehtävällä asian välittömällä vireillepanolla. Vastaanottoajanvaraus jää pääasiallisesti kroonisten sairauksien suunnitelmallista hoitoa varten. Tehtävien turhaa delegointia ammattiryhmien välillä vähennetään, kuten myös tehtävien tarpeetonta siirtoa tulevaisuuteen ja asiakkaiden asettamista jonoihin.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Asiakas ja kuntalainen: asiakkaiden aktiivisen roolin vahvistaminen, varhainen puuttuminen sekä omahoidon ja kuntouttavan työotteiden tehostaminen

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Kaikki toiminta tähtää kuntoutumiseen.	Kuntoutussuunnitelmat laaditaan kroonisesti sairaille, päihdepotilaille, mielenterveyskuntoutujille, vammaisille, pitkäaikaistyöttömille ja syrjäytymisvaarassa oleville. Suunnitelmien toteutumista ja vaikutuksia arvioidaan jatkuvasti. Osastohoidossa kuntoutussuunnitelma tehdään kolmen päivän sisällä sisään kirjautumisesta.	Sovitussa ajassa tehtyjen kuntoutussuunnitelmien lukumäärä asiakasryhmää kohden vuoden aikana. Osastonhoitaja seuraa toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista.	Palvelupäällikkö. Palvelupäällikkö ja ylilääkäri.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: palveluiden saatavuuden ja joustavuuden parantaminen sekä digitalisaation hyödyntäminen aiempaa monipuolisemmin

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Parannetaan matalan kynnyksen palveluja ja hoitoon pääsyä.	Asiakkaalle suunnataan sähköisiä palveluja ja työntekijöiden välistä konsultointia kehitetään. Terveysongelmat tai sosiaaliset ongelmat saatetaan välittömästi vireille ilman jonotusta. Vireillepanossa on mukana paras asiantuntemus. Delegointi toiselle työntekijälle tai jonoon asettaminen tapahtuu vain, jos asiakas sitä itse toivoo tai se on muutoin välttämätöntä.	Tavoitettavuusseuranta (Teleq ja Avohilmo). Jako kiireellisiin ja ei-kiireellisiin tapauksiin on poistunut. Vastaanotto toiminnassa ei ole enää jonoja (Avohilmo).	Palvelupäällikkö.

Henkilöstö ja johtaminen: rohkea, vastuullinen ja oikeudenmukainen johtaminen sekä palveluhenkinen ja osallistava päätöksenteko työllisyyttä huomioiden

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Henkilökunnan palveluvalmiuksia ja osaamista parannetaan.	Pidetään moniammatillisia kehitystyöryhmiä ja työpajoja. Uusiin digitalisaatiohaasteisiin annetaan koulutusta ja perehdytystä. Valmistaudutaan sote-uudistuksen tuomiin muutoksiin.	Hyvin palveltu asiakaskunta palkitsee palautteellaan parhaiten sitä palvelleen henkilökunnan. Sairauspoissaolot ovat henkilökunnan hyvinvoinnin mittarina. Henkilökunnalta saadaan palautetta (verkkokysely). Informoidaan säännöllisesti tulevista muutoksista esimiestapaamisissa ja johtoryhmissä.	Palvelupäällikkö.

Talous: talouden jatkuva seuranta ja tasapainottaminen

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Tuottavuutta lisätään.	Kuntouttavan toiminnan, kotiin annettavien palvelujen sekä sähköisten ja vastaanototoiminnan palvelujen kehittäminen mahdollistavat tehokamman toiminnan samalla resurssilla.	Menot eivät kasva, mutta jonnit poistuvat ja asiakastytyväisyys kasvaa (Avohilmo, käyttötalouden seuranta, asiakaskysely). Asiakasmäärien ja hoitokertojen välinen suhde edellisvuoteen verrattuna ja vaikutusten arviointi.	Palvelupäällikkö. Palvelupäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21132 Työikäisten palvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	7 508 886	4 563 650	3 627 080	3 674 230	
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 048 548</i>				
Toimintakulut	-21 836 135	-18 164 143	-16 758 995	-16 976 862	
<i>josta sisäiset</i>	<i>-4 754 183</i>	<i>-1 312 964</i>	<i>-1 068 271</i>	<i>-1 082 159</i>	
Toimintakate	-14 327 249	-13 600 493	-13 131 915	-13 302 632	
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 705 635</i>	<i>-1 312 964</i>	<i>-1 068 271</i>	<i>-1 082 159</i>	
Toimintakate ulkoinen	-12 621 614	-12 287 529	-12 063 644	-12 220 473	

Josta Lapinjärven osuus n. 1 729 500 euroa.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Avohuolto			
Yhteydensaanti, tavoite 100 %	100	100	100
Peruuttamattomat ajat (lääkärit ja hoitajat)	424	300	200
<i>Fysioterapia</i>			
Lääkäriltä fysioterapeutille siirtyneet olkapää- ja selkäpotilaat, käynnit	69	150	200
<i>Krooniset sairaudet</i>			
- potilasmäärä/vuositarastukset	1 224	1 200	1 200
- tehdyt hoitosuunnitelmat (%)	54	70	80
Hammashuolto			
Yhteydensaanti, tavoite 100%	99	100	100
Odotusajat hammaslääkärille	9-23 viikkoa	hoitotakuussa	lohkeamat viikon sis. jatkohoidot 1,5 kk sis.
Odotusajat suuhygienistille	8-22 viikkoa	hoitotakuussa	2 kk
Käynnit hammaslääkärin vastaanotolla	11 231	10 000	10 000
Käynnit suuhygienistin vastaanotolla	2 438	2 800	3 200
Käynnit hammashoitajalla	193	200	250
Terveyskeskussairaala			
Hoitovuorokaudet osastolla	13 798	11 000	9 100
Kotisairaalaan sisään kirjoitetut potilaat 1.9.2016 alk.	31	180	220
Kotisairaalan käynnit 1.9.2016 alk.	416	2 600	3 200
Aikuisten sosiaalityö			
Täydentävä toimeentulotuki €	168 517	180 000	170 000
Asiakkuuksien määrä	460	470	470
Aktivointisuunnitelmien määrä	33	53	73
Asumispalveluasiakkaiden määrä, päihde ja mielenterveys	46	46	45
Kotoutumissuunnitelman puitteissa olevat maahanmuuttoasiakkaiden määrä		40	44

Riskien arviointi ja hallinta

Sote-aikataulu on viivästynyt kunnista riippumattomista syistä. Riski on historia huomioiden merkittävä, mutta vaikutukset melko vähäiset, koska viivästyksiin on osattu varautua. Myös onnistuneena liikkeelle lähtevä sote-uudistus voi teettää niin paljon työtä, että sisäiset – hyvätkin – kehityshankkeet hautautuvat täysin sen jalkoihin.

Kuntouttavaan työotteeseen on innostuttu, onnistuneita esimerkkihankkeita on paljon ja yhteinen kehittämistyö Itä-Uudellamaalla kannustaa vielä lisää. Tavoitteet ovat kuitenkin varsin kovat ja riski puolitiehen jäämiselle on suuri.

Asian välitön vireillepano on aiotussa muodossa toteutettuna uutta, ja sen onnistuminen edellyttää henkilökunnan sitoutumista, kouluttautumista ja täysin uudentyypistä ajattelua. Lähinnä tätä ovat yksityissektorin ”ajan saa aina” -kampanjat, jotka ovat myös ontuneet yleisen resurssipulan vuoksi. Yhdenkin työntekijän vähennys voi olla hankkeelle kohtalokas. Epäonnistuminen voi kuitenkin pahimmillaan tarkoittaa vain paluuta entiseen tilanteeseen, jonka kanssa on myös voitu elää. Myös eri toimipisteiden valmius siirtyä jonottomaan palveluun vaihtelee suuresti.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Senioripalvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Senioripalvelujen tärkein tehtävä on järjestää toimintaa, joka edistää ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä, sekä tukea ikäihmisten mahdollisuuksia itsenäiseen ja mielekkääseen elämään eri asumis- ja hoitoympäristöissä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- Asiakas ja kuntalainen: asiakkaiden aktiivisen roolin vahvistaminen, varhainen puuttuminen sekä omahoidon ja kuntouttavan työtteen tehostaminen
- Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: palveluiden saatavuuden ja joustavuuden parantaminen sekä digitalisaation hyödyntäminen aiempaa monipuolisemmin
- Henkilöstö ja johtaminen: rohkea, vastuullinen ja oikeudenmukainen johtaminen sekä palveluhenkinen ja osallistava päätöksenteko työllisyys huomioon ottaen
- Talous: talouden jatkuva seuranta ja tasapainottaminen.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Loviisan kaupungin väestöstä 11 % (1 662 henkilöä) on yli 75-vuotiaita. Lähivuosina kasvua on odotettavissa erityisesti vanhemmissa ikäluokissa, mikä lisää hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta. 75-vuotiaiden määrän arvioidaan nousevan 1 950:een vuonna 2020 ja 2 500:aan vuonna 2025.

Ikäihmisten kasvavan määrän vuoksi tarvitaan monialaisia palveluja, jotka tukevat ikääntyvien osallisuutta. Kotihoidon asiakkaiden määrä on noussut merkittävästi viimeisen kahden vuoden aikana ja yhä useampia monisairaita hoidetaan kotona. Tämä tuo haasteita suunniteltaessa ja toteutettaessa voimakkaasti ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa toimintaa.

Vuoden 2017 aikana kiinnitetään erityistä huomiota kuntoutukseen etenkin kotihoidossa. Kaikille senioripalvelujen asiakkaille tulee laatia kuntoutussuunnitelma ja asiakkaiden koteihin tehdä entistä enemmän ehkäiseviä kuntoutuskäyntejä. Tavoitteena on lisätä ennaltaehkäisevää työtä ja varhaista puuttumista. Henkilökunnan muuttuvan suhtautumistavan tavoitteena on vahvistaa ikäihmisten edellytyksiä selviytyä arjen toiminnoista ja lisätä heidän hyvinvointiaan sekä mahdollistaa osallisuutta ja vaikuttamista.

Suunnitelmana on, ettei kotihoidon asiakkaiden tarvitse mennä terveyskeskuksen vastaanotolle erilaisten akuuttien tarpeiden vuoksi, vaan kotihoidon omat lääkärit hoitavat potilaita ensisijaisesti heidän kodeissaan. Yhteistyötä Loviisan terveyskeskuksen hoitohenkilökunnan kanssa kehitetään. Suunnitelmana on, että osa tällä hetkellä osastoilla tehtävistä sairaanhoidon toimenpiteistä tehdään asiakkaiden kotona, kuten esimerkiksi aiemmin vastaanotoilla annettu suonensisäinen antibioottihoito ja haavanhoito, kuten myös elämän loppuvaiheen hoito. Tavoitteena on, että asiakas siirtyy raskaampiin palvelumuotoihin vasta niin myöhäisessä vaiheessa kuin mahdollista.

Osavuosiraportissa 1-8 2016 todettiin että kotona hoidettavien tuntimäärä on edelleen lisääntynyt vaikuttaen sijaismäärärahoihin kolmella henkilötyövuodella. Sen sijaan että maksamme lyhytaikaisista sijaisista palkkaamme tilalle kolme lähihoitajaa vakituiseen työsuhteeseen.

Yksi tehtäväpohja muutetaan sosiaaliohjaajan tehtäväksi muun muassa mielenterveys- ja alkoholiongelmaisista ikäihmisiä varten.

Työttömiä työllistetään vapauttamaan henkilöstöä eri tehtävistä. Esimerkkinä voidaan mainita ruokakassien kotiinkuljetus iäkkäille.

Toiminnanohjauksen optimointiohjelma otetaan käyttöön helpottamaan työajanseurantaa ja asiakastyön organisoimista.

Loviisan senioripalvelut on mukana hallituksen kärkihankkeessa ”Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa”. Hallituksen kärkihankkeen tavoitteena on kehittää iäkkäille sekä omais- ja perhehoitajille nykyistä yhdenvertaisemmat, paremmin koordinoitut ja kustannusten kasvua hillitsevät palvelut. Pitkän tähtäyksen tavoitteena on kehittää ikäihmisten maakuntatason integroitu palvelukokonaisuus. Uudellamaalla tähdätään kotihoidon kehittämiseen kuntoutusta painottaen.

Sosiaalihuollon laitoshoidon ja vanhusten asumispalvelun rakenne on muuttunut 2000-luvulla. Ympäri vuorokautisen hoidon rakenne on muuttunut yhdellä tasolla toimivaksi ympärivuorokautisen hoidon järjestelmäksi. Luovutaan pitkäaikaisen laitoshoidon hoitopaikoista ja lisätään, kehitetään ja tuotetaan palvelukonsepteja, joihin kuuluvat asuminen sekä ympärivuorokautinen hoito ja hoiva ja jotka vastaavat ikääntyvien tarpeita ja toiveita. Loviisassa lisätään tehostetun palveluasumisen paikkoja sekä luovutaan vanhusten pitkäaikaisesta laitoshoidosta vuoden 2017 lopussa. Taasiakodin status muuttuu 1.1.2017 laitosasumisesta tehostetuksi palveluasumiseksi sen mukaisesti, mitä laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista velvoittaa. Taasiakodissa on tehty laajoja kunnostustöitä vuoden 2016 aikana ja sekä rakennus että toiminta on suunniteltu niin, että asiakkaan etu on ensisijainen.

Taasiakodin paikkaluku on lisääntynyt kuudella. Uudet paikat toimivat kuntouttavina lyhytaikaispaikkoina. Taasiakodin lyhytaikaishoito siirretään nykyiseltä osastolta uudelle lyhytaikaisosastolle, ja samalla Taasiakodin lyhytaikaishoidon paikkoja lisätään kahdesta paikasta kuuteen paikkaan. Tarkoitus on keskittää koko senioripuolen lyhytaikaishoito Taasiakotiin ja Rosenkullaan.

Harmaakallion Hyvän elämän talon on suunniteltu olevan muuttovalmis marraskuussa 2017. Hemgårdenin, Marita kodin ja Hamberginkodin asiakkaat ja henkilökunta muuttavat Harmaakallion Hyvän elämän taloon ja samalla loppuu ikäihmisten pitkäaikainen laitoshoidon Loviisassa.

Palvelutalo Onnelan lisärakennuksen suunnittelua tarkennetaan vuoden 2017 aikana.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: asiakkaiden aktiivisen roolin vahvistaminen, varhainen puuttuminen sekä omahoidon ja kuntouttavan työtteen tehostaminen

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Edistetään ikäihmisten osallistamista ja ylläpidetään heidän toimintakykyään.	Kehitetään ja juurrutetaan erilaisia ennaltaehkäiseviä, innovatiivisia ja kuntouttavia työmenetelmiä kotihoidossa.	Jokaiselle asiakkaalle laaditaan kuntoutus-suunnitelma ja kuntouttavien kotikäyntien määrä asiakkaiden luona kasvaa. Ollaan mukana hallituksen kärkihankkeessa, joka keskittyy kotihoidon kehittämiseen. Palkataan yksi sosiaaliohjaaja tukemaan paremmin mielen-terveys- ja alkoholiongelmaisia ikäihmisiä. Kuntoutussuunnitelmien tavoitteiden saavuttamista arvioidaan säännöllisesti.	Omahoitajat, fysioterapeutti ja päälliköt.
	Yhteistyötä tehdään kolmannen sektorin, vapaaehtoisten ja vapaa-aikatoimen kanssa ikäihmisten toimintakyvyn säilyttämiseksi.	Järjestetään ikäihmisille erilaisia kuntoryhmiä yhteistyössä vapaa-aikatoimen ja eri yhdistysten kanssa. Vapaa-aikatoimi kouluttaa vapaaehtoisia toimimaan vetäjinä erilaisille ikäihmisten virkistys- ja liikuntaryhmille. Ylläpidetään ja kehitetään toimintaa vapaaehtoisten ulkoiluystävien kanssa.	Kuntohoitaja ja fysioterapeutti.
	Lisätään ikääntyneiden kuntalaisten osallisuutta.	Kevään 2017 aikana järjestetään keskustelutilaisuuksia eri puolilla Loviisaa. Ikäihmiset voivat osallistua tilaisuuksiin ja tehdä ehdotuksia ja esittää kysymyksiä koskien ikääntyneiden kuntalaisten palveluja. Samalla selvitetään, onko kiinnostusta perustaa asukasneuvosto Loviisan ikäihmisiä varten.	Palvelupäällikkö ja hyvinvointikoordinaattori.
	Lisätään toimintarajoitteisten ikäihmisten mahdollisuuksia hoitaa itse erilaisia asioita, esim. kaupassakäyntejä.	Ikäihmisille tarjotaan mahdollisuus kuljetuspalveluun (sosiaalihuoltolain 23. §:n mukaisesti). Kuljetuspalvelu myönnetään tarveharkintaisesti ja se on tulosidonnainen. Kuljetuspalvelu on tarkoitettu yli 65-vuotiaille henkilöille, jotka eivät kykene käyttämään bussia tai linjatakia ja jotka eivät ole vaikeavammaisia.	Palvelupäällikkö ja palveluvastaava.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: palveluiden saatavuuden ja joustavuuden parantaminen sekä digitalisaation hyödyntäminen aiempaa monipuolisemmin

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Tarjotaan monipuolisia, asiakaslähtöisiä ja turvallista kotona asumista tukevia palveluja.	Henkilökunnan asiakkaiden luona viettämä aika lisääntyy.	Toiminnanohjauksen optimointiohjelma otetaan käyttöön helpottamaan henkilöresurssien suunnittelua.	Palveluvastaava ja kotihoidonohjaaja
	Säännöllistä kotihoitoa laajennetaan ja siitä tulee monialaisempaa. Kotihoidon ja Loviisan kotisairaalan välistä yhteistyötä kehitetään edelleen.	Kotihoidon lääkärit ja sairaanhoitajat sekä kotisairaala pitävät säännöllisesti yhteisiä kokouksia. Asiakkaat kotiutetaan sairaaloista nopeammin ja he saavat jatkokuntoutusta kotona.	Palveluvastaava ja kotihoidonohjaaja
	Erilaisia ikäihmisten tukipalveluja siirretään yksityisille toimijoille ja työttömille.	Lääkkeiden annosjakelukokeilu aloitetaan noin 30:lle kotihoidon asiakkaalle. Loviisan Kruunu-apteekki toimittaa lääkkeet kotihoidolle annospusseissa kahden viikon välein.	Palveluvastaava ja kotihoidon ohjaaja.
		Työllisyyskoordinaattorin kanssa tehdään yhteistyötä ja pitkäaikaistyöttömiä palkataan hoitamaan erilaisia senioripalvelujen tukipalveluja.	Palveluvastaava.

Henkilöstö ja johtaminen: rohkea, vastuullinen ja oikeudenmukainen johtaminen sekä palveluhenkinen ja osallistava päätöksenteko työllisyyttä huomioiden

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Lisätään työmotivaatiota.	Kehitetään ja ylläpidetään henkilöstön osaamista.	Henkilökunnalle järjestetään erilaisia sisäisiä koulutuksia.	Palveluvastaava.
	Hyödynnetään henkilökunnan osaamista ja pätevyyttä.	Hoidossa hyödynnetään henkilöstön erityisosaamista, esim. muistihoitajakoulutuksen saanut hoitohenkilöstö tekee tukikäyntejä ja muistitestejä ikäihmisille.	Palveluvastaava ja esimiehet.
	Ristiriitatilanteet ja työn haasteet ratkaistaan yhdessä.	Kehityskeskusteluja ja säännöllisiä työpaikkakokouksia järjestetään jokaisessa yksikössä.	Esimiehet.
Sairauspoissaolopäivät ja ylitöytunnit vähenevät.	Käydään kolmikantakeskusteluja ja suhtaudutaan aktiivisesti sairauspoissaoloihin. Ylitöytunteihin reagoidaan nopeasti. Järjestetään tarvittaessa yksilö- tai ryhmätyönohjausta ennaltaehkäisevästi.	Sairauspoissaolojen lukumäärä ja työnohjauksen määrä.	Esimiehet.

Talous: talouden jatkuva seuranta ja tasapainottaminen

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Seurataan talousarviota vuoden aikana, laaditaan ennusteita ja reagoidaan poikkeamiin.	Prosesseja tehostetaan ja uusia toimintamalleja etsitään. Ikäihmisten kalliista laitoshoidosta luovutaan ja se korvataan tehostetulla kotihoidolla ja palveluasumisella.	Pysytään talousarvion raa-meissa. Seurataan aktiivisesti senioripalvelujen tavoitteiden toteutumista.	Palvelupäällikkö, palveluvastaava ja lähiesimiehet.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21134 Senioripalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	4 755 062	3 827 850	3 966 052	4 017 600	
<i>josta sisäiset</i>	<i>978 678</i>				
Toimintakulut	-17 780 490	-15 484 863	-16 145 943	-16 355 840	
<i>josta sisäiset</i>	<i>-3 809 898</i>	<i>-1 843 803</i>	<i>-1 792 597</i>	<i>-1 815 901</i>	
Toimintakate	-13 025 428	-11 657 013	-12 179 891	-12 338 240	
<i>josta sisäiset</i>	<i>-2 831 220</i>	<i>-1 843 803</i>	<i>-1 792 597</i>	<i>-1 815 901</i>	
Toimintakate ulkoinen	-10 194 208	-9 813 210	-10 387 294	-10 522 339	

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

Senioripalvelut

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TA 2018
75 vuotta täyttäneet	1 709	1 760	1 760	1 760
65–74 vuotiaat	2 226	2 350	2 427	2 427
Kotona asuvat ikäluokassa 75 +, % ikäluokasta	89,9	90,2	89,9	90,2
Omaishoito				
Omaishoitajat	74	80	80	85
Kattavuusprosentti ikäluokasta 75 +	4,7	4,7	4,7	
Kotihoito				
Asiakkaita säännöllisessä kotihoidossa (sisältää säännöllisen kotisairaanhoidon) ikäluokassa 75 +	284	266	280	280
Kattavuusprosentti ikäluokassa 75 +	16,7	15,6	16,0	16,0
Asiakkaita säännöllisessä kotihoidossa (sisältää säännöllisen kotisairaanhoidon) ikäluokassa alle 75 vuotta	94	80	90	90
Kattavuusprosentti alle 75-vuotiaille	4,2	3,4	3,7	3,7
Tehostettu palveluasuminen				
Paikkamäärä; oma toiminta + ostopalvelut	123	123–129 (1.10.16 alk.)	153	182
Kattavuusprosentti ikäluokassa 75 +	6,7 (114 henk.)	6,5 (114 henk.)	8,1 (141 henk.)	9,8 (172 henk.)
Kattavuusprosentti ikäluokassa 65–74	0,4 (9 henk.)	0,4 (8 henk.)	0,5 (12 henk.)	0,5 (10 henk.)
Oma toiminta				
Paikkamäärä	60	60 + 6 1,10 →	90	119
Ostopalvelut				
Paikkamäärä	63	63	63	63
Laitohoito/pitkäaikainen				
Paikkamäärä	64	64	41	
Kattavuusprosentti ikäluokassa 75 +	3,4 (58 henk.)	3,3 (58 henk.)	2,1 (36 henk.)	
Kattavuusprosentti ikäluokassa 65–74	0,3 (6 henk.)	0,3 (6 henk.)	0,3 (5 henk.)	
Lyhytaikaishoitopaikat/laitohoito, joista:	13	13	13–15	13–15
Rosenkullan intervallihoidon osastolla	7	7	6	6
Hemgårdenissa	3	3		
Taasiakodissa	2	2	6–8	6–8
Hambergin kodissa	1	1		
Odotusaika (kun päätös on tehty) ympärivuorokautiseen hoitoon (keskimäärin vuoden aikana)	73 vrk	40 vrk	25–30 vrk	14–20 vrk

Riskien arviointi ja hallinta

Tärkein tavoite suunnittelukaudella on tukea ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä sekä mahdollistaa ikääntyneen väestön kotona asuminen ja vähentää vanhusten laitoshoidon. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on onnistuttava kehittämään ennalta ehkäisevää ja kuntouttavaa hoitoa sekä kotihoidon palveluja. Samalla on lisättävä tehostetun palveluasumisen paikkoja. Jos näitä tavoitteita ei kyetä saavuttamaan, on senioripalveluissa tulevaisuudessa laitosten palvelurakenne, joka ei ole asiakaskeskeinen ja joka ajan mittaan nostaa kustannuksia.

Jotta yhä lisääntyvä määrä ikäihmisiä kyetään hoitamaan, on koulutetun henkilökunnan saataavuus etenkin kotihoidossa turvattava. Sen vuoksi on tärkeää tukea henkilöstöä sekä parantaa jakamista ja työmotivaatiota. Senioripalveluista on määrätietoisella työllä tehtävä houkutteleva vaihtoehto, jotta henkilökunnan hankinnassa onnistutaan.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Alueelliset palvelut

Vastuuhenkilöt: perusturvajohtaja ja johtava lääkäri

Vastuualueen tehtävät

Vastuualue sisältää erikoissairaanhoidon ja terveydensuojelun. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri vastaa pääsääntöisesti erikoissairaanhoidosta. Loviisan kaupungilla on myös yhteistointasopimus Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kanssa. Porvoon kaupunki vastaa ympäristöterveydenhuollon palveluista.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- Asiakas ja kuntalainen: asiakkaiden aktiivisen roolin vahvistaminen, varhainen puuttuminen sekä omahoidon ja kuntouttavan työotteen tehostaminen
- Henkilöstö ja johtaminen: rohkea, vastuullinen ja oikeudenmukainen johtaminen sekä palveluhenkinen ja osallistava päätöksenteko työllisyyttä huomioiden
- Talous: talouden jatkuva seuranta ja tasapainottaminen.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Vuonna 2017 astunee voimaan sekä uusi päivystysasetus että sote-järjestämislaki. Mikäli sote-uudistus toteutuu luvatussa aikataulussa, se leimaa yhteistoimintaa erikoissairaanhoidon kanssa hyvinkin suuressa määrin. Luvassa on tuolloin suuri määrä erilaisia yhteistyöhankkeita ja yhteensovittamisprosesseja, joiden tarkempi sisältö muotoutuu vasta vuoden 2017 aikana, talousarvion laadinnan jälkeen. Jos uudistus jostain syystä viivästyy, yhteistoiminta erikoissairaanhoidon kanssa syvenee joka tapauksessa palliativisen poliklinikan, apuvälinekeskuksen, tupakasta vieroitustoiminnan ja tiivistyvän konsultaatiotoiminnan myötä. Myös uuden päivystysasetuksen mukanaan tuomat vaatimukset muuttavat toimintaympäristöä kummankin yhteistyösairaalan kohdalla. Ympäristöterveydenhuolto on elänyt jo monta vuotta alueellisen yhteistoiminnan aikaa, joten sote-uudistuksella on todennäköisesti siihen vain vähäinen vaikutus.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Asiakas ja kuntalainen: asiakkaiden aktiivisen roolin vahvistaminen, varhainen puuttuminen sekä omahoidon ja kuntouttavan työotteiden tehostaminen

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Omahoito ja kuntouttava hoito huomioidaan yhteisten palveluprosessien luomisessa.	Omahoidon osuus integroidaan potilaan palveluprosessiin mahdollisuuksien mukaan sekä erikoissairaanhoidossa että perusterveydenhuollossa.	Omahoito on kuvattu palvelumuodoissa. Kuntouttava yksikkö on mahdollisesti perustettu Porvoon sairaalaan.	Informaatio, joka annetaan yhteisten erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välisen suunnittelu- ja toimeenpanokokousten yhteydessä.

Henkilöstö ja johtaminen: rohkea, vastuullinen ja oikeudenmukainen johtaminen sekä palveluhenkinen ja osallistava päätöksenteko työllisyyttä huomioiden

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Harjoitetaan rohkeaa, vastuullista ja oikeudenmukaista yhteisjohtamista ja yhteistyötä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä sote-uudistusta rakentaen.	Rakennetaan yhteiset ja toimivat suunnittelufoorumit erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välille.	Itä-Uudellamaalla ja Uudellamaalla erikoissairaanhoidon ja kuntien perusterveydenhuolto suunnittelevat ja rakentavat ”yhteistä tulevaisuutta”.	Osavuotiskatsauksen tilanearvio suunnittelun etene- misestä.

Talous: talouden jatkuva seuranta ja tasapainottaminen

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Palveluja tuotetaan kustannustehokkaasti.	Talousarvion seuranta on jatkuvaa ja poikkeamiin reagoidaan varhaisessa vaiheessa.	Talousarvion toteutuminen.	Osavuotiskatsaus, joka sisältää arvion ja ennusteen.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21135 Alueelliset palvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	90 995	83 890	92 890	94 100	
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakulut	-19 497 027	-19 693 517	-18 504 111	-18 744 664	
<i>josta sisäiset</i>	-89 180	-37 367	-36 601	-37 077	
Toimintakate	-19 406 032	-19 609 627	-18 411 221	-18 650 564	
<i>josta sisäiset</i>	-89 180	-37 367	-36 601	-37 077	
Toimintakate ulkoinen	-19 316 852	-19 572 260	-18 374 620	-18 613 488	

Josta Lapinjärven osuus n. 64 000 euroa.

SIVISTYSKESKUS

Toimintaperiaatteet

Sivistyskeskus tarjoaa kaupungin asukkaille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatus-, opetus-, koulutus-, vapaan sivistystyön, vapaa-aika-, museo-, kulttuuri- ja kirjastopalveluita.

Palveluita tarjotaan ja järjestetään Loviisan kaupungin strategia huomioiden osaavan ja motivoituneen henkilökunnan kautta asiakaslähtöisesti. Palveluita ylläpidetään ja kehitetään yhteistyössä muiden hallintokuntien, asukkaiden ja yhdistysten kanssa. Sivistyskeskus panostaa kaksikielisellä toiminnallaan lasten ja nuorten hyvinvointiin, elämänlaadun parantamiseen, kulttuuriprofiilin luomiseen sekä terveiden elämäntapojen ja aktiivisen kansalaisuuden edistämiseen.

Sivistyskeskukseen kuuluvat seuraavat vastuualueet:

- hallinto ja kehittäminen
- varhaiskasvatus
- koulutus
- lukio ja ammatillinen koulutus
- vapaa sivistystyö
- vapaa-aikatoimi
- kirjasto- ja kulttuuritoimi.

Lainsäädännössä *småbarnspedagogik* on uusi ruotsinkielinen termi aiemmin käytetyille termille *småbarnsfostran*. Näin ollen uutta termiä käytetään tässä talousarvioissa. Suomenkielinen termi *varhaiskasvatus* ei ole muuttunut.

Toiminnan painopisteet ovat

1. Asiakas ja kuntalainen: palvelut, osallisuus ja hyvinvointi
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen ja sijainnin hyödyntäminen
3. Henkilöstö ja johtaminen: toimivat yhteistyö- ja johtamisjärjestelmät sekä osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö
4. Talous: terve ja kustannustehokas kuntatalous.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2114 Sivistyskeskus

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Myyntituotot	2 061 887	1 113 626	1 118 810	1 133 355	1 148 088
Maksutuotot	1 105 109	1 037 489	1 055 460	1 069 181	1 083 080
Tuet ja avustukset	423 230	401 324	289 075	292 833	296 640
Vuokratuotot	42 227	247 548	68 326	69 214	70 114
Muut toimintatuotot	373 739	17 900	179 420	181 752	184 115
Toimintatuotot	4 006 192	2 817 887	2 711 091	2 746 335	2 782 038
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 237 534</i>	<i>184 222</i>	<i>159 420</i>	<i>161 492</i>	<i>163 592</i>
Henkilöstökulut	-18 667 914	-19 018 930	-18 571 140	-18 812 565	-19 057 128
Palvelujen ostot	-7 271 111	-5 672 795	-5 852 277	-5 928 357	-6 005 425
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-826 324	-818 888	-912 694	-924 559	-936 578
Avustukset	-1 326 655	-1 392 300	-1 381 300	-1 399 257	-1 417 447
Muut toimintakulut	-4 207 305	-4 213 296	-4 203 854	-4 258 504	-4 313 865
Toimintakulut	-32 299 309	-31 116 209	-30 921 265	-31 323 241	-31 730 444
<i>josta sisäiset</i>	<i>-7 485 288</i>	<i>-5 605 854</i>	<i>-5 761 427</i>	<i>-5 836 326</i>	<i>-5 912 198</i>
Toimintakate	-28 293 117	-28 298 322	-28 210 174	-28 576 906	-28 948 406
<i>josta sisäiset</i>	<i>-6 247 754</i>	<i>-5 421 632</i>	<i>-5 602 007</i>	<i>-5 674 833</i>	<i>-5 748 606</i>
Toimintakate ulkoinen	-22 045 363	-22 876 690	-22 608 167	-22 902 073	-23 199 800
Poistot ja arvonalentumiset	-39 971	-114 690	-114 690	-114 690	-114 690
Kustannuslaskennalliset erät		-840 440	-927 250	-939 304	-951 515

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2017 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Sivistyskeskuksen toiminnan painopisteet:

1. Asiakas ja kuntalainen: palvelu, osallisuus ja hyvinvointi

AVAINVAOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Kuntalaisten sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden.	Sivistyskeskuksen palvelut järjestetään vuorovaikutteisesti ja asiakaslähtöisesti kuntalaisten hyvinvointia tukien.	Kehitetään palveluita ja reagoidaan muutostarpeisiin. Laaditaan keskuksen arviointisuunnitelma, jonka perusteella arvioidaan toimintaa ja osallistetaan kuntalaisia.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen ja sijainnin hyödyntäminen

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Positiivinen kuva kaupungista vetovoimaisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen.	Lisätään kaupungin houkuttelevuutta tarjoamalla laadukkaita palveluja lähellä kunta-laista.	Kehitetään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Lisätään näkyvyyttä.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.

3. Henkilöstö ja johtaminen: toimivat yhteistyö- ja johtamisjärjestelmät sekä osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta.	Panostetaan hyvään johtamiseen sekä ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan.	Osallistutaan sekä sisäisiin että ulkoisiin koulutuksiin. Käydään vuosittaiset kehityskeskustelut. Järjestetään työnohjausta ennaltaehkäisevästi.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.

4. Talous: terve ja kustannustehokas talous

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta.	Sopeutetaan toimintaa taloudelliseen tilanteeseen.	Seurataan talousarvion toteumaa, laaditaan ennusteita ja reagoidaan poikkeamiin.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.

Vuoden 2017 ja tulevien vuosien toiminta on edelleen haasteellista. Taloudellinen tilanne vaatii jatkuvaa tehostamista. Tasapainottaminen edellyttää paljon hallinnollista työtä sekä hyvää muutostohtamista.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja, taloussuunnittelija, suunnittelija

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tuottaa ja ylläpitää tasavertaisia ja kustannustehokkaasti toimivia sivistyspalveluja koko alueelle ja alueen asukkaille. Vastuualue huolehtii keskuksen yhteisistä talous- ja hallintotehtävistä. Toimintaa ohjaavat säädökset opetustoimesta, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta, hankintatoimesta ja hallintomenettelyistä. Vastuualue hoitaa lisäksi oppilaskuljetusten hallinnoinnin ja koordinoinnin.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

1. Asiakas ja kuntalainen: luodaan kuntalaisille sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: luodaan positiivinen kuva kaupungista sekä lisätään vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä
3. Henkilöstö ja johtaminen: osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta
4. Talous: taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Sivistyskeskuksessa tarkastellaan suunnittelukaudella säännöllisesti palvelutarjonnan riittävyyttä suhteessa palvelutarpeeseen sekä asukasmuutoksiin ja –ennusteisiin. Suunnittelukauden aikana on kaikessa toiminnassa huomioitava tehostamis- ja sopeuttamistarpeet.

Valtakunnalliset muutokset, joilla on vaikutusta mm. valtion rahoitukseen, huomioidaan toiminnassa ja tulevassa suunnittelussa ja palvelutarjonnan järjestämisessä.

Riskiarviointi

- Koko keskuksen henkilökunnan osallistaminen arviointisuunnitelma- sekä kehittämissuunnitelmatyössä.
- Henkilökunnan sitouttaminen uuden johtamistavan kehittämisessä ja käyttöönotossa.
- Kehityskeskustelujen perusteella laadittavien henkilökohtaisten ja työyhteisöjen kehittämissuunnitelmien laadinta.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: luodaan kuntalaisille sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Järjestetään sivistyskeskuksen palvelut vuorovaikutteisesti ja asiakaslähtöisesti kuntalaisten hyvinvointia tukien.	Laaditaan keskuksen arviointisuunnitelma, jonka perusteella voidaan vuosittain vuodesta 2018 eteenpäin eri tavoin arvioida toimintaa. Jatketaan keskuksen kehittämissuunnitelmatyötä.	Laaditaan arviointisuunnitelman kevään aikana ja se hyväksytään syksyllä 2017 ja otetaan käyttöön vuoden 2018 alusta. Kehittämissuunnitelman suuntaviivat käsitellään uuden valtuustokauden alussa poliittisissa toimielimissä.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: luodaan positiivinen kuva kaupungista sekä lisätään vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Lisätään kaupungin houkuttelevuutta tarjoamalla laadukkaita palveluja lähellä kunta-laista.	Lisätään vastuualueiden näkyvyyttä ja houkuttelevuutta eri toimenpitein.	Laaditaan esitteitä, joiden avulla näkyvyys ja vetovoimaisuus lisääntyvät. Ollaan aktiivinen toimija sosiaalisessa mediassa, mm. Facebookissa.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

3. Henkilöstö ja johtaminen: osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Panostetaan hyvään johtamiseen sekä ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan.	Osallistutaan johtamiskoulutuksiin, jotka tukevat ja kehittävät keskuksen toimintaa. Osallistutaan uuden johtamistavan kehittämiseen ja otetaan käyttöön uusia käytäntöjä perusturvakeskuksen ja sivistyskeskuksen palvelumuotojen välille. Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen Käydään jokaisen työntekijän kanssa kehityskeskustelut, joiden perusteella laaditaan henkilökohtaiset ja työyhteisön kehittämissuunnitelmat.	Osallistutaan sisäisiin ja ulkoiisiin johtamiskoulutuksiin. Kehitetään yhteisiä toimintatapoja perusturvakeskuksen lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kanssa. Hyödynnetään työhyvinvointikyselyn tuloksia Kirjataan kehityskeskustelut sekä henkilökohtaiset ja työyhteisön kehittämissuunnitelmat.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

4. Talous: taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Sopeutetaan toimintaa taloudelliseen tilanteeseen.	Seurataan talousarvion toteumaa, laaditaan ennusteita ja reagoidaan poikkeamiin.	Osavuosisikatsaus ja tilinpäätös.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21140 Hallinto ja kehittäminen

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	985 089	15 500	15 500	15 702	15 906
<i>josta sisäiset</i>	<i>969 441</i>				
Toimintakulut	-969 445	-976 205	-409 753	-415 080	-420 476
<i>josta sisäiset</i>	<i>-44 028</i>	<i>-8 131</i>	<i>-4 571</i>	<i>-4 630</i>	<i>-4 691</i>
Toimintakate	15 644	-960 705	-394 253	-399 378	-404 570
<i>josta sisäiset</i>	<i>925 413</i>	<i>-8 131</i>	<i>-4 571</i>	<i>-4 630</i>	<i>-4 691</i>
Toimintakate ulkoinen	-909 769	-952 574	-389 682	-394 748	-399 880

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Nettomenot, euroa/asukas	58,8 ulk. (1,0 + sis.)	61,4 ulk. (0 + sis.)	25,2 ext.		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö, päiväkodinjohtajat

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tarjota alle kouluikäisille lapsille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja, jotka vastaavat lasten ja heidän perheidensä tarpeita ja toivomuksia parhaalla mahdollisella tavalla.

Varhaiskasvatus koostuu lapsen suunnitelmallisesta ja tavoitteellisesta kasvatuksesta, opetuksen ja hoidon muodostamasta kokonaisuudesta, jossa painottuu pedagogiikka.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Asiakas ja kuntalainen: luodaan kuntalaisille sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: luodaan positiivinen kuva kaupungista sekä lisätään vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä
3. Henkilöstö ja johtaminen: osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta
4. Talous: taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Varhaiskasvatuksen sisällöllinen laatu

Varhaiskasvatuksen valtakunnalliset uudet perusteet valmistuvat lokakuun 2016 aikana. Sen jälkeen kunnan varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään, kuten myös lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelman lomake.

Varhaiskasvatuksen kysyntä

Varhaiskasvatuksen tarve vaihtelee eri kaupunginosissa. Sävträskissä ja Isnäsissä olisi tarvetta lisäpaikoille. Tilojen saatavuutta selvitetään.

Kuggomin päiväkodin tulevaisuus

Kuggomin päiväkodin vuokrasopimus on tehty vain vuodeksi eteenpäin, joten se umpeutuu 31.7.2017. Toiminnan jatkumista muissa tiloissa selvitetään edelleen, jotta päätös asiaan saataisiin ajoissa ennen seuraavan toimintakauden suunnittelua.

Riskiarvio

- Rekrytoinnin tehostaminen ei takaa muodollisesti kelpoisten hakijoiden määrää.
- Yhden ryhmän päiväkotien lastentarhanopettaja ei saa työyhteisössään vertaistukea pedagogisissa asioissa.
- Laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden takaamiselle tarvitaan laaja yhteistyöverkosto.
- Kielikylvyn jatkuvuuteen ei ole mitään takeita kaupungin vähentyneen syntyvyyden takia.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: luodaan kuntalaisille sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Järjestetään varhaiskasvatuspalvelut vuorovaikutteisesti ja asiakaslähtöisesti lasten hyvinvointia tukien.	<p>Treffis jatkaa avointa varhaiskasvatustoimintaa Loviisassa ja pitää perhekahvilaa Koskenkylässä, jossa teemapäivät järjestetään yhdessä perusturvakeskuksen kanssa.</p> <p>Päiväkodeissa ja ryhmäperhepäiväkodeissa on otettu käyttöön omahoitajasysteemi lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksen, johon kuuluu mm. kotikäynti.</p> <p>Varhaiskasvatuskeskustelut käydään jokaisen lapsen huoltajien kanssa.</p> <p>Otetaan peda.net-ohjelma käyttöön</p> <ul style="list-style-type: none"> – informaatiokanava vanhemmille – arviointilomake, viedään peda.netiin – järjestetään henkilöstölle koulutusta ohjelman käytöstä. <p>Päivähoito-ohjelmaan tilataan uusi osio, joka mahdollistaa huoltajia ilmoittamaan sähköisesti lapsen tarpeen varhaiskasvatuksessa, sekä mobiilikirjauksen lapsen läsnäolosta.</p>	<p>Seurataan Treffiksen osallistujamääriä.</p> <p>Huoltajien kanssa käydyt varhaiskasvatuskeskustelut kirjataan ja yhdessä tehdyt päätökset ovat perustana varhaiskasvatustoiminnan suunnittelulle.</p> <p>Ohjelma otetaan käyttöön viimeistään 1.8.2017.</p> <p>Ohjelma otetaan käyttöön viimeistään 1.8.2017.</p>	<p>Osavuosikatsaus.</p> <p>Varhaiskasvatuspäällikkö yhdessä päiväkodinjohtajien kanssa.</p>

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: luodaan positiivinen kuva kaupungista ja lisätään vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Lisätään kaupungin houkuttelevuutta tarjoamalla laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja lähellä lapsiperheitä.	<p>Päivitetään varhaiskasvatussuunnitelmaa.</p> <p>Selvitetään Kuggomin päiväkodin tulevaisuutta ja Sävträskin ja Isnäsin lisäpaikkatarvetta.</p> <p>Toteutetaan yhteistyökokeilu yhdessä huoltajien kanssa päivittämällä lapsen varhaiskasvatussuunnitelma samanaikaisesti lastenneuvolan 3-vuotis-tarkastuksen yhteydessä.</p> <p>Osallistutaan varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palveluiden esitteen tekemiseen.</p> <p>Kielikylpyryhmä perustetaan Rauhalan päiväkotiin 1.8.2017.</p>	<p>Päivitetty varhaiskasvatussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2017.</p> <p>Löydetään Kuggomin, Hembackan ja Isnäsin varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille sopivat tilat.</p> <p>Kerätään palautetta vanhemmilta.</p> <p>Esite valmistuu vuoden 2017 aikana.</p>	<p>Osavuosikatsaus.</p> <p>Varhaiskasvatuspäällikkö yhdessä päiväkodinjohtajien kanssa.</p>

3. Henkilöstö ja johtaminen: osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Panostetaan hyvään johtamiseen sekä ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan.	<p>Käydään vuosittaiset kehityskeskustelut touko–kesäkuussa.</p> <p>Järjestetään työnohjausta ennaltaehkäisevästi.</p> <p>Henkilöstö osallistuu sekä sisäisiin että ulkoisiin täydennyskoulutuksiin.</p> <p>Osallistutaan uuden johtamistavan kehittämiseen ja otetaan käyttöön uusia käytäntöjä perusturvakeskuksen ja sivistyskeskuksen palvelumuotojen välille.</p>	<p>Esimies kirjaa kehityskeskustelut.</p> <p>Esimies määrää henkilökunnan osallistumaan tarvittaviin täydennyskoulutuksiin.</p> <p>Treffiksen perhekahvilan toimivuus ja kokeilun, jossa lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tehdään lapsen 3-vuotis-tarkastuksen yhteydessä, onnistuminen.</p>	<p>Osavuosikatsaus.</p> <p>Varhaiskasvatuspäällikkö yhdessä päiväkodinjohtajien kanssa.</p>

4. Talous: taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Sopeutetaan varhaiskasvatus-toimintaa taloudelliseen tilanteeseen.	Seurataan talousarviota jatkuvasti ja reagoidaan poikkeamiin varhaisessa vaiheessa.	<p>Jokainen yksikkö vastaa talousarvion tarkasta seurannasta.</p> <p>Arvioidaan uuden henkilökunnan tai sijaisten palkkaamisen tarvetta tapauskohtaisesti lakisäätöisiä henkilöstömitoituksia koskevia määräyksiä noudattaen.</p>	<p>Osavuosikatsaus.</p> <p>Varhaiskasvatuspäällikkö yhdessä päiväkodinjohtajien kanssa.</p>

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21141 Varhaiskasvatus

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	926 362	821 400	849 000	860037	871217
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakulut	-8 011 474	-7 565 138	-7 674 920	-7774694	-7875765
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 540 323</i>	<i>-1 082 413</i>	<i>-1 130 192</i>	<i>-1 144 884</i>	<i>-1 159 768</i>
Toimintakate	-7 085 112	-6 743 738	-6 825 920	-6 914 657	-7 004 548
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1540323</i>	<i>-1082413</i>	<i>-1130192</i>	<i>-1144884</i>	<i>-1159768</i>
Toimintakate ulkoinen	-5 544 789	-5 661 325	-5 695 728	-5 769 772	-5 844 780

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
0–6-vuotiaiden määrä	982	1 000	800	820	830
Päivähoidossa					
Lapset	509	540	540	550	565
euroa/lapsi, netto	7 045 ulk. (9 831 + sis.)	6 730 ulk. (9 329 + sis.)	6 831 ulk.		
Ryhmäperhepäivähoidossa					
Lapset	39	30	20	20	20
euroa/lapsi, netto	7 688 ulk. (9 156 + sis.)	8 729 ulk. (10 402 + sis.)	10 270 ulk.		
Perhepäivähoidossa					
Lapset	26	20	12	12	8
euroa/lapsi, netto	11 051 ulk. (11 951 + sis.)	13 841 ulk. (14 774 + sis.)	15 343 ulk.		
Yhteensä päivähoidossa					
Tukea tarvitsevat lapset	172	70	115	120	120
Vuorohoidossa olevat lapset	13	30	12	12	12
Kotihoidon tuet					
Lakisääteinen, lapsia	218	225	185	190	195
Kuntalisä, perheitä	217	180	170	170	
Yksityisen hoidon tuet					
Lakisääteinen, lapsia	23	23	23	23	23
Kuntalisä, lapsia	23	23	23	23	23
Avoin varhaiskasvatus					
Treffis/perheitä/vuosi	199	140	170	180	180
Lapsia leikkikerhoissa	31	35	30	30	30

Leikkikerhon järjestäminen Rauhala päiväkodissa riippuu kielikylyn alkamisesta. Molemmat vaihtoehdot eivät mahdu saman katon alle, eikä koko- ja osa-aikapaikkoja keskustan alueella pystytä vähentämään.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Koulutus

Vastuuhenkilö: koulutuspäällikkö ja rehtorit/koulunjohtajat

Vastuualueen tehtävät

Koulutuksen lakisääteisiin tehtäviin kuuluu uuden opetussuunnitelman mukaisen esi- ja perusopetuksen järjestäminen, aamu- ja iltapäivätoiminnan ylläpitäminen sekä kerhotoiminnan järjestäminen.

Lapsia ja nuoria osallistetaan tuottamaan itselleen sekä muille myönteisiä kasvu- ja oppimiskokemuksia, jolloin herää halu elinikäiseen oppimiseen. Kehitetään oppilaiden kykyä arvioida asioita kriittisesti, luoda uutta kulttuuria sekä uudistaa ajattelu- ja toimintatapoja. Heidä kannustetaan ilmaisemaan mielipiteitään. Heidät otetaan mukaan koulun yhteisten asioiden sekä oppimisen suunnitteluun ja päätöksentekoon.

Opetuksessa ja kerhotoiminnassa turvataan aikuisen läsnäolo ja riittävä huolenpito sekä puututaan nopeasti ja systemaattisesti kiusaamiseen. Koulu pyrkii yhteistoimintaan oppilaan elämään vaikuttavien muiden tahojen kanssa.

Perusopetus antaa oppilaille valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Asiakas ja kuntalainen: luodaan kuntalaisille sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: luodaan positiivinen kuva kaupungista sekä lisätään vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä
3. Henkilöstö ja johtaminen: osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta
4. Talous: taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Opetuksen sisällöllinen laatu

Opetuksen keskeisenä asiakirjana toimii opetussuunnitelma. Paikallinen opetussuunnitelma ja tuntijako otettiin käyttöön syksyllä 2016 esiopetuksessa ja luokilla 1–6. Opetussuunnitelma otetaan käyttöön porrastetusti alkaen vuosiluokasta 7 vuonna 2017. Osana opetussuunnitelmaa koulujen lukuvuosisuunnitelmien kautta pyritään paikallisiin tavoitteisiin ja vahvuuksien hyödyntämiseen. Vuonna 2017 keskeisenä teemana on Suomi 100. Arviointi toteutetaan lukuvuosisuunnitelmien pohjalta.

Pedagogiikan ja toimintakulttuurin uudistaminen.

Tukimuotojen kehittäminen

Opiskeluhoitoa kehitetään yhteistyössä perusturvakeskuksen kanssa niin, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus alkaen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle saakka. Perusopetukseen valmistavaa opetusta ja valmistavan opetuksen jälkeistä tukea kehitetään.

ICT-suunnitelman jalkauttamista tuetaan kehittämällä ICT-tukea ja tietoteknistä osaamista.

Yhteistyö ja näkyvyys

Yhteistyötä muiden tahojen kanssa lisätään ja panostetaan paikallisiin toimijoihin ja luodaan aktiivisesti positiivinen kuva opetuksesta. Päämääränä on laadukas perusopetus kahdella kielellä perustuen opetus- ja kulttuuriministeriön laatimiin laatukriteereihin.

Koulurakennushankkeiden käynnistäminen

Lovisanejdens högskolebyggnad ja Koskenkylän kouluhankkeiden valmistelu aloitetaan.

Riski-arvio

- Koulutuskustannukset lisääntyvät Osaava/Kunnig-hankkeen päättyessä 1.8.2017.
- Tasa-arvohankkeen avustusten pienentyessä tai loppuessa emme voi ylläpitää omilla varoilla samaa toimintaa.
- Rekrytoinnin tehostaminen ei takaa muodollisesti kelpoisten hakijoiden määrän lisäämistä.
- Liian pienet opetusryhmät voivat johtaa haastaviin opetusjärjestelyihin, esimerkiksi koskien esiopetusta.
- Kielikylpytoiminnan jatkumosta on vaikea ennustaa. Opetusryhmien oppilasmäärä on pysyttävä vakaana.
- Laadukkaiden koulutuspalveluiden lisääminen vaatii laajan yhteistyöverkoston.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: luodaan kuntalaisille sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Järjestetään koulutuspalvelut vuorovaikutteisesti ja asiakaslähtöisesti oppilaiden hyvinvointia tukien.	Oppilaita osallistetaan mm. oppilaskuntatoimintaa kehittämällä sekä koulu- että kaupunkitasolla.	Toimintakertomus.	Rehtorit, koulunjohtajat ja oppilaskuntien ohjaajat.
	Sovelletaan monipuolisia, oppilasta aktivoivia työtapoja.	Toimintakertomus.	Rehtorit, koulunjohtajat ja opettajat.
	Tehdään yhteistyötä, järjestetään mm. kerhotoimintaa ja kehitetään kulttuuripolkua, eri sidosryhmien kanssa.		Koulutuspäällikkö, rehtorit ja koulunjohtajat sekä Primus-Wilma-työryhmä.
	Kehitetään Wilma-ohjelmaa ja tiedottamista.		Vastuupettajat, rehtorit ja koulunjohtajat.
	Kehitetään koulujen kotisivuja peda.net-alustalla.	Kotisivujen sisältö ja ajankoh-taisuus.	
	Järjestetään aamu- ja iltapäivätoimintaa.	Vuosittainen huoltajakysely.	Aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattori sekä koulutus-päällikkö.
	Kehitetään opiskeluhoitopalveluita.	Opiskeluhoitosuunnitelmat ja hyvinvointikyselyt.	Opiskeluhoitolaisten ohjausryhmä ja koulujen monialaiset opiskeluhoitoryhmät.
	Kehitetään kaksikielisyyttä.	Lisätään toimintaa joka liittyy kaksikielisyyteen.	Rehtorit, koulunjohtajat ja opettajat.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: luodaan positiivinen kuva kaupungista sekä lisätään vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Lisätään kaupungin houkuttelevuutta tarjoamalla laadukkaita koulutuspalveluja lähellä kuntalaista.	Laaditaan yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa koulutuksen palveluiden esite.	Esite valmistuu vuoden 2017 aikana.	Koulutuspäällikkö, rehtorit ja koulunjohtajat. Koulutuspäällikkö, rehtorit ja koulunjohtajat. Koulutuspäällikkö, rehtorit ja koulunjohtajat. Sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö ja aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattori. Koulutuspäällikkö, suunnittelija ja tehtävään nimetty vastuhenkilö.
	Lisätään näkyvyyttä ajankohteisissa asioissa.	Koulujen kotisivut, sosiaalinen media, lehdistö.	
	Kehitetään rekrytointia.	Opetushenkilökunta on muodollisesti kelpoista.	
	Opetusryhmät ovat mielekkään kokoiset.	Oppimistulosten ja viihtyisyyden jatkuva arviointi.	
	Ylläpidetään aamu- ja iltapäivätoimintaa.	Kysely huoltajille vuosittain.	
Kehitetään tasa-arvohanketta.	Hankkeen toiminnan väliarviointi. Hankkeen loppuselvytys.		

3. Henkilöstö ja johtaminen: osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Panostetaan hyvään johtamiseen sekä ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan.	Esimies pitää perehdytystilaisuuden uudelle opetushenkilöstölle lukuvuoden alussa.		Koulutuspäällikkö, rehtorit ja koulunjohtajat.
	Opettajat ja koulunkäynninohjaajat laativat lukuvuoden alussa henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman.	Suunnitelmaa seurataan kehityskeskustelun yhteydessä.	Rehtorit ja koulunjohtajat.
	Kehityskeskusteluja käydään vuosittain.	Esimies kirjaa kehityskeskustelut.	Koulutuspäällikkö yhdessä rehtoreiden ja koulunjohtajien kanssa.
	Henkilökuntaa ohjataan osallistumaan monipuolisiin täydennyskoulutuksiin koulutussuunnitelman mukaisesti.	Koulutuksiin osallistuvien lukumäärä. Osaava/Kunnig-ohjelman koulutusten palaute.	Koulutuspäällikkö yhdessä rehtoreiden ja koulunjohtajien kanssa. Osaava/Kunnig-johtoryhmä.
	Työviihtyvyyttä lisätään hyvällä johtamisella, ajanmukaisten koulukiinteistöjen ja opetusvälineiden avulla.	Koulukohtaisilla työhyvinvointikyselyillä. Opetusvälineiden määrä ja käytettävyys.	
	Työnohjausta ja muita tukipalveluita tarjotaan tarvittaessa.	Työnohjauksien määrä. Henkilökunnan sairauspoissaolojen määrä.	Koulutuspäällikkö yhdessä rehtoreiden ja koulunjohtajien kanssa. Henkilöstöosasto.
	Koulutoimen johdon yhteisiä toimintamalleja kehitetään yhdessä perusturvakeskuksen johdon kanssa.	Yhteiset strategiat ja suunnitelmat.	Koulutuspäällikkö yhdessä rehtoreiden ja koulunjohtajien kanssa.

4. Talous: taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Sopeutetaan perusopetuksen kulut kaupungin taloudelliseen tilanteeseen.	Talousarviota seurataan jatkuvasti ja poikkeamiin reagoidaan varhaisessa vaiheessa.	Talousarvion toteutuminen. Osavuosikatsaus.	Koulutuspäällikkö yhdessä rehtoreiden ja koulunjohtajien kanssa sekä taloussuunnittelija.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21142 Koulutus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	1 221 517	1 198 871	1 080 735	1 094 785	1 109 017
<i>josta sisäiset</i>	4169	2610	2610	2644	2678
Toimintakulut	-16 478 209	-16 132 680	-16 250 027	-16 461 277	-16 675 274
<i>josta sisäiset</i>	-3 536 723	-2 679 870	-2 762 981	-2 798 900	-2 835 285
Toimintakate	-15 256 692	-14 933 809	-15 169 292	-15 366 493	-15 566 257
<i>josta sisäiset</i>	-3 532 554	-2 677 260	-2 760 371	-2 796 256	-2 832 607
Toimintakate ulkoinen	-11 724 138	-12 256 549	-12 408 921	-12 570 237	-12 733 650

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Määrä					
Kouluja	15	15	15	15	15
Esikouluryhmät/oppilasmäärä	/152	12/154	/151		
Perusopetuksen ryhmien lukumäärä/oppilasmäärä	/1 480	107/1 477	/1 481		
Erityisen tuen piiriin siirretyt, %	9,7	9,1			
Perusopetuksen oppilaita/koulunkäynninohjaaja	36	40,8			
Talous					
Esikoulukustannukset/oppilas, netto, euroa	5 251 ulk. (6 460 + sis.)	5 387 ulk. (6 649 + sis.)	5 965 ulk.		
Esikoulun kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	585	645	874		
Perusopetuksen kustannukset/oppilas, netto, euroa	7 424 ulk. (9 673 + sis.)	7 853 ulk. (9 960 + sis.)	7 751 ulk.		
Perusopetuksen kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	843	925	900		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja, rehtorit

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tavoitteena on lukiokoulutuksen turvaaminen sekä suunnitelmallinen opiskelijarekrytointi ja näkyvyyden parantaminen. Lisäksi toimintaa kehitetään aktiivisesti mm. luomalla yhteistyöverkostoja ja kehittämällä esimerkiksi yrittäjyyskasvatusta, opettajien ja opiskelijoiden tieto- ja viestintäteknikkataitoja (TVT) ja joustavia opetusmenetelmiä. Lukiot valmistautuvat ylioppilaskirjoitusten sähköistymiseen, joka käynnistyi joidenkin aineiden kohdalla vuonna 2016 ja suunnitelmien mukaan toteutuu täysimääräisesti vuonna 2019. Lukiot antavat opiskelijoille laadukasta ja ajanmukaista opetusta, joka mahdollistaa hyvät jatko-opintomahdollisuudet.

Toisen asteen koulutuksen kohdalla suunnittelukaudella tapahtunee suuria rakenne- ja valtionosuusmuutoksia. Tehtävänä on kuitenkin, yhtenä aktiivisena toimijana, turvata hyvät toisen asteen koulutuksen mahdollisuudet kaupungin nuorille.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Asiakas ja kuntalainen: luodaan kuntalaisille sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: luodaan positiivinen kuva kaupungista sekä lisätään vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä
3. Henkilöstö ja johtaminen: osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta
4. Talous: taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta.

Vastuualueen päämääränä on panostaa laajaan alueelliseen yhteistyöhön ja lisätä lukiokoulutuksen houkuttelevuutta. Muiden oppilaitosten (lukiot ja ammatilliset oppilaitokset) ja yritysten, yhteisöjen ja muiden instituutioiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla opiskelijoille on mahdollista tarjota laajempaa ja monipuolisempaa kurssitarjontaa.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain edellyttämät opiskeluhoillon käytänteet järjestetään niin, että niistä muodostuu toimiva ja yhtenäinen jatkumo perusopetukselle.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Lukion uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2016. Opetussuunnitelma tuo mukanaan ratkaisuja, jotka kehittävät lukion toimintakulttuuria tukemaan opiskelijoiden hyvinvointia, jaksamista ja osallisuutta. Vuorovaikutusta lukion sisällä ja suhteessa ympäröivään yhteiskuntaan lisätään. Tavoitteena on resurssien joustava ja tehokas käyttö.

Toisen asteen koulutuksen kohdalla suunnittelukaudella tapahtunee rakenne- ja valtionosuusmuutoksia. Tehtävänä on kuitenkin, yhtenä aktiivisena toimijana, turvata hyvät toisen asteen koulutuksen mahdollisuudet kaupungin nuorille. Tavoitteena on myös löytää omistajakuntien alueellinen yhteinen tahtotila liittyen toisen asteen ammatillisen koulutuksen tilajärjestelyihin ja hallintoon.

Riskiarvio

- Valtionosuuksien osuus on pieni (laskentakaavion muutos).
- Lukiokoulutukseen hakeutuvien määrä – notkahdukset ovat mahdollisia, mikä johtaa koulumuodon houkuttelevuuden vähenemiseen.
- Opettajien rekrytointi on haastavampaa pienissä lukioissa.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: luodaan kuntalaisille sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Järjestetään lukiokoulutusta opiskelijoiden hyvinvointia tukien yhdessä opiskelijoiden kanssa.	Alueellisen yhteistyön avulla lisätään kurssitarjontaa yli kielirajojen. Lisätään ja kehitetään opiskeluhuoltopalveluja ja opiskelijoiden tukitoimia.	Lukion aloittavien määrä suhteessa ikäluokkaan. Lukion keskeyttäneiden määrä. Hyvinvointikyselyt.	Rehtorit ja lukion yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: luodaan positiivinen kuva kaupungista sekä lisätään vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Lisätään lukiokoulutuksen houkuttelevuutta tarjoamalla laadukkaita palveluja lähellä kuntalaista.	Lisätään yhteistyötä paikallisten yritysten, yhdistysten ja kuntaorganisaation kanssa. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknikkaa ja uuden opetus suunnitelman mukaisia opetusmenetelmiä. Jokaisella alkavalla opiskelijalla on mahdollisuus hankkia kaupungin tukema kannettava tietokone. Osallistutaan aktiivisesti valtakunnallisiin ja kansainvälisiin projekteihin. Lisätään lukioiden näkyvyyttä medioissa. Lukioiden verkkosivustojen houkuttelevuutta lisätään ja sivustot pidetään ajan tasalla.	Toteutuneiden projektien määrä.	Sivistysjohtaja, rehtorit ja opettajat. Sivistysjohtaja, rehtorit, kaupungin ICT-osasto ja opettajat. Sivistysjohtaja, rehtorit ja kaupungin ICT-osasto. Rehtorit ja opettajat. Rehtorit ja opettajat. Rehtorit ja opettajat.

3. Henkilöstö ja johtaminen: osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Panostetaan hyvään johtamiseen sekä ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan.	Varmistetaan riittävät resurssit lukioiden hallintoon. Varmistetaan riittävät resurssit kurssien toteuttamiseen. Henkilökunnalle tarjotaan riittävästi täydennyskoulutusta. Huolehditaan henkilökunnan työhyvinvoinnista.	Lukioiden hallintoon käytettävissä olevat työtunnit. Tuntikehyksen määrä. Koulutuksiin osallistuvien määrä. Opetushenkilöstön henkilökohtaiset kehittämissuunnitelmat. Kehityskeskustelut ja työhyvinvointikyselyt.	Sivistysjohtaja. Sivistysjohtaja ja rehtorit. Sivistysjohtaja ja rehtorit. Rehtorit, sivistysjohtaja, henkilöstöpäällikkö ja työterveyshuolto.

4. Talous: taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Sopeutetaan toimintaa taloudelliseen tilanteeseen.	Pysytään talousarviossa.	Osavuusikatsaus. Tilinpäätös.	Sivistysjohtaja, rehtorit ja taloussuunnittelija.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21144 Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	73 119	68 210	88 210	89 357	90 518
<i>josta sisäiset</i>	686	710	710	719	729
Toimintakulut	-1 839 879	-1 705 087	-1 762 627	-1 785 541	-1 808 753
<i>josta sisäiset</i>	-475 990	-349 092	-361 305	-366 002	-370 760
Toimintakate	-1 766 760	-1 636 877	-1 674 417	-1 696 184	-1 718 235
<i>josta sisäiset</i>	-475 304	-348 382	-360 595	-365 283	-370 031
Toimintakate ulkoinen	-1 291 456	-1 288 495	-1 313 822	-1 330 902	-1 348 203

Lukioiden yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Opiskelijamäärä	179	190	186	188	190
Opetustunnit	370	370	374	372	370
Netto, euroa/opiskelija	7 383 ulk. (10 117 + sis.)	6 694 ulk. (9 205 + sis.)	6 762 ulk.		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Vapaa sivistystyö

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja ja rehtori

Vastuualueen tehtävät

Alueopistot, Lovisa svenska medborgarinstitut ja Valkon kansalaisopisto tarjoavat vapaasta sivistystyöstä säädetyn lain mukaista opetusta Lapinjärvellä, Loviisassa ja Pyhtäällä. Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti kurssitarjonta suunnataan kaikenikäisille opiskelijoille ja monenlaisille kohderyhmille, joskin pääkohderyhmänä ovat aikuiset.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Asiakas ja kuntalainen: luodaan kuntalaisille sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: luodaan positiivinen kuva kaupungista sekä lisätään vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä
3. Henkilöstö ja johtaminen: osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta
4. Talous: taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Alueopistot vahvistetaan valtakunnallisen ohjauksen edellyttämällä tavalla. Yhteistyöverkostoja luokitetaan mm. hanketoiminnan avulla.

Opistojen toiminnan kehittämisessä hyödynnetään CAF (Common Assessment Framework) vuonna 2015 valmistunutta itsearviointimallia joka toimii laadunarviointityökaluna.

Riskiarvio

- Valtionosuustuntimäärään oletetaan tulevan muutoksia – mahdolliset leikkaukset aiheuttanevat kurssimaksujen korotuspaineita.
- Kurssimaksujen kehitys vaikuttanee opiskelijamäärään.
- Henkilöstöohjelmaan liittyvien muutosten ennakointi.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: luodaan kuntalaisille sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Järjestetään opistojen toiminta ja tarjonta vuorovaikutteisesti ja asiakaslähtöisesti kuntalaisten hyvinvointia tukien.	Aktiivinen suhde opiskelijoihin ja avainryhmiin: – kurssitoiveet – palautteet ja arvioinnit – sosiaalinen media.	CAF:in asiakastulosten arvioinnissa määriteltyjen mittareiden hyödyntäminen ja yhteiskunnalliset vaikuttavuuteen liittyvien tunnuslukujen hyödyntäminen.	Rehtori ja opettajakunta.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: luodaan positiivinen kuva kaupungista sekä lisätään vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Lisätään opistojen houkuttelevuutta tarjoamalla laadukkaita palveluja lähellä kuntalaista.	Alueopistorakenne – opetusta eri toimipisteissä – eriytetyt ryhmäkokosäännöt – yhdyshenkilöverkosto. Oppilaitosverkostot ja hanketoiminta. Aktiivinen markkinointi ja tiedottaminen.	CAF:in asiakas- ja sidosryhmäarviointitulosten hyödyntäminen	Rehtori ja opettajakunta.

3. Henkilöstö ja johtaminen: osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Panostetaan hyvään johtamiseen ja ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan.	Oppivan organisaation toimintamalli – kokouskäytännöt – kehityskeskustelut – henkilökohtaiset oppimissuunnitelmat – verkostot (benchmarking).	CAF:in henkilöstötulosten arviointitulosten hyödyntäminen	Rehtori ja opettajakunta sekä henkilöstöjohto ja työterveyshuolto.

4. Talous: taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Sopeutetaan toimintaa taloudelliseen tilanteeseen.	Ennakoiva suhde valtionosuuksien kehitykseen. Talousarvion seuranta.	CAF:in suorituskykyarviointitulosten hyödyntäminen	Rehtori ja opettajakunta. Sivistysjohtaja ja taloussuunnittelija.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21145 Vapaa sivistystyö

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	254 866	235 200	224 200	227 115	230 067
<i>josta sisäiset</i>	8 914	3 500	3 500	3 546	3 592
Toimintakulut	-1 138 947	-1 064 484	-1 037 691	-1 051 181	-1 064 846
<i>josta sisäiset</i>	-18 3276	-71 161	-63 244	-64 066	-64 899
Toimintakate	-884 081	-829 284	-813 491	-824 066	-834 779
<i>josta sisäiset</i>	-174 362	-67 661	-59 744	-60 521	-61 307
Toimintakate ulkoinen	-709 719	-761 623	-753 747	-763 546	-773 472

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Opiskelijoita	1 380 (Mi) + 1 811 (Vako) = 3 191	1 450 (Mi) + 1 850 (Vako) = 3 300	1 440 (Mi) + 1 880 (Vako) = 3 320	1 450 (Mi) + 1 850 (Vako) = 3 300	1 450 (Mi) + 1 850 (Vako) = 3 300
Opetustunteja	5 233 (Mi) + 6 904 (Vako) = 12 137	5 500 (Mi) + 7 000 (Vako) = 12 500	5 500 (Mi) + 7 000 (Vako) = 12 500	5 500 (Mi) + 7 000 (Vako) = 12 500	5 500 (Mi) + 7 000 (Vako) = 12 500
Nettokustannukset, euroa/opiskelija	225 ulk. (280 + sis.)	231 ulk. (273 + sis.)	227 ulk.		
Nettokustannukset, euroa/opetustunti	59 ulk. (73 + sis.)	61 ulk. (72 +sis.)	60 ulk.		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Vapaa-aikatoimi

Vastuuhenkilö: vapaa-aikatoimen päällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vapaa-aikatoimi luo edellytykset kuntalaisten liikunnalle tukemalla seuratoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja, järjestämällä ohjattua liikuntaa seuratoiminnan ulkopuolelle jääville kuntalaisille, kuten erityisryhmille, ja kehittämällä terveyttä edistävää liikuntaa.

Loviisan nuorisotyöhön kuuluu nuorten kasvatuksellinen ohjaus, laaja nuorisotilatoiminta, paikallisten nuorisoyhdistysten toiminnan ja tilojen tukeminen, etsivä nuorisotyö, osallistuminen joustavaan perusopetukseen (JOPO), ohjatun toiminnan järjestäminen nuorille sekä nuorisovaltuuston toiminta.

Kaupungin vahtimestaripalvelu on osa vapaa-aikatoimea. Siihen kuuluvat Agricola-hallin ja liikuntahallin arki-iltavahtimestarit, kaupungin sisäisen postin kuljetus sekä kaupungin irtaimiston hoito ja siirtotyöt.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Vapaa-aikatoimen tavoitteena on toimiva nuoriso- ja liikuntatoimi, joka palvelee kaupungin asukkaita tasapuolisesti koko kunnassa. Vapaa-aikalautakunta myöntää toiminnan perusteella avustusta nuoriso- ja liikuntaseuroille sekä erityisryhmille. Vapaa-aikalautakunta luo tällä tavalla toimintamahdollisuuksia yhdistyksille.

Nuorisotoimi tekee aktiivisesti yhteistyötä kaupungin koulujen kanssa mm. yhteisillä hankkeilla. Kaupunki ylläpitää nuorisotiloja Loviisan keskustassa, mutta myös omana toimintana tai yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja seurakuntien kanssa Koskenkylässä, Ruotsinpyhtään kirkonkylässä, Tesjoella ja Valkossa.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa hänet sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Nuorille on annettava mahdollisuus osallistua nuorisotyön ja nuorisopolitiikan asioiden käsittelyyn paikallisesti ja alueellisesti. Nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa. Nuorisovaltuusto tekee aktiivista työtä Loviisan nuorison parhaaksi. Nuorisovaltuuston tukemiseksi kehitetään uusia toimintamalleja.

Liikuntatoimen ensisijainen tehtävä on luoda yleisiä toimintaedellytyksiä liikunnan harrastamiselle. Tavoitteena on luoda kaupunkilaisille edellytyksiä harrastaa liikuntaa ja terveysliikuntaa. Liikuntatoimi aktivoi asukkaita kunkin omien edellytysten mukaan, järjestää liikuntaa eri ryhmille ja ikäluokille. Liikuntatyö tarjoaa eri-ikäisille ja erikuntoisille kaupunkilaisille liikuntaryhmiä, liikkumismahdollisuuksia ja opastusta. Liikuntatoimi tarjoaa ilmaisia salivuoroja seurojen ohjatulle lapsi- ja nuorisoliikunnalle.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Liikuntapoliittinen ohjelma kirjoitetaan, hyväksytään ja otetaan käyttöön. Uusia lähiliikuntapaikkoja suunnitellaan ja rakennetaan kaupunkiin investointisuunnitelman mukaan.

Riskiärvio

- Kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa. Vapaa-aikapalvelut eivät muutu tarpeeksi nopeasti muuttuvaan maailmaan mukana. Vapaa-aikapalvelut eivät kohtaa niitä kuntalaisia joille palvelut ovat tarkoitettu.
- Nuorisovaltuuston toiminta ei ole riittävän aktiivista.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: luodaan kuntalaisille sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Järjestetään nuoriso- ja liikuntapalvelut vuorovaikutteisesti kysyntää vastaavasti resurssit huomioiden.	Monipuolinen ja laadukas nuoriso- ja liikuntatoiminta, joka ottaa yksilön tarpeet huomioon. Toiminta suunnitellaan ja toteutetaan monialaisesti eri verkostojen avulla.	Seurakokouksia, kokouksia muiden toimijoiden kanssa, Nuorten palveluverkko (NOPA).	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö sekä Nuorten palveluverkko (NOPA).

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: luodaan positiivinen kuva kaupungista sekä lisätään vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Lisätään kaupungin houkuttelevuutta tarjoamalla laadukkaita ja monipuolisia nuoriso- ja liikuntapalveluita lähellä kuntalaista.	Liikuntapoliittinen ohjelma hyväksytään. Liikuntapaikkojen rakentamissuunnitelma hyväksytään. Aktiivinen yhteistyö kolmannen sektorin kanssa.	Poliittinen käsittely ja hyväksyminen. Seurakokouksia.	Vapaa-aikalautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.
Järjestetään laajaa liikuntatoimintaa yhteistyössä yhdistysten kanssa niiden oma toiminta huomioiden. Kaupunki ylläpitää liikunta- ja suorituspaikkoja eri lajeille ja kunnan eri osissa.	Täydennetään liikuntaseurojen tarjontaa. Järjestetään erityyppisille asiakkaille omia liikuntakerhoja ja -ryhmiä. Luodaan yhdistyksille edellytykset järjestää liikuntatoimintaa. Kaupunki tarjoaa monipuolisia, hyvin varustettuja ja alueellisesti kattavia liikuntapaikkoja.	Seurakokouksia ja asiakaskysely.	Vapaa-aikalautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.
Ylläpidetään laajaa nuorisotaloverkkoa eri puolilla kaupunkia. Tehdään ryhmämuotoista ja yksilöityä nuorisotyötä. Etsivä nuorisotoiminta tavoittaa ja auttaa eri elämäntilanteissa olevia nuoria.	Nykyiset nuorisotilat pidetään auki omana toimintana ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tavoitetaan tuen tarpeessa olevan nuori ja autetaan hänet sellaista palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.	Käyttäjäkysely. Kaikki yhteistyötahot, Aluehallintovirasto, kaupungin muut toimijat, koulut ja poliisi.	Vapaa-aikalautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö. Nuorison palveluverkko (NOPA), vapaa-aikalautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.

3. Henkilöstö ja johtaminen: osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Panostetaan hyvään johtamiseen, ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan.	Käydään vuosittaiset kehityskeskustelut. Järjestetään työnohjausta tarpeen vaatiessa ennaltaehkäisevästi. Henkilökunta osallistuu sekä sisäisiin että ulkoisiin täydennyskoulutuksiin.	Esimies kirjaa kehityskeskustelut. Esimies kannustaa henkilökuntaa osallistumaan tarvittaviin täydennyskoulutuksiin.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.
Yhteensovittava johtajuus ja tehostettu yhteistyö varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-aikatoimen kesken.	Osallistutaan uuden johtamistavan kehittämiseen ja otetaan käyttöön uusia käytäntöjä perusturvakeskuksen ja sivistyskeskuksen palvelumuotojen välille.		

4. Talous: taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Sopeutetaan vapaa-aikatoiminta taloudelliseen tilanteeseen.	Seurataan talousarviota jatkuvasti ja reagoidaan poikkeamiin varhaisessa vaiheessa. Haetaan aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta niihin hankkeisiin, jotka on mainittu vastuualueiden talousarvioteksteissä tai muissa suunnitelmissa.	Vastataan talousarvion tarkasta seurannasta.	Osavuositarkaus. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21146 Vapaa-aikatoimi

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	444 008	311 558	336 400	340 773	345 203
<i>josta sisäiset</i>	253 466	128 700	152 600	154 584	156 593
Toimintakulut	-1 910 451	-1 830 985	-1 841 057	-1 864 991	-1 889 236
<i>josta sisäiset</i>	-1 162 475	-993 269	-1 029 772	-1 043 159	-1 056 720
Toimintakate	-1 466 443	-1 519 427	-1 504 657	-1 524 218	-1 544 032
<i>josta sisäiset</i>	-909009	-864569	-877172	-888575	-900127
Toimintakate ulkoinen	-557 434	-654 858	-627 485	-635 642	-643 906

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Myönnetyt avustukset/asukas					
liikuntatoiminta	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
nuorisotoiminta	1,6	1,9	1,9	1,9	1,9
Nuorisotilojen aukiolo: iltoja/viikko	13	13	13	13	13
Nuoria/nuorisotila/viikko					
Forum	20	25	25	25	25
muut nuorisotilat	12	15	15	15	15
Liikuntahallin käyttöaste					
myönnettyjä liikuntavuoroja			46		
yhdistyksiä			7		
ryhmiä			25		
Vapaa-aikapalveluiden järjestämiä					
nuorisokerhoja			5		
leirejä			6		
liikuntakerhoja, lapset ja nuoret			6		
kilpailuja ja tapahtumia			22		
aikuisryhmiä			21		
liikuntaneuvonta			2		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Vastuuhenkilö: kirjasto- ja kulttuuritoimen päällikkö

Vastuualueen tehtävät

Kulttuuritoiminnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa Loviisassa. Kaupungin tehtävänä on myös järjestää kunnan asukkaille mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen sekä harrastusta tukevaan opetukseen taiteen eri aloilla (laki kuntien kulttuuritoiminnasta 728/1992).

Kirjastotoimen tehtävänä ja tavoitteena on kirjastolain mukaisesti edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi tavoitteena on edistää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisten sisältöjen kehittymistä (kirjastolaki 904/1998).

Museotoiminnan tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisu-toimintaa (museolaki 877/2005).

Almintalooa kehitetään kaupungin ylläpitämäksi kulttuurikeskukseksi. Almintalossa järjestetään erilaisia kulttuuritapahtumia ja näyttelyitä eri kulttuuritoimijoiden ja kaupungin järjestäminä. Almintalo on koko kaupungin yhteinen kulttuurihanke, joka tuo positiivista näkyvyyttä kaupungille.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Vastuualueen toiminnan painopisteenä on tarjota kuntalaisille ja muille kävijöille kulttuurielämyksiä, tietoa sekä ystävällistä ja asiantuntevaa palvelua. Laajempaan tavoitteena on lisätä asukkaiden viihtyvyyttä ja paikkakunnan vetovoimaisuutta. Kynnyksen on oltava matala erilaisiin tapahtumiin osallistumiselle ja kulttuurilaitoksissa vierailuille. Toiminta kohdistuu kaikille ikäryhmille vauvasta vaariin, joten toiminnassa tulee huomioida erilaiset tarpeet ja monenlaiset toiveet.

Kulttuuritoiminnan painopisteenä on edistää paikkakuntalaisten mahdollisuuksia kulttuurielämyksiin mm. järjestämällä erilaisia kulttuuriaktiiviteetteja. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä ja tukee kulttuuritoimijoita avustusten ja yhteisten hankkeiden muodossa. Kulttuuritoimi pyrkii myös olemaan aktiivinen kaupungin kulttuurielämän kehittämisessä. Museot ja kirjastot tarjoavat harkitun yhdistelmän elämyksiä ja tietoa. Kokoelmatyö toimii työskentelyn perustana. Vaivaton saatavuus ja käyttäjänäkökulma ohjaavat toimintaa. Tilojen on oltava viihtyisiä, selkeitä ja kaikille avoimia. Ydintoimintoja täydentämään järjestetään pienempiä tapahtumia.

Almintalooa kehitetään yhteistyössä kulttuuritoimijoiden kanssa kaupunkilaisia ja vierailijoita palvelevaksi monipuoliseksi kulttuurikeskukseksi.

Sibeliuspäivät uudistetaan. Vuonna 2017 päivien painopiste on nuorissa.

Itsenäinen Suomi täyttää 100 vuotta vuonna 2017. Kulttuuritoimi järjestää muiden toimijoiden kanssa juhluvuoteen liittyviä juhlia ja tapahtumia. Tapahtumat toteutetaan Kylien kaupunki konseptina kaupungin strategian mukaisesti.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Almintalooa kehitetään monipuoliseksi kulttuuritaloksi. Perusopetuksen oppilaiden kulttuuripolku otetaan käyttöön kaikilla vuosiluokilla. Itsenäinen Suomi täyttää 100 vuotta, ja kulttuuritoimi huomioi juhlavuotta monilla eri-ikäisille loviisalaisille suunnatuilla tapahtumilla.

Riskiario

Pääkirjaston remontti voi vähentää asiakkaiden määrää. Koko lasten osasto siirretään.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: luodaan kuntalaisille sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Järjestetään kulttuuri- ja museopalvelut vuorovaikutteisesti ja asiakaslähtöisesti. Tehdään yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	Monipuolinen ja laadukas kulttuuri-, kirjasto ja museotoiminta, joka ottaa käyttäjien tarpeet huomioon. Toiminta suunnitellaan ja toteutetaan monialaisesti eri verkostojen avulla.	Seurakokouksia ja kokouksia muiden toimijoiden kanssa.	Kulttuurilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö, kirjastojohtaja ja museoindendentti.
Omatoimikirjasto mahdollistaa enemmän käytettävyyttä.	Liljendalin lähikirjasto tarjoaa lisää aukioloaikoja omatoimikirjastona.	Kävijöiden ja lainojen määrä.	Kirjastonjohtaja Liljendalin lähikirjaston lähikirjasto-vastavaan avustamana.
Loviisan kirjastot liittyvät muiden Uudenmaan kirjastojen kanssa uuteen kirjastojärjestelmään. Se mahdollistaa enemmän yhteistyötä kirjastojen välillä ja enemmän aineistoa asiakkaille.	Uusi kirjastojärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2017 aikana.	Kirjastojärjestelmän toimivuus.	Kirjastonjohtaja.
Museoiden vapaa sisäänpääsy mahdollistaa kaikille tutustumisen kulttuurihistoriaan.	Laadukkaan perusnäyttelyn ohella museo tarjoaa vaihtuvia näyttelyitä, jotka puhuttelevat nykyajan ihmistä.	Kävijöiden määrä	Museoviraston vuosittainen tilastotietopäivävelvollisuus.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: luodaan positiivinen kuva kaupungista sekä lisätään vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Lisätään kaupungin houkuttelevuutta tarjoamalla yhdessä muiden kulttuuritoimijoiden kanssa laadukasta kulttuuria Almintalossa.	Kaupunki vuokraa Almintaloa kulttuuritoimijoiden käytettäväksi.	Almintalon käyttöaste.	Kulttuurilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.
Tarjotaan kaikille perusopetuksen oppilaille erilaisia kulttuuritapahtumia mm. kulttuuripolun kautta.	Kulttuuripolku otetaan käyttöön kaikille vuosiluokille.	Yhteistyötä ja kokouksia kulttuurituottajien, koulujen ja koulutustoimen kanssa.	
Liljendalin omatoimikirjasto otetaan käyttöön.	Liljendalin omatoimikirjasto on avoinna huomattavasti enemmän kuin perinteinen kirjasto.	Kävijä- ja lainamäärät.	Kirjastojohtaja.
Kirjaston uusi kirjastojärjestelmä "KOHA" otetaan käyttöön.	Uusi kirjastojärjestelmä on nykyaikaisempi ja yhteistyö Uudenmaan muiden kirjastojen kanssa parantaa käyttäjien lainausmahdollisuuksia.	Kirjastojärjestelmän toimivuus.	
Museo järjestää laadukkaita vaihtuvia näyttelyitä, jotka houkuttelevat kävijöitä läheltä ja kaukaa.	Museotarjonta on laadukasta.		Museoindendentti.
Kulttuuriavustukset laajentavat Loviisan kulttuuria ja luovat positiivisen kuvan kaupungista.	Kulttuuriavustukset kohdennetaan hyvään ja laadukkaaseen toimintaan.	Museon saama palaute kävijöiltä (esim. vieraskirjan merkinnät ja suulliset kommentit). Raportointi lautakunnalle.	Kulttuurilautakunta.

3. Henkilöstö ja johtaminen: osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Panostetaan hyvään johtamiseen sekä ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan.	Käydään vuosittaiset kehityskeskustelut. Järjestetään työnohjausta tarpeen vaatiessa ennaltaehkäisevästi.	Esimies kirjaa kehityskeskustelut.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö, kirjastonjohtaja ja museointendentti
Johdon ja henkilökunnan avoin ja rakentava dialogi. Hyvä tiedonkulku.	Henkilökunta osallistuu sekä sisäisiin että ulkoisiin täydennyskoulutuksiin.	Esimies kannustaa henkilökuntaa osallistumaan tarvittaviin täydennyskoulutuksiin.	
Yhteensovittava ja tehostettu yhteistyö varhaiskasvatus-, koulutus-, vapaa-aika- ja kulttuuritoimen kesken.	Osallistutaan uuden johtamistavan kehittämiseen ja otetaan käyttöön uusia käytäntöjä perusturvakeskuksen ja sivistyskeskuksen palvelumuotojen välille. Henkilökunnan osaamista kehitetään jatkuvasti ja sitä pidetään ajan tasalla.		

4. Talous: taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta.	Sopeutetaan toimintaa taloudelliseen tilanteeseen. Kehittämishankkeiden avulla tuetaan ja kehitetään keskuksen toimintaa. Kehittämishankkeet edesauttavat tavoitteiden toteuttamista.	Seurataan talousarvion toteumaa, laaditaan ennusteita ja reagoidaan poikkeamiin. Keskuksen eri vastualueet hakevat aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta niihin hankkeisiin, jotka on mainittu vastualueiden talousarvioteksteissä tai muissa suunnitelmissa.	Osavuosikatsaus. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö yhdessä museointendentin ja kirjastojohtajan kanssa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21147 Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	101 230	118 446	117 046	118 568	120 109
<i>josta sisäiset</i>	<i>858</i>				
Toimintakulut	-1 950 906	-1 842 859	-1 945 190	-1 970 477	-1 996 094
<i>josta sisäiset</i>	<i>-542 475</i>	<i>-423 147</i>	<i>-409 362</i>	<i>-414 684</i>	<i>-420 075</i>
Toimintakate	-1 849 676	-1 724 413	-1 828 144	-1 851 910	-1 875 985
<i>josta sisäiset</i>	<i>-541 617</i>	<i>-423 147</i>	<i>-409 362</i>	<i>-414 684</i>	<i>-420 075</i>
Toimintakate ulkoinen	-1 308 059	-1 301 266	-1 418 782	-1 437 226	-1 455 910
Poistot ja arvonalentumiset	-29 866	-37 760			

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Nettokustannus, €/asukas, museotoiminta	8,8 ulk. (15,3 + sis.)	8,7 ulk. (14,9 + sis.)	9,1 ulk.		
Erikoinnäyttelyjen määrä Komendantintalossa	4	4	4		
Eryistapahtumat Komendantintalossa	10	10	10		
Vientinäyttelyt ja lainat muille museoille/muilta museoilta					
- vientinäyttelyt			2		
- lainat			2		
Museokävijät					
Komendantintalo	4 900	4 000	4 000		
Ruukki & Viirilä	10 000	9 500	9 000		
Almintalon toiminta					
- näyttelyitä		(13)	15		
- tapahtumia		(15)	50		
- kävijämäärä			3 000		
Menot €/asukas			3,08		
Tulot €/asukas			0,97		
Nettokustannus, €/asukas, kulttuuritoiminta	26,4 ulk. (28,6 + sis.)	26,7 ulk. (29,0 + sis.)	29,8 ulk*)		
Kulttuuritapahtumien määrä	79	60	65		
Nettokustannus, €/asukas, kirjastotoiminta	48,9 ulk. (75,3 + sis.)	48,5 ulk. (74,9 + sis.)	49,0 ulk.		
Kirjastojen kokonaislainaus	198 404	212 000	197 000		
Lainausta/asukas	12,82	13,7	12,7		
Kirjastoyksiköiden määrä	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 3 lukunurkkaa + siirto- kokoelmia	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 3 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 3 lukunurkkaa		

*) lukuun ei sisälly Suomi 100 vuotta - juhluoden määrärahat

TEKNINEN KESKUS

Toimintaperiaatteet

Teknisen keskuksen tehtävänä on edistää ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimivuutta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta

- valvomalla ja ohjaamalla rakentamisen ja ympäristön käyttöä
- suojelemalla ympäristöä ja kulttuuriperintöä
- kehittämällä kaupungin rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä
- kehittämällä maankäyttöä ja kaavoitusta
- ylläpitämällä ajan tasalla olevat, teknisesti ja juridisesti luotettavat lakisääteiset kaavastot, kartat ja rekisterit sekä muut tarvittavat tietokannat
- rakentamalla, ylläpitämällä ja parantamalla katu- ja kunnallistekniikkaa, viheralueita ja puistoja
- rakennuttamalla toimitiloja
- huolehtimalla kaupungin omistamista rakennuskiinteistöistä ja niihin liittyvistä tilapalveluista
- hoitamalla taajamametsiä.

Teknisen keskuksen tehtävänä on lisäksi yhteistyössä kehittämisspalveluiden kanssa tukea ja edesauttaa elinkeino- ja muissa kehittämiskysymyksissä. Loviisan kaupunki huolehtii myös Lapinjärven rakennus- ja ympäristövalvonnasta.

Tekniseen keskuksen kuuluvat seuraavat päävastuualueet:

1. hallinto-, talous- ja toimistopalvelut
2. rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu (osasto)
3. kaupunkisuunnittelu (osasto)
4. rakentaminen ja ylläpito (osasto).

Toiminnan painopisteet:

1. asiakaslähtöiset, oikeat, laadukkaat ja kustannustehokkaasti toteutetut palvelut oikeaan aikaan
2. toimintatapojen jatkuva parantaminen (ja tuottavuuden lisääminen)
3. ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous
4. toiminnan optimoiminen oman tuotannon ja ostopalvelujen välillä.

Riskiario

- Teknisen keskuksen suurimmat taloudelliset riskit liittyvät edelleen sisäilmaongelmiin. Ison koulun tai muun rakennuksen sisäilmaongelma saattaa johtaa suuriin taloudellisiin seurauksiin. Myös pienemmässä rakennuksessa esiintyvä vastaava ongelma johtaa melko suuriin kustannuksiin.
- Katuverkon ja erityisesti kevyenliikenneväylien ja jalkakäytävien kunto voi myös jossain tapauksessa johtaa korvausvaatimuksiin, mutta korvauskustannukset ovat yleensä kohtuulliset.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2115 Tekninen keskus

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Myyntituotot	3 124 541	252 648	167 011	169 182	171 382
Maksutuotot	339 351	331 800	327 100	331 352	335 660
Tuet ja avustukset	85 380	50 000	270 500	274 017	277 579
Vuokratuotot	6 777 825	7 261 297	6 927 405	7 017 461	6 736 118
Muut toimintatuotot	836 287	367 000	792 700	803 005	813 444
Toimintatuotot	11 163 384	8 262 745	8 484 716	8 595 017	8 334 183
<i>josta sisäiset</i>	<i>9 133 524</i>	<i>6 324 399</i>	<i>6 348 475</i>	<i>6 431 005</i>	<i>4 514 608</i>
Henkilöstökulut	-3 935 027	-4 270 931	-4 009 440	-4 061 563	-3 934 363
Palveluiden ostot	-9 048 278	-5 780 362	-6 543 907	-6 578 328	-6 068 418
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 678 040	-2 925 635	-3 008 031	-3 047 135	-3 086 748
Avustukset	-6 100	-6 500	-8 000	-8 104	-8 209
Muut toimintakulut	-343 136	-321 824	-585 229	-592 837	-600 544
Toimintakulut	-16 010 581	-13 305 252	-14 154 607	-14 287 967	-13 698 282
<i>josta sisäiset</i>	<i>-3 929 034</i>	<i>-244 260</i>	<i>-607 015</i>	<i>-614 906</i>	<i>-622 900</i>
Toimintakate	-4 847 197	-5 042 507	-5 669 891	-5 692 950	-5 364 100
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 204 490</i>	<i>6 080 139</i>	<i>5 741 460</i>	<i>5 816 099</i>	<i>3 939 493</i>
Toimintakate ulkoinen	-10 051 687	-11 122 646	-11 411 351	-11 509 049	-9 851 236
Poistot ja arvonalentumiset	-3 089 884	-3 078 260	-3 090 449	-3 090 449	-4 090 449
Kustannuslaskennalliset erät		-665 371	-430 204	-435 797	-441 462

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2017 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Teknisen keskuksen toiminnan painopisteet:

1. Asiakas ja kuntalainen

AVAINVAOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Palvelut säilyvät hyvällä tasolla.	Nykyinen taso pyritään pitämään.	Resursseja käytetään tehokkaasti ja reagointi on oikea-aikaista.	Tekninen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky

AVAINVAOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Suunnitellut hankkeet viedään eteenpäin.	Hankkeet viedään eteenpäin aikataulujen mukaan.	Seurataan hankkeiden etene- mistä.	Tekninen johtaja ja vastuu- alueiden päälliköt.

3. Henkilöstö ja johtaminen

AVAINVAOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Henkilöstön jaksaminen ja tu- keminen muutoksessa.	Henkilöstö jaksaa paremmin työssään ja sairauspoissaolot vähenevät.	Huomioidaan henkilöstöltä tullut palaute. Muutokset py- ritään jalkauttamaan hyvin. Suunnataan resurssit oikein.	Kaikki esimiehet.

4. Talous

AVAINVAOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Taloudenpidon suunnitelma- lisuus.	Talousarvion sitovat tavoitteet toteutuvat.	Seurataan talousarvion toteu- tumaa ja laaditaan ennusteita. Reagoidaan poikkeamiin.	Tekninen johtaja ja vastuu- alueiden päälliköt.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja

Vastuualueen tehtävät:

1. teknisen keskuksen muiden vastuualueiden palveleminen talouden hallinnassa ja raportoin- nissa
2. teknisen keskuksen laskutus
3. kokous- ja asiahallinta
4. kopiopalvelut
5. toimistotarvikehankinnat
6. asiakaspalvelu.

Vastuualueen toiminnan painopisteet:

1. tyytyväiset ulkoiset ja sisäiset asiakkaat sekä muut yhteistyökumppanit
2. sujuva laskutus ja mutkaton yhteys asiakkaisiin
3. ajantasaisen selkeän taloustiedon tuottaminen
4. toiminnan taloudellisuus ja tehokkuus.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

1. toimistotöiden uudelleenorganisoinnin jatkuminen
2. taloushallintojärjestelmän koulutus keskuksen sisällä
3. asiahallinnan tehostaminen ja ajantasaistaminen.

Riskiarvio

Jatkuvat muutokset työtehtävissä ja työympäristössä, loputon säästäminen sekä mm. eläkkeelle siirtymisistä aiheutuva töiden kasaantuminen vaikuttavat ihmisten jaksamiseen.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Henkilöstön hyvinvointi ja työtehtävien mielekäs uudelleenjako sekä toiminnan edelleen tehostaminen.	Työntekijät perehdytetään uusiin tehtäviin huolella. Yleistä viihtyvyyttä parannetaan ja me-henkeä korostetaan.	Henkilöstö voi hyvin. Poissaolot ovat vähentyneet. Toiminta on tehostunut ja prosessit ovat nopeutuneet.	Kehityskeskustelut, aloitelaitikko ja henkilöstökyselyt.

2.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Käytössä olevien ohjelmien käyttöasteen nostaminen.	Annetaan koulutusta ja sisäisiä ohjeita. Päivitetään mahdolliset puuttuvat tiedot ohjelmiin.	Ajantasaisen tiedon saanti on vaivatonta ja tietosisältö luotettavaa. Prosessit nopeutuvat.	Esimerkiksi Dynasty- ja Trimble-osaaminen on saatettu ajan tasalle ja osaamista siirretään varahenkilöille.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (lautakuntaan nähden sitovat)

21150 Teknisen hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	548 317	1 800	1 300	1317	1334
<i>josta sisäiset</i>	<i>547 218</i>				
Toimintakulut	-545 625	-439 513	-410 494	-415 830	-241 236
<i>josta sisäiset</i>	<i>-74 383</i>	<i>-13 446</i>	<i>-8 268</i>	<i>-8 375</i>	<i>-8 484</i>
Toimintakate	2 692	-437 713	-409 194	-414 514	-239 902
<i>josta sisäiset</i>	<i>472 835</i>	<i>-13 446</i>	<i>-8 268</i>	<i>-8 375</i>	<i>-84 84</i>
Toimintakate ulkoinen	-470 143	-424 267	-400 926	-406 138	-231 418

Poistot ja arvonalentumiset

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja

Vastuualueen tehtävät

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävänä on rakentamisen valvonta ja ohjaaminen, ympäristön ja kulttuuriperinnön suojaaminen sekä kaupungin rakennetun ja luonnonympäristön kehittämisen ohjaaminen siten, että se tarjoaa kaupunkilaisille viihtyisän, turvallisen, terveellisen ja toimivan elinympäristön, joka samalla turvaa kestäväen kehityksen periaatteiden toteutumisen.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Asiakaslähtöistä palvelua kehitetään ottamalla käyttöön rakennusvalvonnan sähköinen luvanhaku.
2. Valvontaa tehostetaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti. Projektiluonteisessa valvonnassa painopisteenä ovat pohjavesialueiden suojelusuunnitelmasa tunnistetut riskikohteet.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Mahdollinen henkilöstövaje rakennusvalvonnassa vaikuttaa henkilökunnan työtehtäviin.

Sekä rakennusvalvontaa että ympäristönsuojelua koskevaan lainsäädäntöön on odotettavissa muutoksia.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen koordinoima ilmanlaatus seuranta jatkuu (seurantakausi 2014–2018).

Suomenlahteen laskevien jokien kalataloudellinen edistämishanke, nk. jokitalkkarihanke, jatkuu (sopimuskausi 2017–2018).

Nutrinflow Interreg Baltic Sea -hanke Loviisanjoen valuma-alueella tavoitteena käytännön toimenpitein vähentää Loviisanjoen ravinnepäästöjä Loviisanlahteen (hankekausi 1.9.2015–28.2.2019).

Riskiario

Mahdolliset muutokset rakennusvalvonnan henkilöstön määrässä vaikuttavat rakennuslupien käsittelyyn ja katselmuksiin.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Asiakaslähtöisen palvelun tehostaminen.	Sähköinen lupahakemusmenettely otetaan käyttöön.	Sähköinen lupahakemusmenettely on käytössä maaliskuun loppuun mennessä.	Osavuosisikatsaus. Tekninen johtaja.

2.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Ympäristönsuojelun valvonnan tehostaminen.	Luvanvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja valvotaan valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti.	Tarkastukset on suoritettu valvontaohjelman mukaisesti. Määräaikaistarkastukset ja projektiluonteinen valvonta on kirjattu sähköiseen tietokantaan.	Osavuosisikatsaukset, valvontakertomus. Ympäristönsuojelusihteeri.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (lautakuntaan nähden sitovat)

21151 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	300 904	312 311	307 811	311813	315 866
<i>josta sisäiset</i>	<i>6 938</i>				
Toimintakulut	-724 355	-609 424	-676 413	-685 206	-694 114
<i>josta sisäiset</i>	<i>-163 095</i>	<i>-32 000</i>	<i>-32 000</i>	<i>-32 416</i>	<i>-32 837</i>
Toimintakate	-423 451	-297 113	-368 602	-373 394	-378 248
<i>josta sisäiset</i>	<i>-156 157</i>	<i>-32 000</i>	<i>-32 000</i>	<i>-32 416</i>	<i>-32 837</i>
Toimintakate ulkoinen	-267 294	-265 113	-336 602	-340 978	-345 411

Poistot ja arvonalentumiset

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Nettomenot/asukas			
– rakennusvalvonta	14,37	5,99	9,26
– ympäristönsuojelu	12,92	9,73	9,16
Lupatapahtumat ja lausunnot			
– rakennusvalvonta	348	340	350
– ympäristönsuojelu	145	130	130
Valvontakäynnit			
– rakennusvalvonta	1 084	1 100	1 000
– ympäristönsuojelu	150	180	180

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Kaupunkisuunnittelu

Vastuuhenkilö: kaupunginarkkitehti

Vastuualueen tehtävät

Kaupunkisuunnitteluosaston tehtävänä on yhdyskuntarakenteen suunnitelmallinen ohjaus. Ydin-tehtäviin kuuluvat yleis- ja asemakaavojen laadinta, maanhankinta ja maan luovuttaminen edelleen. Lisäksi laaditaan ja ylläpidetään pohjakarttaa. Osastolla valmistellaan suunnittelutarveratkaisut ja poikkeusluvut sekä annetaan rakennusluvista pyydytyt lausunnot.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Toiminnan tavoitteena on tuottaa korkealaatuista kaupunkirakennetta. Rakennettua ja rakentamattomaa ympäristöä kehitetään ottaen huomioon alueen historia ja luonto. Lisäksi tavoitteena on taa- ta riittävä asuin-, liike- ja työpaikkatonttien tarjonta sekä riittävät lähivirkistysalueet.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Siirtyminen digitaalisten voimassa olevien asema- ja yleiskaavojen yhdistelmien käyttöön mahdollistaa kaavoituksen rutiininomaisen asiakaspalvelun siirtämisen asiakaspalvelupiste Lovinfoon. Kaavatiedot saadaan kaupungin viranhaltijoiden ja asiakaspalvelupiste Lovin fon henkilökunnan käyttöön kaupungin sisäisten paikkatietojärjestelmien kautta ja kuntalaisten, yrittäjien ja muiden asiakkaiden katseltaviksi internetkarttapalvelun kautta, mikä vähentää merkittävästi kaavaotteiden tarvetta.

Kiinteistörekisterin pito ”vanhan Loviisan” alueella jatkuu. Valmistaudutaan N2000-korkeusjärjestelmään siirtymiseen aloittamalla sen suunnittelu. Tonttien markkinointia jatketaan kaupungin oman verkkopohjaisen tonttipalvelun kautta sekä valittujen kohteiden osalta myös oikotie.fi ja etuovi.com -palveluiden kautta. Yleisten alueiden muodostamista jatketaan asemakaava-alueilla. Määräaikaisen kartoittajan palkkaaminen puoleksi vuodeksi mahdollistaa rantatonttien mittauksen loppuunsaattamisen.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Kaavoitus

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Laaditaan kaavoituskatsauksen mukaiset asema- ja osayleiskaavat.	Valmistelu ja ohjaus tehdään virkatyönä. Asemakaavanmuutoksia laaditaan virkatyönä. Isot kaavat ja suunnitelmat tilataan puitesopimuksen tai kilpailutuksen mukaisesti ulkopuoliselta konsulttitoimistolta. Kaavat käsitellään luottamuselimissä.	Valmistelu ja käsittely etenevät kaavoituskatsauksen tavoitteiden mukaisesti.	Kaavoituskatsaus ja osavuosiraportointi. Kaupunginarkkitehti.
Turvataan kaupungin kasvun ja elinvoiman kehittymisen edellyttämä riittävä kaavavalmis tonttivaranto kysynnän ja asutopolitiittisen ohjelman mukaisesti.	Maanhankintaa ja kaavoitusta täydennysrakentamiseen sekä yleispiirteisten maankäyttösuunnitelmien mukaisilla kasvualueilla asumista ja yritystoimintaa varten.	Tavoitteen saavuttamisen edellyttämä vuotuinen maanhankinta ja kaavoitusmäärä uusille pientalotonteille kpl, muulle asumiselle k-m ² ja yritystoiminnalle k-m ² .	Osavuosiraportointi. Kaupunginarkkitehti.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Siirrytään digitaalisten voimassa olevien asema- ja yleiskaavojen yhdistelmien käyttöön. Kaavatiedot saadaan kaupungin viranhaltijoiden ja asiakaspalvelupiste Lovifon henkilökunnan käyttöön kaupungin sisäisten paikkatietojärjestelmien kautta ja kuntalaisten, yrittäjien ja muiden asiakkaiden katseltaviksi internetkarttapalvelun kautta.	Jatketaan ajantasa-asemakaa- van digitalisointityötä, kiinteistö- tietojärjestelmän (KTJ) kaavatietojen korjaus- ja päivitys- työtä sekä viedään ajantasaiset kaavatiedot Trimble Locus -paikkatieto-järjestelmään. Digitointityö tarkistetaan kaavoitus- ja arkkitehtitoimistossa (100/300 asemakaavaa). Kiinteistö- tietojärjestelmän kaavatietojen korjaus- ja päivitys- työ tehdään kaavoituksen ja Maanmittauslaitoksen yhteis- työnä. Kaavatietojen vieminen kaupungin Trimble Locus -paikkatietojärjestelmään. Edellyttää yhtä määräaikaista henkilötyövuotta.	Digitointityö on kokonaisuudessaan tarkistettu. Kiinteistö- tietojärjestelmän kaavatieto- jen korjaus- ja päivitystyö on aloitettu ja valmistuu vuoden loppuun mennessä. Kaavatietojen vieminen kau- pungin Trimble Locus -paikkatietojärjestelmään on aloitettu ja valmistuu vuoden loppuun mennessä.	Osavuosisiraportointi. Kaupun- ginarkkitehti.
Kehitetään Loviisanlahden itäistä rantaa oikeusvaikut- teisen Loviisan pohjoisosan ja Ruotsinpyhtään Tesjoen osayleiskaavan (LOTES) tavoit- teiden mukaisesti.	Laaditaan asemakaavan muu- tos ja ensimmäinen asema- kaava.	Asemakaavan ja asemakaa- van muutoksen valmisteluvai- heen kuuleminen on tehty ja kaava on edennyt ehdotusvai- heeseen.	Osavuosisiraportointi. Kaupun- ginarkkitehti.

Kiinteistö- ja paikkatietotoimisto

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Puretaan rästissä olevat tontti- jaot ja lohkomiset (kaksi hen- kilötyövuotta) ”vanhan Loviisan” alueella.	Tehdään omana työnä. Työn tekemiseen ei saada lisä- resursseja, joten toteutetaan oman työn ohella.	Työt ovat käynnissä.	Osavuosisiraportointi. Kaupun- gingeodeetti.
Aloitetaan yleisten alueiden (lähinnä katujen) muodosta- minen ”vanhan Loviisan” alu- eella.	Maanmittauslaitos tekee lu- nastustoimitukset (katualueet, puistoalueet ym. yleiset alu- eet). Kaupunki tekee lohko- mistoimitukset.	Toimitukset vireille ainakin Alakaupungin ja Köpbacka- Haravankylän osalta.	Osavuosisiraportointi. Kaupun- gingeodeetti.
Jatketaan yleisten alueiden (lähinnä katujen) muodosta- mista Liljendalin, Pernajan ja Ruotsinpyhtään asemakaava- alueilla.	Maanmittauslaitos tekee toi- mitukset. Kaupunki vastaa kaavalaskennasta.	Pernajan kirkonkylä on työn alla. Koskenkylän kaava-aineis- to on laskettu ja odottaa Maan- mittauslaitoksen toimenpiteitä. Toimitukset saatetaan vireille Isnäsin ja Tesjoen asemakaava- alueilla. Liljendal on valmis.	Osavuosisiraportointi. Kaupun- gingeodeetti.
Kartoitetaan rantatontit (kau- punginvaltuusto 10.12.2014 § 154).	Edellyttää lisäresurssia vuodel- le 2017. Jäljellä olevista ton- teista valtaosa on saaristossa, joten työ on huomattavasti hi- taampaa kuin mantereella.	Kaikki kaupungin rantatontit on kartoitettu.	Osavuosisiraportointi. Kaupun- gingeodeetti.
Aloitetaan N2000- korkeusjär- jestelmään siirtymisen suunnittelu.	Vertaillaan toteuttamisvaihto- ehtoja (omana työnä, opiske- lijatyönä vai konsulttityönä?). Tehdään alustavat suunnitel- mat ja aikataulut.	Vuoden 2017 lopussa on tie- dossa toimintatapa ja aikatau- lu järjestelmään siirtymiselle.	Osavuosisiraportointi. Kaupun- gingeodeetti.
Saadaan ajantasainen Loviisan opaskartta.	Kantakartan perusparannustyö tehdään omana työnä. Painetun kartan toimittaja kilpailutetaan.	Kantakartan perusparannus- työ on valmis. Uusi opaskartta on valmis.	Osavuosisiraportointi. Kaupun- gingeodeetti.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (lautakuntaan nähden sitovat)

21152 Kaupunkisuunnitteluosasto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	865 069	839 200	879 100	890 528	902 105
<i>josta sisäiset</i>	654				
Toimintakulut	-995 465	-943 572	-888 580	-849 82	-860 525
<i>josta sisäiset</i>	-162 757				
Toimintakate	-130 396	-104 372	-9 480	41 047	41 580
<i>josta sisäiset</i>	-162 103				
Toimintakate ulkoinen	31 707	-104 372	- 9 480	41 047	41 580

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

Osaston	TP 2015	TA 2016	TA 2017
KAAVOITUS - JA ARKKITEHTITOIMISTO			
Tuotot	11 480	21 800	17 800
Kulut	-423 228	-362 249	-394 285
Netto	-411 748	-340 449	-376 485
Hyväksytyt asemakaavat	3 kpl, 37,16 ha		
Hyväksytyt ranta-asemakaavat	3 kpl, 29,26 ha		
Suunnittelutarveratkaisut ja poikkeusluvut	10 kpl		
Virallisia kaavaotteita	205 kpl		
Kaavaotteisiin liittyviä asiakaskäyntejä ja -puheluita	532 kpl		

Osaston	TP 2015	TA 2016	TA 2017
KIINTEISTÖ- JA PAIKKATUOTOIMISTO			
Tuotot	853 589	817 400	861 300
Kulut	-572 237	-581 323	-494 295
Netto	281 352	236 077	367 005
Tonttien myyntivoitto	347 770	300 000	350 000
Vuokratuotot	416 106	420 000	420 000

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2017–2019

Vastuualueen nimi: Rakentamis- ja ylläpito-osasto

Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö

Vastuualueen tehtävät

Rakentamis- ja ylläpito-osaston tehtävänä on edistää ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimivuutta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta rakentamalla, ylläpitämällä ja parantamalla katu- ja kunnallistekniikkaa, viheralueita ja puistoja sekä rakennuttamalla toimitiloja ja huolehtia kaupungin omistamista rakennuskiinteistöistä ja niihin liittyvistä tilapalveluista.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. toimitilojen tehokas käyttö
2. energiaohjelman energiansäästöavoitteet
3. viihtyisä kaupunkikuva ja hyväkuntoinen katuverkko.

Toiminnan päämäärät kolmen vuoden tähtämellä perustuvat kaupungin toiminnan tavoitteisiin ja vastuualueen mahdolliseen palveluohjelmaan sekä toimivat talousarvion konkreettisten toimintatavoitteiden perustana.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

1. palvelutalon rakentaminen
2. ruotsinkielisen koulukeskuksen hanke (Lovisanejdens högstadiumin uudisrakennus ja Lovisa Gymnasiumin peruskorjaus)
3. Koskenkylän koulukeskuksen hanke (Koskenkylän koulun uudisrakennus ja Forsby skolan peruskorjaus)
4. keskusta-alueen ja muiden taajamien katujen kunnostaminen
5. pienvenelaiturien ylläpidosta ja vuokraamisesta luopuminen suunnittelukaudella.

Riski-arvio

Rakennushankkeiden aikataulut venyvät mahdollisten valitusten johdosta.

Vuoden 2017 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Kouluhankkeiden toteutuminen.	Hanke valmistellaan yhdessä käyttäjien kanssa. Hankkeen toteuttamista valvotaan.	Käyttäjät ovat tyytyväisiä, toteutuksen valvonta onnistuu ja kustannukset ovat hallinnassa.	Osavuosisiraportointi kahdesti vuodessa, tilapäällikkö.

2.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Viihtyisä kaupunkikuva ja hyväkuntoinen katuverkko.	Päällystetään 2 000 metriä katuja ja 1 000 metriä jalkakäytäviä.	Asukkaat ovat tyytyväisiä.	Raportointi kerran vuodessa, yhdyskuntatekniikan päällikkö.

3.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Katujen, puistojen ja yleisten alueiden kunnossapidon tehostaminen.	Kunnossapidossa käytetään erityyppisiin ympäristöihin soveltuvia hoito- ja kunnossapitotapoja. Kunnossapitotasoa tarkennetaan.	Kustannukset/metri. Vuosittaiset hakkuusuunnitelmat.	Raportointi kerran vuodessa, yhdyskuntatekniikan päällikkö.

4.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Talousarvion toteuman seuranta ja ennusteiden laadinta, poikkeamiin reagointi sekä johdon toimenpiteet.	Kustannusten hallinta, taloudellinen toiminta, uusien toimintatapojen etsiminen, prosessien ja palveluketjujen jatkuva parantaminen ja tehostaminen.	Pysytään talousarviossa. Talousraportointi ja sen pohjalta tehtävät tarvittavat johtamistoimenpiteet.	Osavuosisraportointi kahdesti vuodessa, yhdyskuntatekniikan päällikkö ja tilapäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (lautakuntaan nähden sitovat)

21153 Rakentamis- ja ylläpito-osasto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2015	TALOUSARVIO 2016 muutoksineen	TALOUSARVIO 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019
Toimintatuotot	9 449 093	7 111 434	7 296 505	7 391 360	7 114 877
<i>josta sisäiset</i>	<i>8 578 713</i>	<i>6 324 399</i>	<i>6 348 475</i>	<i>6 431 005</i>	<i>4 514 608</i>
Toimintakulut	-13 745 134	-11 627 641	-12 179 120	-12 337 449	-12 497 835
<i>josta sisäiset</i>	<i>-3 528 798</i>	<i>-511 712</i>	<i>-566 747</i>	<i>-574 115</i>	<i>-581 578</i>
Toimintakate	-4 296 041	-4 516 207	-4 882 615	-4 946 089	-5 382 958
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 049 915</i>	<i>5 812 687</i>	<i>5 781 728</i>	<i>5 856 890</i>	<i>3 933 030</i>
Toimintakate ulkoinen	-9 345 956	-10 328 894	-10 664 343	-10 802 979	-9 315 988

Poistot ja arvonalentumiset

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

Osaston	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Nettomenot/asukas	602	647	690
Kunnossapidettävät kadut, km		120	120
Ylläpidettävät kiinteistöt, k-m ²	92 450	n. 92 450	n. 92 000
Pelastustoiminta, euroa/asukas	132	135	135

Pelastustoimi

Rakentamis- ja ylläpito-osaston talousarvioon sisältyy 2 082 000 euron varaus Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen käyttötalousmenoihin.

INVESTOINNIT

LOVIISAN KAUPUNKI, INVESTOINNIT 2017–2019, 1 000 euroa

Hanke	Kust. arvio	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2020	2021	2022
Yleinen hallinto ja konsernihallinto								
<i>yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Maanhankinta, etuosto-oikeuden käyttö	200	200	100	200	200	200	200	
Asuntotuotanto, osakepääoman korotus Loviisan Asunnot Oy, osakepääoman korotus	630	340	630	400				
Kylien kehittämishankkeet, kaupungin osuus	100	100						
Laivasillan kehittäminen Vierasvenesataman info-rakennus Päälaiturin kunnostus	500			300	200			
Raatihuone Vesikatto ja torniosa, ilmanvaihto	600			300	300			
Keittiöverkon saneeraminen	1 640		1 040	600				
Tamminiemen alue Pesutilojen uusiminen	300			300				
Troolisaatama, ponttoonilaituri	80	800	80					
Front officen ja mahdollisten organisaatiomuutosten tilajärjestelyt	300	300						
<i>alle 100 000 euron hankkeet</i>		30	50		50		50	
<i>Kriisihallintavalmius (varavoimala)</i>		30						
Investointimenot yhteensä	4 350	1 770	1 900	2 100	750	200	250	
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
<i>ELY-keskus 60 %</i>	-48	-720	-48					
Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen myynti Taseen kirjanpitoarvo	-100	-200						
Investointien tulorahoitus yhteensä	-148	-920	-48					
Investointimenot netto	4 202	850	1 852	2 100	750	200	250	

Hanke	Kust. arvio	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2020	2021	2022
Perusturvakeskus								
<i>yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Pääterveysasema								
Julkisivujen korjaus	500	100	100		300			
Palokunnantalo (Sosiaalitoimisto)								
Julkisivujen peruskorjaus	250	250						
Maritakoti								
Tilojen saneeraus toimistotiloiksi	400		100	300				
Palveluasuminen, päätös valtuustossa 20.5.2015								
Harmaakallion uudisrakennus 2016–2017	6 500	1 000	5 500					
Taasiakodin peruskorjaus, 2015–2016, ilman keittiötä	1 600	1 592						
Onnela palvelutalon lisärakennus 2017–2019	4 850		100		(4 750)			
Osastojen tilamuutoksia								
Osasto 2 osittain toimistotilaksi ym tilasiirtoja	200	200						
<i>alle 100 000 euron hankkeet (perusturva)</i>	20	20	90					
<i>alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)</i>			190	250				
Investointimenot yhteensä	14 320	3 162	6 080	550	5 050			
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
Harmaakallio, Aran tukiarvio 25 %			-1 800					
Investointien tulorahoitus yhteensä			-1 800					
Investointimenot netto	14 320	3 162	4 280	550	5 050			

Hanke	Kust. arvio	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2020	2021	2022
Sivistyskeskus								
<i>yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Jäähalli (nykyinen) 2017 Nykyisen jäähalli- ja kenttien huoltokennusten ja alueen suunnittelu 2018 Uusi julkisivu, huoltotila jäänhoitokoneelle	720		20	200			500	
Liikuntahalli peruskorjaus 2017 Ilmanvaihtokoneen uusiminen 2021 Liikuntahallin peruskorjauksen suunnittelu 2022 Liikuntahallin peruskorjaus	1 575		225				100	1 250
Energiaa säästävät investoinnit 2016 Agricola-hallin valaisimien uusiminen 2019 Kirkonkylän koulun ja Ruukin päiväkodin lämpökeskuksen uusiminen	300	100			200			
Harjunrinteen koulu (vanha osa) 2016 Sähkön, pattereiden ja valaistusjärjestelmien uusiminen ylioppilaskirjotusten vaatimusten mukaisesti. Saliosan järjestelmien uusiminen ylioppilaskirjotusten vaatimusten mukaiseksi. 2021 Sisätilojen laajennus-, muutos- ja peruskorjaustyöt	1 850	350					1 500	
RPT/Kirkonkylän koulu 2020 Sisätilojen ja julkisivujen peruskorjaus	250						250	
Komendantintalo (museo) 2016 Julkisivujen peruskorjaus	250	250						
Valko, lähiliikuntapaikka 2016 Urheilukentän, kaukalon ja lähiliikuntapaikan yhdistäminen	250	250						
Ruukki, lähiliikuntapaikka 2018 Urheilukentän, kaukalon ja lähiliikuntapaikan yhdistäminen	250				250			
Isnäs, lähiliikuntapaikka	250						250	
Tesjoki, lähiliikuntapaikan kunnostaminen	100						100	
Sävträsk skola 2016 Veistosalin rakentaminen ja julkisivujen kunnostus	250	250						
Loviisan ruotsinkielinen koulukeskus, 2017–2019 Lovisanejdens högstadium, uusi koulurakennus ja Lovisa Gymnasium, peruskorjaus 2017 Hankkeen suunnittelu 2018–2019 Toteutus	14 000		840	7 500	5 660			
Koskenkylän koulukeskus Uusi koulurakennus Koskenkylän koululle ja Forsby skolan peruskorjaus 2017 Hankkeen suunnittelu 2018–2019 Toteutus	6 800		360	4 440	2 000			
Päiväkoti-investoinnit 2017–2020 Päiväkodit Kaupunginvaltuusto päättää mahdollisista päiväkotinvestoinneista kun päiväkotiverkkoselvityksestä on tehty päätös.	5 000				150		2 400	2 450
Seurahuoneen saneeraus			100				540	
Koulutuskuntayhtymät Inveon ja I-U koulutuskuntayhtymän investoinnit	65	65						
<i>alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu + sivistys)</i>	315	315	250	350	250	350	250	250
Investointimenot yhteensä	32 225	1 580	1 795	12 490	8 510	3 790	4 900	1 500

Hanke	Kust. arvio	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2020	2021	2022
Sivistyskeskus								
Investointimenot yhteensä	32 225	1 580	1 795	12 490	8 510	3 790	4 900	1 500
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
Energiaa säästävät investoinnit, tulot								
Suomenkielinen koulukeskus, hanke	-3 510							
Suomenkielinen koulukeskus, hanke	-190							
Avustus, Koskenkylän lähiliikuntapaikka	-50							
Avustus, Valkon lähiliikuntapaikka	-30	-30						
<i>Liljendalin lähikirjaston automatisointi, avustus</i>		-20						
ELY-keskuksen avustus; jäähallihanke (arvio 600 000 euroa)								
Investointien tulorahoitus yhteensä	-3 700	-50						
Investointimenot netto	28 525	1 530	1 795	12 490	8 510	3 790	4 900	1 500

Hanke	Kust. arvio	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2020	2021	2022
Tekninen keskus								
<i>yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Harmaakallion pohjoisosa	1 000	200	100	200	500			
Muiden kaup.osien asuinalueiden kehittäminen		150	200	200				
Ulkovaistuksen rakentaminen ja perusparannus	1 000	200	300	200	200			
Kauppa- ja teollisuusalueiden kadut	200	200	100	100				
Mahdollistaa kaupan ja teollisuuden sijoittumisen Loviisaan ja valmiuden vastata uusien yritysten infraan								
Rantatien peruskorjaus	1 100	500	600					
Tullisillan ja Laivasillan väli								
Teknisen keskuksen työkone	130			130				
Keskusta-alueen kehittäminen	250	100						
Kevyenliikenteen väylä, Koskenkylä	1 000			50	950			
Kevyenliikenteen väylä MT 176, Kuggom–Hardom	1 200	40				40	580	580
Kaupungin osuus Ely-hankkeesta								
Jorvaksen liittymä	350			350				
Tesjoen aluelämpöputkiston uusiminen	350		350					
Energiansäästö-hanke								
<i>alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)</i>	195	195	100	100	100	100	100	100
<i>alle 100 000 euron hankkeet (yhdyskuntateknikka)</i>	1 050	1 050	1 120	1 000	1 500	2 000	2 000	2 000
Investointimenot yhteensä	7 825	2 635	2 870	2 330	3 250	2 140	2 680	2 680
Investointien tulo-rahoitus yhteensä								
Investointimenot netto	7 825	2 635	2 870	2 330	3 250	2 140	2 680	2 680

SUURET HANKKEET (BRUTTOMÄÄRÄRAHA)

Hanke	Kust. arvio	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2020	2021	2022
Keittiöverkon saneeraaminen	1 640		1 040	600				
Palveluasuminen II-vaihe, Harmaakallio	6 500	1 000	5 500					
Palveluasuminen II-vaihe, Onnelan palvelutalo	4 850		100		(4 750)			
Liikuntahallin peruskorjaus	1 450		100				100	1 250
Loviisan ruotsinkielinen koulukeskus	14 000		840	7 500	5 660			
Koskenkylän koulukeskus	6 800		360	4 440	2 000			
Päiväkoti-investoinnit 2017-2020	5 000				150	2 400	2 450	
Yhteensä:	40 240	1 000	7 940	12 540	12 560	2 400	2 550	1 250

HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT

HENKILÖSTÖ

Henkilöstösuunnittelu 2017–2019

Loviisan kaupungissa oli vuoden 2015 lopussa voimassa yhteensä 1 111 päätoimista palvelusuhdetta. Näistä oli vakituisia 875 ja määräaikaista 236. Sivutoimisia palvelussuhteita oli lisäksi 97 henkilöllä. Kaupungin palveluksessa oli siten yhteensä 1 208 työntekijää, mikä oli 21 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vuonna 2013 alkanut henkilöstömäärän vähentyminen on jatkunut myös vuonna 2016.

Vuosina 2017–2019 Loviisan kaupungin henkilöstön kokonaismäärä sopeutetaan tasolle, joka on tasapainossa kaupungille annettujen tehtävien ja käytettävissä olevien määrärahojen kanssa. Palvelutuotannossa keskitytään kaupunkilaisten kannalta tärkeimpiin palveluihin. Vuosittainen henkilöstöresurssien vähennys arvioidaan olevan noin 8–10 henkilötyövuotta vuosina 2017 ja 2018.

Henkilöstömäärän hallittu supistaminen edellyttää toimintojen uudelleenjärjestelyä, palvelumallien muuttamista sekä toimintojen kokoamista. Loviisan kaupungissa valmistellaan tämän vuoksi organisaatiouudistusta, jonka tavoitteena on mahdollisimman tarkoituksenmukainen organisaatiorakenne ja johtamisjärjestelmä sekä henkilöstöresurssien joustavampi käyttö. Uusien toimintatapojen ja palvelumallien rakentaminen edellyttää uudistuvaa henkilökuntaa, ja siihen kannustetaan kouluttautumismahdollisuuksia lisäämällä.

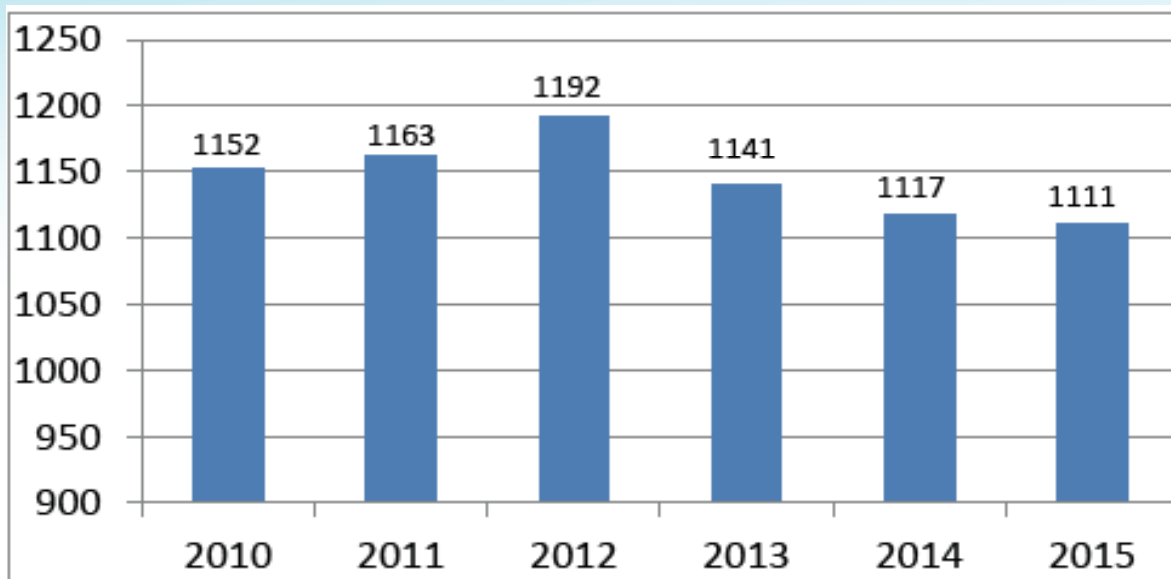
Kevan ennusteen mukaan Loviisan kaupungin palveluksesta jää vanhuuseläkkeelle vuoden 2017 aikana 37 henkilöä. Jokaisen eläkkeelle siirtyvän kohdalla selvitetään mahdollisuudet järjestellä tehtävät siten, ettei korvaavaa rekrytointia tarvitse tehdä.

Välttämättömiä tehtäviä täytetään organisaation sisäisin siirtein aina kun tämä on mahdollista. Virkojen ja tehtävien täyttö perustuu täyttölupamenettelyyn. Henkilöstömäärän kehittymistä seurataan osavuosisraportoinnin ja henkilöstötilinpäätöksen yhteydessä.

Loviisan kaupungin lähivuosien henkilöstösuunnitteluun vaikuttavat oleellisesti sote- ja maakunta-uudistusta koskevat päätökset sekä niiden toimeenpanon aikataulu. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain, maakuntalain, rahoituslain ja muiden lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.7.2017, jolloin voidaan perustaa väliaikaishallinto valmistelemaan tulevaa toimintaa. Vuoden 2019 alusta perustetaan 18 maakuntaa, joiden tehtävänä on järjestää kaikki alueensa sosiaali- ja terveystalvet.

Maakunnan palvelukseen siirtyy vuonna 2019 sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön lisäksi kunnan maaseutuhallinto lomituspalveluineen sekä osa yhteisistä tukipalveluista (siivous-, ruokapalvelu-, kiinteistönhoito- ja hallintohenkilöstöä). Loviisan kaupungista maakuntaan arvioidaan siirtyvän sosiaali- ja terveydenhuollosta n. 330 henkilötyövuotta, maaseutuhallinnosta n. 55 henkilötyövuotta ja yhteisistä tukipalveluista n. 38 henkilötyövuotta vastaava määrä henkilöstöä. Loviisan kaupungin nykyisestä noin 960 henkilötyövuotta vastaavasta henkilöstömäärästä jäisi uudistuksen jälkeen jäljelle noin 540 henkilötyövuotta.

Loviisan kaupungin henkilöstö (vakinaiset ja määräaikaiset, pl. sivutoimiset) vuosina 2010–2015 (31.12. tilanteen mukaan)

Yhteenveto keskusten henkilöstösuunnitelmista 2017

Loviisan kaupungin henkilöstösuunnitelma vuodelle 2017 supistuu 7,6 henkilötyövuodella. Vähennys toteutetaan normaalina tuottavuuden lisäyksenä eläkepoistumaa hyödyntäen.

Hallinnon tukipalveluihin perustetaan vuosille 2017–2018 uusi määräaikainen viestintäsuunnittelijan tehtävä, joka vastaa yhtä kokonaista henkilötyövuotta. Määräaikaisuuden peruste on organisaatiouudistuksen keskeneräisyys ja epätietoisuus sote- ja maakuntahallintouudistusten tuomista muutoksista. Kääntäjäresurssi pienenee osa-aikajärjestelyn myötä minkä vuoksi hallintopalveluiden henkilöstöresurssi kasvaa yhteensä 0,5 henkilötyövuodella.

Taluspalveluissa toteutetaan 3,8 tehtävän vähennys siivouksessa ja ruokapalveluissa. Vähennys tapahtuu eläkejärjestelyä ja toiminnan uudellen mitoittamista hyödyntäen. Taloustoimistoon palkataan määräaikainen laskentasihteeri kaupungin uuden talousjärjestelmän tehokkaan käyttöönoton varmistamiseksi. Taluspalveluiden henkilöstökehitys on yhteensä 3,2 henkilötyövuotta pienempi kuin vuonna 2016.

Kehittämispalveluissa ei suunnitella henkilöstöresurssin muutoksia vuonna 2017. Koko yleisessä hallinnossa ja konsernihallinnossa tapahtuu siten 2,7 henkilötyövuoden nettovähennys vuonna 2017.

Perusturvassa jatketaan toiminnan uudelleen järjestelyjä. Lastenvalvojan virka siirretään Porvoon kaupungille, joka jatkossa hoitaa tehtävää koko Itä-Uudellamaalla. Laitospaikkojen määrää vähennetään edelleen ja vapautuvat resurssit suunnataan uudelleen. Perusturvakeskuksen henkilöstösuunnitelma kasvaa 2,7 henkilötyövuodella mikä pääosin johtuu kolmen lähihoitajan palkkaamisesta senioripalveluissa. Vakinaisen henkilöstön lisäys tehdään ensisijaisesti sijaistarpeen pienentämiseksi.

Sivistyskeskuksen eri vastuualueilla tehdään useita muutoksia henkilöstöressurssissa. Tukipalveluiden erityisasiantuntija palkataan määräaikaisena vuosille 2017–2018. Kolme tuntiopettajaa palkataan vakituisesti mutta kolme luokanopettajan virkaa jätetään täyttämättä pienentyneen oppilasmäärän vuoksi. Kirjastonhoitaja palkataan toistaiseksi ja lisäksi on valtuuston päätöksen mukaisesti palkattu määräaikainen kulttuuriohjaaja. Muutokset tarkoittavat, että keskuksen henkilöstöressurssi vähennee 4,2 henkilötyövuotta vastaavalla määrällä.

Teknisen keskuksen henkilöstökehitys on vuonna 2017 yhteensä 3,4 henkilötyövuotta edellisvuotta pienempi. Vähennys tapahtuu johtavan rakennustarkastajan viran sekä kahden ammattitehtävän lakauttamisella rakentamisen ja ylläpidon vastuualueella. Lisäksi tehdään sisäisiä järjestelyjä, jotka koskevat keskuksen tukipalveluja ja jotka vähentävät toimistohenkilöstöä 0,4 henkilötyövuodella.

	<i>Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2015</i>	<i>Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2016</i>	<i>Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2017</i>	<i>Muutos/ Förändring 2016–2017</i>
Yleinen hallinto ja konsernihallinto, yhteensä Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen, sammanlagt	172,6	174,0	171,3	-2,7
Perusturvakeskus, yhteensä Grundtrygghetscentralen, sammanlagt	322,7	327,7	330,4	2,7
Sivistyskeskus, yhteensä Bildningscentralen, sammanlagt	395,6	387,9	383,7	-4,2
Tekninen keskus, yhteensä Tekniska centralen, sammanlagt	77,0	76,0	72,6	-3,4
Koko kaupunki, yhteensä Hela staden, sammanlagt	967,9	965,6	958,0	-7,6

*Määräraha varattu talousarvioon/

Anslag reserverade i budgeten

	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2015	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2016	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2017	Muutos/ Förändring 2016–2017
YLEINEN HALLINTO JA KONSERNIHALLINTO/ ALLMÄNNA FÖRVALTNINGEN OCH KONCERNFÖRVALTNINGEN				
HALLINNON TUKIPALVELUT/FÖRVALTNINGENS STÖDTJÄNSTER				
Kaupunginjohtaja/Stadsdirektören	1,0	1,0	1,0	0,0
Kaupunginkanslia/Stadskansliet	6,0	10,0	10,0	0,0
Viestintäyksikkö/Kommunikationsenheten	6,6	6,6	7,1	0,5
Tietohallinto/Dataförvaltningen	6,0	6,0	6,0	0,0
Henkilöstöyksikkö/Personalenheten	8,0	7,8	7,8	0,0
Kaupunginhallitus ja hallintopalvelut, yhteensä/ Stadsstyrelsen och förvaltningstjänster, sammanlagt	27,6	31,4	31,9	0,5
TALOUSPALVELUT/EKONOMITJÄNSTER				
Talousoasto/Ekonomiavdelningen	10,0	9,4	10,0	0,6
Ruokahuolto/Kostservice	26,5	25,5	25,0	-0,5
Siivouspalvelut/Städservice	41,8	40,0	36,7	-3,3
Talousoasto, yhteensä/ Ekonomitjänster, sammanlagt	78,3	74,9	71,7	-3,2
KEHITTÄMISPALVELUT/UTVECKLINGSTJÄNSTER				
Kehittäminen/Utveckling	1,6	1,6	1,6	0,0
Työllisyyspalvelut/Sysselsättningstjänster	8,0	9,0	9,0	0,0
Matkailu/Turism	2,0	2,0	2,0	0,0
Maaseutuasiat/Landsbygdsärenden	55,1	55,1	55,1	0,0
Kehittämispalvelut, yhteensä/ Utvecklingstjänster, sammanlagt	66,7	67,7	67,7	0,0
Yleinen hallinto ja konsernihallinto, yhteensä/ Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen, sammanlagt	172,6	174,0	171,3	-2,7

*Määräraha varattu talousarvioon/
Anslag reserverade i budgeten

	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2015	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2016	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2017	Muutos/ Förändring 2016–2017
PERUSTURVAKESKUS/GRUNDTRYGGHETSCENTRALEN				
Yleishallinto/Allmän förvaltning				
Yleishallinto/Allmän förvaltning	10,5	9,0	9,0	0,0
Lasten ja nuorten palvelut/Tjänster för barn och ungdom				
Johto/Ledning	1,6	1,6	1,6	0,0
Peruspalvelut/Bastjänster	12,0	11,7	11,7	0,0
Erytispalvelut/Specialtjänster	20,7	24,2	23,2	-1,0
Lasten ja nuorten palvelut, yhteensä/ Tjänster för barn och ungdom, sammanlagt	34,3	37,5	36,5	-1,0
Työikäisten palvelut/Tjänster för vuxna				
Johto, hoitotarvikevarasto ja lääkekeskus/ Ledning, centrallagret och läkemedelscentralen	6,3	7,7	6,5	-1,2
Sairaanhoido/Sjukvård	82,0	74,8	73,4	-1,4
Aikuissosiaalityö/Socialarbete för vuxna	8,7	11,2	12,5	1,3
Hammashoido/Tandvård	17,0	17,0	17,0	0,0
Työikäisten palvelut, yhteensä/ Tjänster för vuxna, sammanlagt	114,0	110,7	109,4	-1,3
Senioripalvelut/Tjänster för seniorer				
Johto/Ledning	2,0	2,0	2,0	0,0
Avohoido/Öppen vård	69,0	72,5	76,5	4,0
Hoiva-asuminen/Omsorgsboende	44,7	44,7	44,7	0,0
Laitoshoido/Anstaltsvård	48,3	51,3	52,3	1,0
Senioripalvelut, yhteensä/ Tjänster för seniorer, sammanlagt	164,0	170,5	175,5	5,0
Perusturvakeskus, yhteensä/ Grundtrygghetscentralen, sammanlagt	322,7	327,7	330,4	2,7

*Määräraha varattu talousarvioon/
Anslag reserverade i budgeten

	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2015	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2016	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2017	Muutos/ Förändring 2016–2017
SIVISTYSKESKUS/BILDNINGSCENTRALEN				
Hallinto ja kehittäminen/Förvaltning och utveckling				
Johto/Ledning	5,3	5,6	1,9	-3,7
Asiakas- ja toimistopalvelut/Kund- och kanslitjänster	5,8	3,8	0,8	-3,0
Hallinto ja kehittäminen, yhteensä/ Förvaltning och utveckling, sammanlagt	11,1	9,4	2,7	-6,7
Päivähoito ja varhaiskasvatus/Dagvård och småbarnspedagogik				
Päivähoito ja varhaiskasvatus, yhteensä/ Dagvård och småbarnspedagogik, sammanlagt	125,1	121,8	122,5	0,8
Koulutus/Utbildning	<i>lv/lå</i> 2015-16	<i>lv/lå</i> 2016-17	<i>lv/lå</i> 2016-17	
Koulutus, yhteensä/ Utbildning, sammanlagt	204,8	202,1	203,1	1,0
Lukiot ja ammatillinen koulutus/Gymnasier och yrkesutbildning	<i>lv/lå</i> 2015-16	<i>lv/lå</i> 2016-17	<i>lv/lå</i> 2016-17	
Lukiot ja ammatillinen koulutus, yhteensä/ Gymnasier och yrkesutbildning, sammanlagt	16,3	16,4	16,7	0,3
Vapaa sivistystyö/Fritt bildningsarbete	<i>lv/lå</i> 2015-16	<i>lv/lå</i> 2016-17	<i>lv/lå</i> 2016-17	
Vapaa sivistystyö, yhteensä/ Fritt bildningsarbete, sammanlagt	7,6	7,6	7,2	-0,4
Vapaa-aikatoimi/Fritidsväsendet				
Vapaa-aikatoimi/Fritidsväsendet	10,9	10,3	10,2	-0,1
Vahtimestarit/Vaktmästeriet	3,9	3,9	3,9	0,0
Vapaa-aikatoimi, yhteensä/ Fritidsväsendet, sammanlagt	14,8	14,2	14,1	-0,1
Kirjasto- ja kulttuuritoimi/Biblioteks- och kulturväsendet				
Kirjasto- ja kulttuuritoimi, yhteensä/ Biblioteks- och kulturväsendet, sammanlagt	15,9	16,4	17,4	1,0
Sivistyskeskus, yhteensä/ Bildningscentralen, sammanlagt	395,6	387,9	383,7	-4,2

*Määräraha varattu talousarvioon/
Anslag reserverade i budgeten

	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2015	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2016	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2017	Muutos/ Förändring 2016–2017
TEKNINEN KESKUS/TEKNISKA CENTRALEN				
Hallinto -, talous- ja asiakaspalvelu/ Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning				
Hallinto-, talous- ja asiakaspalvelu, yhteensä/ Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning, sammanlagt	7,0	7,0	6,0	-1,0
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu/ Byggnadstillsyn och miljövård				
Rakennusvalvonta/Byggnadstillsyn	5,0	5,0	4,5	-0,5
Ympäristönsuojelu/Miljövård	4,0	3,0	4,0	1,0
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu, yhteensä/ Byggnadstillsyn och miljövården, sammanlagt	9,0	8,0	8,5	0,5
Kaupunkisuunnitteluosasto/Stadsplaneringsavdelningen				
Kaavoitus- ja arkkitehtuuri/Planläggning och arkitektur	4,0	4,0	3,0	-1,0
Kiinteistö- ja paikkatieto/Fastighets- och GIS-byrå	7,0	7,0	6,6	-0,4
Kaupunkisuunnitteluosasto, yhteensä/ Stadsplaneringsavdelningen, sammanlagt	11,0	11,0	9,6	-1,4
Rakentaminen ja ylläpito/Byggande och underhåll				
Tilapalvelu/Lokalservice	22,0	22,0	21,25	-0,75
Yhdyskuntateknikka/Samhällsteknik	28,0	28,0	27,25	-0,75
Rakentaminen ja ylläpito, yhteensä/ Byggande och underhåll, sammanlagt	50,0	50,0	48,5	-1,5
Tekninen keskus, yhteensä/ Tekniska centralen, sammanlagt	77,0	76,0	72,6	-3,4

LIITTEET

Liite, hyväksytty Loviisan Vesiliikelaitoksen johtokunnassa 28.9.2016 ja 8.12.2016

LOVIISAN VESILIIKELAITOS

TALOUSARVIO 2017

TALOUSSUUNNITELMA 2017–2019

Liitteinä

- investointiohjelma v. 2017
- rahoituslaskelma

PÄÄTÖS (käsitelty johtokunnan kokouksessa 28.9.2016 ja 8.12.2016)

Loviisan Vesiliikelaitos

Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö

Loviisan kaupungin omistama Loviisan Vesiliikelaitos – Affärsverket Lovisa Vatten toimii kaupunginhallituksen alaisena kuntalain 10a luvussa tarkoitettuna kunnallisena liikelaitoksena. Laitoksen tehtävänä on huolehtia toiminta-alueellaan vesi- ja viemärlaitostoiminnasta kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Valtuusto on vesiliikelaitoksen perustamisesta lähtien todennut, että Loviisan Vesiliikelaitoksen tulee tavoitella tasapainoista tulosta. Rahoitusosan sitovana tavoitteena on ollut laitokselle myönnettävien lainojen kokonaismäärä.

Tämä tarkoittaa sitä, että laitos toimittaa vettä kuluttajille ja johtaa kiinteistöjen tuottamat jätevedet puhdistuslaitoksille puhdistettavaksi lupaehtojen mukaan. Loviisan Vesiliikelaitoksen toiminnan täytyy olla taloudellisesti kannattavaa, jotta laitos pystyy selviytymään kaikista velvoitteistaan. Loviisan Vesiliikelaitos kerää seuraavia maksuja kuluttajilta peittäääkseen kaikki käyttö- ja pääomakustannuksensa: vesimaksu, jätevesimaksu, perusmaksu, liittymismaksu ja vastaanottomaksu lietteen vastaanotosta. Asiakaspohja ei ole kasvanut ennustetulla tavalla vaan veden ja jäteveden laskutettavat määrät ovat hienoisessa laskussa. Vuodelle 2015 tariffeja ja maksuja tarkistettiin 10 prosenttia. Vuodelle 2016 ei ole esitetty hintatarkistuksia. Mahdollisen hinnantarkistuksen ajankohta on vuoden 2016 tilinpäätöstietojen selvittyä.

Loviisan Vesiliikelaitos koostuu kolmesta yksiköstä:

- 1 Hallinto**
- 2 Vesi**
- 3 Jätevesi**

Nämä toimintayksiköt on jaettu useampaan kustannuspaikkaan (projekti) konkreettisen talousarvion seuraamiseksi ja mistä yksilöidyt kustannukset käyvät ilmi.

1 HALLINTO

TOIMINTA

- Johtokunta
- Hallinto

TAVOITTEET

Toimivan hallinnon ja hyvän imagon edelleen rakentaminen Loviisan Vesiliikelaitokselle. Kehittää aktiivisesti toimintaa omalla toiminta-alueellaan ja tehdä jatkuvaa yhteistyötä kaupungin alueen vesiosuuskuntien kanssa kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan. Yhteistyötä kaupungin teknisen toimen kanssa pyritään parantamaan entisestään.

Johtokunta koostuu viidestä varsinaisesta jäsenestä ja yhtä monesta varajäsenestä. Hallintohenkilöstöön kuuluu vesihuoltopäällikkö, taloussuunnittelija ja kaksi laskuttajaa/toimistosiihteeriä.

PAINOPISTEALUE, TALOUSSUUNNITELMA 2017–2019

Tärkeänä painopistealueena on vuotovesien määrän vähentäminen sekä vesi- että varsinakin jätevesiverkostoissa. Uusien siirtolinjojen rakentaminen ja vanhojen verkostojen saneeraus edesauttaa vuotovesiongelmassa. Verkostoihin liittyneiden kiinteistöjen hulevesiviemäröinnin erottaminen jätevesiviemäreistä on ensiarvoista tavoitteeseen pääsemiseksi

PAINOPISTEALUE, TALOUSARVIO 2017

Pernajan alueen siirtolinjahankkeen eteenpäin vieminen tehtyjen päätösten mukaisesti. Vanhojen käytöstä poistettujen ja poistettavien puhdistamojen purkutöiden suunnittelu ja toteutus.

	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
MENOT	293	351	351	351
TULOT				
NETTO	293	351	351	351

2 VESI

TOIMINTA

Veden hankinta, käsittely, jakelu ja myynti Loviisan Vesiliikelaitoksen asiakkaille vuoden 2017 alussa hintaan 1,79 €/m³ + alv (24 %) sekä veden toimittaminen myös alueen vesiosuuskunnille sopimusten mukaan. Taksojen tarkastelua tulee suorittaa jatkuvasti ja tehdä tarvittavia korjauksia mikäli tilanne niin vaatii.

TAVOITTEET

Jakaa vettä, joka täyttää juomaveden laatuvaatimukset kaikille asiakkaille toiminta-alueella sekä osuuskunnille.

Henkilöstö koostuu käyttöpäälliköstä, suunnitteluavustajasta/suunnittelijasta ja käyttöhenkilökunnasta. He työskentelevät puoliksi viemärlaitoksen lukuun.

PAINOPISTEALUE, TALOUSSUUNNITELMA 2017–2019

Pernajan alueen kolme erillistä vesiverkostoa Kirkonkylä, Koskenkylä ja Isnäs yhdistetään Loviisan muuhun vesiverkostoon. Olemassa olevaa vanhaa vesijohtoverkostoa saneerataan ja valmistaudutaan kaupungin mahdollisiin päätöksiin uusista asuinalueista.

PAINOPISTEALUE, TALOUSARVIO 2017

Runkolinjojen rakentaminen Pernajassa jatkuu välillä Pernajan kirkonkylä–Isnäs ja Pernajan kirkonkylä–Koskenkylä.

Loviisan Vesiliikelaitos toimittaa asiakkailleen vettä noin 950 000 m³, josta noin 580 000 m³ ostetaan Loviisanseudun Vesi Oy:ltä ja loput pumpataan omista vedenottamoista, joista viisi on jatkuvassa käytössä ja viisi varalla.

	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
MENOT (ei korkoja, ei poistoja)	1 039	1 092	1 020	1 040
TULOT	1 758	1 758	1 760	1 760
NETTO	719	736	740	720

3 JÄTEVESI

TOIMINTA

Jäteveden siirtäminen asiakkailta ja käsittely Loviisan vesiliikelaitoksen ympäristölupien mukaisesti vuoden 2017 alussa hintaan 2,51 €/m³ + alv (24 %) liikelaitoksen taksan mukaan sekä myös jäteveden vastaanotto, siirtäminen ja käsittely alueen osuuskunnilta sopimusten mukaan. Lisäksi vastaanotetaan sakokaivolietettä Vårdön puhdistamolla. Taksojen tarkastelua tulee suorittaa jatkuvasti ja tehdä tarvittavia korjauksia kun tilanne niin vaatii.

Henkilöstö koostuu puhdistamonhoitajasta sekä käyttöpäälliköstä, suunnitteluavustajasta/suunnittelijasta ja käyttöhenkilökunnasta, jotka työskentelevät puoliksi vesilaitoksen lukuun.

TAVOITTEET

Loviisan Vesiliikelaitoksen jätevesitoiminnan tehtävänä on käsitellä kaupungin alueen jätevedet kussakin puhdistamossa ympäristölupien mukaisesti.

PAINOPISTEALUE, TALOUSSUUNNITELMA 2017–2019

Pernajan alueen erilliset viemäriverkostot yhdistetään siirtoviemärillä Loviisan Vårdön puhdistamolle. Kaksi toiminnassa olevaa puhdistamoä Pernajan alueella, Isnäs ja Koskenkylä suljetaan. Valmistaudutaan kaupungin päätöksiin uusien asuinalueiden rakentamiseksi.

PAINOPISTEALUE, TALOUSARVIO 2017

Vuoden 2017 aikana Isnäsin alueen runkolinja otetaan käyttöön. Koskenkylän runkolinjan rakentaminen käynnistyy. Pernajan Kirkonkylän käytöstä poistettu puhdistamo puretaan.

Vanhaa viemäriverkostoa saneerataan mahdollisuuksien mukaan ja vuotovesien määrää yritetään vähentää käytössä olevin keinoin.

Loviisan Vesiliikelaitoksen puhdistamoille vastaanotetaan ja käsitellään jätevettä noin 1 700 000 m³, josta Vårdön puhdistamolla noin 1 500 000 m³, Koskenkylässä noin 105 000 m³, Isnäsissä noin 25 000 m³ ja Liljendalissa noin 70 000 m³. Arvio perustuu vuosien 2010–2015 toteumiin.

	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
MENOT (ei korkoja, ei poistoja)	1 270	1 285	1 290	1 300
TULOT	1 987	2 038	2 040	2 040
NETTO	717	753	750	740

4 HULEVESI

Kaupungin ja vesiliikelaitoksen välille tultaneen tekemään vuoden 2017 alusta alkaen sopimus, jossa sovitaan huleveden käsittelystä vesiliikelaitoksen toiminta-alueilla ja siitä aiheutuvien kustannusten korvauksista. Sopimus tulee perustumaan tehtävään hulevesisuunnitelmaan, jossa otetaan kantaa koko Loviisan kaupungin hulevedenkäsittelyyn sekä siitä aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

Talousarviossa on huomioitu mahdollisen sopimuksen tuomat tulot vesiliikelaitoksen myyntituloissa (75 000 euroa).

Sopimuksen mukaisen toiminnan mukainen eriytetty talousseuranta talousarvioineen tullaan tekemään siinä vaiheessa kun rajapinnat kaupungin ja vesiliikelaitoksen välillä täsmentyvät.

LOVIISAN VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ

	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot yhteensä	3 746	3 796	3 800	3 800
Kulut yhteensä	2 548	2 422	2 450	2 490
Henkilöstökulut	823	840	850	860
Palvelujen ostot	733	623	640	650
Aineet ja tarvikkeet	889	897	935	950
Muut toimintakulut	104	63	65	65
Lainojen korot	55	55	55	55
Korvaus peruspääomasta		15	15	15
Poistot	961	1 060	1 190	1 200
Satunnaiset kulut	200	200	50	
Varausten purku	+ 20	+ 20	+ 20	+ 20
Yli-/alijäämä	2	63	20	70

Poistot perustuvat aloittavaan taseeseen lisättyinä arvioiduilla uusinvestoineilla ja poistot huomioiden. Satunnaisissa kuluissa on huomioitu vanhojen puhdistamoiden purkua. Investointien rahoittamiseksi liikelaitoksella on tarvetta vuonna 2017 nostaa pitkäaikaista lainaa enintään kolme miljoonaa euroa mikä lisää korkomenoja sen lisäksi, että korkoa on suoritettava peruspääomalle. Hankkeeseen Pernajan kaupunginosassa on myönnetty valtiontukea ja maksetaan jälkikäteen sen jälkeen kun hankeosuus on valmistunut.

Tuloissa on huomioitu arvioon perustuva uusi hulevesimaksu kaupungilta.

INVESTOINNIT VUOSINA 2017–2019

VESILAITOS	2017	2018	2019
Vanhojen johtojen saneeraus	200 000	500 000	500 000
Tonttiliittymät	20 000	10 000	10 000
Asuntoalueet	50 000	50 000	50 000
Teollisuusalueet	20 000	20 000	20 000
Runkolinjat Pernaja–Loviisa	1 000 000		
Yhteensä	1 290 000	580 000	580 000

Pernajan siirtolinjojen rakentaminen toteutetaan vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan.

Vanhojen valurautaputkistojen saneerausta jatketaan.

Mitään suuria uudiskohteita alue- ja tonttiliittymissä ei ole huomioitu, vaan niiden rahoitus on hoidettava erikseen.

VIEMÄRILAITOS	2017	2018	2019
Vanhojen johtojen saneeraus	200 000	500 000	500 000
Tonttiliittymät	10 000	10 000	10 000
Asuntoalueet	50 000	50 000	50 000
Teollisuusalueet	20 000	20 000	20 000
Jätevedenpuhdistamot	150 000		
Jätevedenpumppaamot	20 000	20 000	20 000
Sadevesiviemärit	50 000	20 000	20 000
Runkolinjat Pernaja–Loviisa	1 000 000		
Yhteensä	1 500 000	620 000	620 000

Vårdön puhdistamon tehostamista jatketaan uuden lingon hankinnalla.

Pernajan siirtolinjojen rakentaminen toteutetaan vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan.

Vanhojen betoniputkistojen saneerausta jatketaan.

LOVIISAN VESILIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Liikevaihto	3 744 895	3 745 130	3 796 000	3 800 000	3 800 000
Tuet ja avustukset kunnilta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-865 133	-888 600	- 897 000	- 935 000	-935 000
Palvelujen ostot	-819 156	-733 057	- 623 000	- 640 000	-640 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-643 682	-631 300	- 645 000	- 650 000	- 650 000
Henkilöstösivukulut	-196 185	-191 439	- 195 000	- 200 000	- 200 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-818 208	-960 600	- 1 060 000	- 1 190 000	- 1 210 000
Liiketoiminnan muut kulut	-104 509	-103 604	- 63 000	- 65 000	-65 000
Liikelylijäämä (-alijäämä)	298 023	237 000	313 000	120 000	120 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	232				
Korkotuotot, sisäiset					
Muut rahoitustuotot	8 389				
Korkomenot					
Korkomenot, sisäiset					
Korvaus peruspääomasta			-14 700	-14 700	-14 700
Muille maksetut korkokulut	-3 947	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000
Muut rahoituskulut	-3 643				
Ylijäämä ennen sat.eriä ja varauksia	-299 054	182 000	243 300	50 300	50 300
Satunnaiset erät		-200 000	-200 000	-50 000	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	20 273	20 000	20 000	20 000	20 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	319 326	2 000	63 300	20 300	70 300
LOVIISAN VESILIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA					
		TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)		237 000	313 000	120 000	120 000
Poistot ja arvonalentumiset		960 600	1 060 000	1 190 000	1 190 000
Rahoitustuotot ja -kulut		-55 000	-69 700	-69 700	-69 700
Satunnaiset erät		-200 000	-200 000	-50 000	-50 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot		-5 140 000	-2 790 000	-1 200 000	-1 200 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin		670 000			
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot					
Toiminnan ja investointien rahavirta		-3 417 400	-1 547 300	129 700	129 700
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset kunnilta					
Antolainojen muutokset muilta					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		4 000 000	3 000 000	1 000 000	1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		-400 000	-700 000	-800 000	-800 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnilta					
Vaikutus maksuvalmiuteen		182 600	752 700	329 700	329 700
Valtuustoon nähden sitovat erät					
Johtokuntaan nähden sitovat erät					

